

પદાર્થ પ્રકાશ

(ભાગ ૧૪)

- શ્રીશુદ્ધલકભવાવલિપ્રકરણ • શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવ
- શ્રીયોનિસ્તવ • શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિશિકા

(પદાર્થસંગ્રહ તથા મૂળગાથા-અવયૂરિ)

આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય હેમચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

શ્રીભુવનભાનુસૂરિ જન્મશતાબ્દીમાંક : ૮૧
(વિ.સં. ૧૯૬૭-૨૦૬૭, જેન વદ-૬૩)
પન્થાસ શ્રીપદ્મવિજયજી સ્વર્ગભાસ્યે શતાબ્દી-
(વિ.સં. ૨૦૧૭-૨૦૬૭, શ્રાવણ વદ-૧૧) નિબંધન નવલકિત નીજસંકુ

પદાર્થ પ્રકાશ

ભાગ-૧૪

શ્રીકુલ્લેકભવાવલિપ્રકરણ

શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવ

શ્રીયોનિસ્તવ

શ્રીલોકનાલિદ્ધાત્રિંશિકા

પદાર્થસંગ્રહ તથા મૂળગાથા-અવચૂરિ

: સંકલન-સંપાદન :

પરમ પૂજ્ય પેરાગ્યદેશનાદક્ષ

આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય હેમચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

વિ.સં. ૨૦૬૭ વિજયશીલચંદ્રસૂરિ ગ્રંથ સંગ્રહ શ્રીર સં. ૨૫૩૭

: પ્રકાશક :

સંઘવી અંબાલાલ રતનચંદ જેન ધાર્મિક ટ્રસ્ટ

સ્થાપક - શ્રાદ્ધવર્ધા મૂળીબેન અંબાલાલ શાહ

પ્રાપ્તિસ્થાન

- **પી. એ. શાહ જવેલર્સ**
૧૧૦, હીરાપત્રા, હાજીઅલી, મુંબઈ-૪૦૦૦૨૬
ફોન : ૨૩૫૨૨૩૭૮, ૨૩૫૨૧૧૦૮
- **દિલીપ રાજેન્દ્રકુમાર શાહ**
૬, નંદિત એપાર્ટમેન્ટ, ભગવાનનગરનો ટેકરો,
પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭ ફોન : ૨૬૬૩૮૧૮૮
- **બાબુભાઈ સરેમલજી બેડાવાળા**
સિદ્ધાયલ બંગ્લોઝ, સેન્ટ એન હાઈસ્કૂલ પાસે,
હીરા જૈન સોસાયટી, સાબરમતી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૫
(મો.) ૯૪૨૬૫૮૫૮૦૪
- **ચંદ્રકાંતભાઈ એસ. સંઘવી**
૬/બી, અશોકા કોમ્પ્લેક્સ, પહેલા ગરનાળા પાસે,
પાટણ-૩૮૪૨૬૫, (ઉ.ગુ.) ફોન : ૦૨૭૬૬-૨૩૧૬૦૩
- **ડો. પ્રકાશભાઈ પી. ગાલા**
બી/૬, સર્વોદય સોસાયટી, સાંઈનાથ નગર, સાંઘાણી એસ્ટેટ,
એલ.બી.એસ. માર્ગ, ઘાટકોપર (વેસ્ટ),
મુંબઈ-૪૦૦૦૮૬. ફોન : ૨૫૦૦૫૮૩૭, મો. ૯૮૨૦૫૮૫૦૪૯
- **અક્ષયભાઈ જે. શાહ**
૫૦૨, પદ્મ એપાર્ટમેન્ટ, જૈન દેરાસરની સામે,
સર્વોદયનગર, મુલુંડ (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦૦૮૦
ફોન : ૨૫૬૭૪૭૮૦, મો. ૯૫૮૪૫૫૫૫૦૫

પ્રથમ આવૃત્તિ • નકલ : ૫૦૦

મૂલ્ય રૂ. ૯૦-૦૦

મુદ્રક : કિરીટ ગ્રાફિક્સ

૨૦૯, આનંદ શોપીંગ સેન્ટર, રતનપોળ, અમદાવાદ-૧

(મો.) ૯૮૯૮૪૮૦૦૯૧

દિવ્યવંદના

પરમ પૂજ્ય સિદ્ધાંતમહોદધિ
આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પરમ પૂજ્ય વર્ધમાનતપોનિધિ
આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્વિજય ભુવનભાનુસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પરમ પૂજ્ય સમતાસાગર પન્થાસપ્રવર

શ્રી પદ્મવિજયજી ગણિવર્ય

આ પૂજ્યોના ચરણોમાં અનંતશઃ વંદના

શુભાશિષ

પરમ પૂજ્ય સિદ્ધાંતદિવાકર ગચ્છાધિપતિ
આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્વિજય જયઘોષસૂરીશ્વરજી મહારાજની

અમીદષ્ટિ સદા અમારી

ઉપર વરસતી રહો.

ઉપકારી ઉપકાર તમારો કદિય ન વિસરીએ

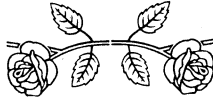
અમારા કુટુંબમાંથી દીક્ષિત થયેલ
પ.પૂ. વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્વિજય હેમચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પૂ.પ્રવર્તિની શ્રી વસંતપ્રભાશ્રીજી મહારાજ

પૂ.સાધ્વીજી શ્રી સ્વયંપ્રભાશ્રીજી મહારાજ

પૂ.સાધ્વીજી શ્રી દિવ્યચશાશ્રીજી મહારાજ

આ ઉપકારી પૂજ્યોના ચરણોમાં ભાવભરી વંદના

પ્રકાશકીય...

પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૧૪ સહર્ષ પ્રકાશિત કરીએ છીએ. પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય હેમચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજે ઘણા પદાર્થગ્રંથોના પદાર્થોનું સંકલન કર્યું છે. તેને પદાર્થપ્રકાશના ભાગોની શ્રેણિરૂપે પ્રકાશિત કરવાનો અમૂલ્ય લાભ અમને મળ્યો છે. તે બદલ અમે પૂજ્યશ્રીના આભારી છીએ અને અમારી જાતને ખૂબ ભાગ્યશાળી માનીએ છીએ.

આજ સુધી પદાર્થપ્રકાશના ભાગ-૧ થી ભાગ-૧૩માં ચાર પ્રકરણ, ત્રણ ભાષ્ય, છ કર્મગ્રંથ, બૃહત્સંગ્રહણી, ક્ષેત્રસમાસ અને કર્મપ્રકૃતિના પદાર્થો અને મૂળગાથા-શબ્દાર્થ પ્રકાશિત કર્યા છે. હવે આ પદાર્થપ્રકાશ ભાગ-૧૪માં ચાર ગ્રંથોના પદાર્થો અને મૂળગાથા-અવયૂરિ પ્રકાશિત કરી રહ્યા છીએ. તે ગ્રંથો આ પ્રમાણે છે -

- ૧) શ્રીક્ષુલ્લકભવાવલિપ્રકરણ (અવયૂરિ સહિત)
- ૨) શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવ (ટિપ્પણી સહિત)
- ૩) શ્રીયોનિસ્તવ (ટિપ્પણી સહિત)
- ૪) શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિશિકા (અવયૂરિ સહિત)

આ ચારે ગ્રંથોના પદાર્થોનું સંકલન પૂજ્યશ્રીએ કર્યું છે. તે બદલ અમે તેમનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનીએ છીએ. આ ચારે ગ્રંથોના

મૂળગાથા અને અવચૂરિ આજથી ૯૯ વર્ષ પૂર્વે વિ.સ. ૧૯૬૮માં ભાવનગરની શ્રી આત્માનંદ જૈન સભાએ પ્રકાશિત કરેલ. તેમનું સંશોધન અને સંપાદન પન્થાસપ્રવર શ્રી કાંતિવિજય મહારાજના શિષ્ય મુનિરાજશ્રી ચતુરવિજયજીએ કરેલ. આ ગ્રંથોના આ પુનઃ પ્રકાશન પ્રસંગે પૂર્વસંશોધક, પૂર્વસંપાદક અને પૂર્વપ્રકાશકનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનીએ છીએ. અમે સદા તેમના ઋણી રહીશું.

આ પુસ્તકનું મુદ્રણ કરનાર કિરીટ ગ્રાફિક્સવાળા શ્રેણિકભાઈનો અને આકર્ષક ટાઈટલ બનાવનાર મલ્ટી ગ્રાફિક્સવાળા મુકેશભાઈનો પણ આભાર માનીએ છીએ.

આ ગ્રંથના અભ્યાસ દ્વારા સહુ કોઈ સમ્યગ્જ્ઞાન પામી સ્વ-પર મુક્તિને નિકટ બનાવે એજ શુભાભિલાષા.

આજ સુધીમાં પૂજ્યશ્રી દ્વારા લિખિત-સંપાદિત-સંકલિત-પ્રેરિત ૬૭ ગ્રંથોના પ્રકાશનનો અમને લાભ મળ્યો છે. હજી આગળ પણ પૂજ્યશ્રીના ગ્રંથોને પ્રકાશિત કરવાનો વધુને વધુ લાભ અમને મળતો રહે એવી શ્રુતાધિષ્ઠાયિકા શ્રીસરસ્વતીદેવીને પ્રાર્થના.

લી.

સંઘવી અંબાલાલ રતનચંદ જૈન ધાર્મિક ટ્રસ્ટ

ટ્રસ્ટીગણ

(૧) તારાચંદ અંબાલાલ શાહ	(૨) ધરણેન્દ્ર અંબાલાલ શાહ
(૩) પુંડરીક અંબાલાલ શાહ	(૪) મુકેશ બંસીલાલ શાહ
(૫) ઉપેન્દ્ર તારાચંદ શાહ	

સિંધુમાંથી બિંદુ

— આચાર્ય વિજય હેમચન્દ્રસૂરિ

વીરપ્રભુએ ગણધરભગવંતોને ત્રિપદી આપી. તેના પરથી તેમણે અંતર્મુહૂર્તમાં દ્વાદશાંગીની રચના કરી. આ દ્વાદશાંગી ખૂબ વિશાળ અને અગાધ હતી. તેને સમજવા તીવ્ર મેધાની જરૂર પડતી. બારમા અંગમાં ચૌદ પૂર્વોનો સમાવેશ હતો. કાળક્રમે બારમા અંગનો વિચ્છેદ થયો. બાકી રહેલા અગિયાર અંગોને સમજવા પણ પ્રજ્ઞાપ્રતિભા જરૂરી છે. બીજી બાજુ, આ ભરતક્ષેત્રમાં હાલ અવસર્પિણી કાળ છે અને તેમાં પણ પાંચમો આરો છે. તેથી બળ, બુદ્ધિ વગેરે બધું દિવસે દિવસે ઘટતુ જાય છે. તેથી કેટલાક મંદબુદ્ધિવાળા અને સંક્ષેપરુચિવાળા જીવો વિશાળ અને અગાધ દ્વાદશાંગીને સમજવા અસમર્થ છે. આવા જીવો પ્રભુશાસનના તત્વામૃતથી વંચિત ન રહી જાય એટલા માટે પ્રભુની પરંપરામાં થયેલા અનેક મહાપુરુષોએ અનેક પ્રકરણગ્રંથો રચ્યા. આ ગ્રંથોમાં દ્વાદશાંગીના પદાર્થો સરળશૈલીમાં સમજાવાયા છે. આ ગ્રંથોના અભ્યાસ દ્વારા મંદબુદ્ધિવાળા અને સંક્ષેપરુચિવાળા સામાન્ય જીવો પણ તે પદાર્થોને સહેલાઈથી અને ઝડપથી સમજી શકે છે. આવા જ ચાર ગ્રંથોના પદાર્થો અને મૂળગાથા-અવચૂરિનું સંકલન પદાર્થપ્રકાશ ભાગ-૧૪ નામના આ પુસ્તકમાં કર્યું છે.

આ ચાર ગ્રંથોના નામ આ મુજબ છે -

- ૧) શ્રીક્ષુલ્લકભવાવલિપ્રકરણ (અવયૂરિ સહિત)
- ૨) શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવ (ટિપ્પણી સહિત)
- ૩) શ્રીયોનિસ્તવ (ટિપ્પણી સહિત)
- ૪) શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિશિકા (અવયૂરિ સહિત)

(૧) શ્રીક્ષુલ્લકભવાવલિપ્રકરણ (અવયૂરિ સહિત)

આ મૂળ ગ્રંથ શ્રીધર્મશેખરગણિએ રચેલ છે. તેમાં ૨૫ ગાથા છે. ગાથાઓ પ્રાકૃતભાષામાં છે. તેની ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક અવયૂરિ છે.

આ ગ્રંથમાં ગ્રંથકારે એક શ્વાસોચ્છવાસમાં, એક સ્તોકમાં, એક લવમાં, એક મુહૂર્તમાં, એક દિવસમાં કેટલા ક્ષુલ્લકભવો હોય છે ? અને કેટલી આવલિકા હોય છે ? વગેરેનું સ્વરૂપ સમજાવ્યું છે. તેના આધારે ચિંતન કરીને અમે વિવિધ રીતે નીચેના પદાર્થોનું નિરૂપણ કર્યું છે.

(i) એક સમયના આવલિકા, ક્ષુલ્લકભવ, શ્વાસોચ્છવાસ, સ્તોક, લવ, મુહૂર્ત અને અહોરાત્ર.

(ii) એક આવલિકાના સમય, ક્ષુલ્લકભવ, શ્વાસોચ્છવાસ, સ્તોક, લવ, મુહૂર્ત અને અહોરાત્ર.

(iii) એક ક્ષુલ્લકભવના સમય, આવલિકા, શ્વાસોચ્છવાસ, સ્તોક, લવ, મુહૂર્ત અને અહોરાત્ર.

(iv) એક શ્વાસોચ્છવાસના સમય, આવલિકા, ક્ષુલ્લકભવ, સ્તોક, લવ, મુહૂર્ત અને અહોરાત્ર.

(v) એક સ્તોકના સમય, આવલિકા, ક્ષુલ્લકભવ, શ્વાસોચ્છવાસ, લવ, મુહૂર્ત અને અહોરાત્ર.

(vi) એક લવના સમય, આવલિકા, ક્ષુલ્લકભવ, શ્વાસોચ્છવાસ, સ્તોક, મુહૂર્ત અને અહોરાત્ર.

(vii) એક મુહૂર્તના સમય, આવલિકા, ક્ષુલ્લકભવ, શ્વાસોચ્છવાસ, સ્તોક, લવ અને અહોરાત્ર.

(viii) એક અહોરાત્રના સમય, આવલિકા, ક્ષુલ્લકભવ, શ્વાસોચ્છ્વાસ, સ્તોક, લવ અને મુહૂર્ત.

(૨) શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવ (ટિપ્પણી સહિત)

આ મૂળગ્રંથની રચના જેમનાથી બૃહદ્ગચ્છ તપાગચ્છ તરીકે ઓળખાયો એવા શ્રીજગચ્ચન્દ્રસૂરિ મહારાજના શિષ્યરત્ન શ્રીદેવેન્દ્રસૂરિ મહારાજે કરેલ છે. તેમાં ૧૩ ગાથાઓ છે. તે પ્રાકૃતભાષામાં છે. તેની ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક સંક્ષિપ્ત ટિપ્પણી છે.

આ ગ્રંથમાં ગ્રંથકારે અજિતનાથપ્રભુના પિતા જિતશત્રુરાજ સુધી ઋષભદેવપ્રભુના વંશજ, ત્રણ ખંડના અધિપતિ જે રાજાઓ મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા તેમની સંખ્યા બતાવી છે. તેમણે આ સંખ્યા બતાવવા સાત સિદ્ધદંડિકાઓ બતાવી છે. તે આ પ્રમાણે છે -

- (i) અનુલોમસિદ્ધદંડિકા
- (ii) પ્રતિલોમસિદ્ધદંડિકા
- (iii) સમસંખ્યસિદ્ધદંડિકા
- (iv) એકોત્તરસિદ્ધદંડિકા
- (v) દ્વ્યુત્તરસિદ્ધદંડિકા
- (vi) ત્ર્યુત્તરસિદ્ધદંડિકા
- (vii) વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા

મૂળ ગ્રંથના આધારે પદાર્થસંગ્રહમાં અમે આ સિદ્ધદંડિકાઓને કોઠાસહિત સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરેલ છે.

(૩) શ્રીયોનિસ્તવ (ટિપ્પણી સહિત)

આ મૂળગ્રંથના રચયિતા શ્રીધર્મઘોષસૂરિ મહારાજ છે. તેઓ નવીન કર્મગ્રંથ વગેરે અનેક ગ્રંથોના રચયિતા શ્રીદેવેન્દ્રસૂરિ મહારાજના શિષ્ય હતા. આ ગ્રંથમાં ૧૩ ગાથાઓ છે. તે પ્રાકૃતભાષામાં છે. તેની ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક ટિપ્પણી છે.

આ ગ્રંથમાં ગ્રંથકારે નીચેના પદાર્થોનું નિરૂપણ કર્યું છે -

(i) સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર, યોનિ કોને હોય ?

(ii) શીત, ઉષ્ણ, મિશ્ર યોનિ કોને હોય ?

(iii) સંવૃત્ત, વિવૃત્ત, મિશ્ર યોનિ કોને હોય ?

(vi) મનુષ્યોની ત્રણ પ્રકારની યોનિ.

(v) ત્રસજીવોની ૮ પ્રકારની યોનિમાં ઉત્પન્ન થનારા ૮ પ્રકારના ત્રસજીવો.

(vi) વનસ્પતિકાયની ૬ પ્રકારની યોનિમાં ઉત્પન્ન થનારા ૬ પ્રકારના વનસ્પતિકાયના જીવો.

(vii) યોનિની સંખ્યા.

(viii) કુલોની સંખ્યા.

પદાર્થસંગ્રહમાં અમે આ પદાર્થોને સરળ રીતે સમજાવ્યા છે.

(૪) શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિંશિકા (અવયૂરિ સહિત)

આ મૂળગ્રંથ ઉપાધ્યાય શ્રીધર્મકીર્તિ ગણિએ રચેલ છે. તેઓ પછીથી શ્રીધર્મઘોષસૂરિ મહારાજ થયા. આ ગ્રંથમાં ૩૨ ગાથા છે. તે પ્રાકૃતભાષામાં છે. આ મૂળગ્રંથ ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક અવયૂરિ છે.

આ ગ્રંથમાં ગ્રંથકારે લોકનું સ્વરૂપ બતાવ્યું છે. તેમાં નીચેના પદાર્થોનું નિરૂપણ કર્યું છે -

(i) લોકની આકૃતિ, લંબાઈ, પહોળાઈ.

(ii) લોક શેનાથી ભરેલો છે ?

(iii) લોકના ખંડુકો.

(vi) ત્રણ લોકનું માપ અને સ્વરૂપ.

(v) કયા જીવો લોકના કેટલા ભાગને સ્પર્શે ?

(vi) એક પ્રદેશ જાડાં લોકના સૂચિરાજ, પ્રતરરાજ અને ઘનરાજ.

(vii) સંવર્ગિત લોકના સૂચિરાજ, પ્રતરરાજ અને ઘનરાજ.

(viii) ઘનીકૃત લોકના ખંડુકો.

મૂળગ્રંથના પદાર્થોને પદાર્થસંગ્રહમાં અમે સ્પષ્ટ કર્યા છે.

આ પુસ્તકના અભ્યાસ દ્વારા સમય-આવલિકા વગેરે, સિદ્ધદંડિકા, યોનિ અને લોકના સ્વરૂપનો વિશદ બોધ થાય છે. સંસ્કૃતભાષા નહીં જાણનારા જીવોને સરળ ગુજરાતી ભાષામાં લખેલ પદાર્થસંગ્રહ ખૂબ ઉપયોગી છે.

દરેક ગ્રંથનો પદાર્થસંગ્રહ પહેલા મૂકેલ છે. દરેક ગ્રંથના પદાર્થસંગ્રહ પછી તેમના મૂળગાથા અને અવયૂરિ-ટિપ્પણી પણ મૂક્યા છે. દરેક મૂળગ્રંથની પહેલા સંશોધક મુનિરાજશ્રી ચતુરવિજયજી મહારાજની સંસ્કૃત પ્રસ્તાવના પણ લીધી છે. આમ વિદ્વાનો માટે પણ આ પુસ્તક ઉપાદેય છે.

આવા અન્ય આઠ ગ્રંથોના પદાર્થસંગ્રહ અને મૂળગાથા-અવયૂરિ-ટિપ્પણી પદાર્થપ્રકાશ ભાગ-૧૫માં ટૂંક સમયમાં પ્રકાશિત થશે.

પ્રમગુરુદેવ આચાર્ય વિજય પ્રેમસૂરિશ્વરજી મહારાજ, પ્રગુરુદેવ આચાર્ય વિજય ભુવનભાનુસૂરિશ્વરજી મહારાજ અને ગુરુદેવ પન્ન્યાસપ્રવરશ્રી પદ્મવિજયજી ગણિવર્યની દિવ્યકૃપાના બળે જ આ કાર્ય સંપન્ન થયું છે. એ ગુરુત્રયીના ચરણોમાં અનંતશઃ વંદના.

આ પુસ્તકના અભ્યાસ દ્વારા પદાર્થોને બરાબર સમજી, ગોખી, તેમનો પાઠ કરી, તેમને આત્મસાત્ કરી સહુ શીઘ્ર મુક્તિગામી બને એજ શુભેચ્છા.

આ સંપૂર્ણ પુસ્તકના લખાણમાં જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ કંઈ પણ લખાયું હોય તો તેની ક્ષમા યાચુ છું.

વિ.સં. ૨૦૬૭,
શ્રાવણ સુદ-૧૫,
ગોડીજી ઉપાશ્રય,
ગુરુવાર પેઠ, પૂના
મહારાષ્ટ્ર.

લી.
પ્રેમ-ભુવનભાનુસૂરિ-
પં. પદ્મવિજયજી મ.ના વિનેય-
આ. હેમચન્દ્રસૂરિ.

પ.પૂ. વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્ય ભગવંત
શ્રીમદ્વિજય હેમચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજા દ્વારા
લિખિત-સંપાદિત-સંકલિત-પ્રેરિત ગ્રંથોની સૂચિ

ગુજરાતી સાહિત્ય

- (૧) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૧
(જીવવિચાર-નવતત્ત્વનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૨) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૨
(દંડક-લઘુ સંગ્રહણીનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૩) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૩
(૧લા, ૨જા કર્મગ્રંથનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૪) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૪
(૩જા, ૪થા કર્મગ્રંથનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૫) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૫
(ત્રણ ભાષ્યનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૬) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૬
(પાંચમા કર્મગ્રંથનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૭) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૭
(છટ્ઠા કર્મગ્રંથનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૮) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૮
(બૃહત્સંગ્રહણિનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૯) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૯
(બૃહત્ક્ષેત્રસમાસ અને લઘુક્ષેત્રસમાસનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૧૦) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૧૦
(કર્મપ્રકૃતિ બંધનકરણનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)

- (૧૧) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૧૧
(કર્મપ્રકૃતિ સંક્રમકરણ, ઉદ્વર્તનાકરણ, અપવર્તનાકરણનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૧૨) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૧૨
(કર્મપ્રકૃતિ ઉદીરણાકરણ, ઉપશમનાકરણ, નિધત્તિકરણ, નિકાયનાકરણનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૧૩) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ-૧૩
(કર્મપ્રકૃતિ ઉદયાધિકાર, સત્તાધિકારનો પદાર્થસંગ્રહ તથા ગાથા-શબ્દાર્થ)
- (૧૪) મુક્તિનું મંગલદ્વાર
(ચતુઃશરણ સ્વીકાર, દુષ્ટતગર્હા, સુકૃતાનુમોદનાનો સંગ્રહ)
- (૧૫) શ્રીસીમંધરસ્વામીની આરાધના
(મહિમાવર્ણન-ભક્તિગીતો વગેરે)
- (૧૬) ચાતુર્માસિક અને જીવનના નિયમો
- (૧૭) વીશ વિહરમાન જિન સચિત્ર
- (૧૮) વીશ વિહરમાન જિન પૂજા
- (૧૯) બંધનથી મુક્તિ તરફ
(બારવ્રત તથા ભવ-આલોચના વિષયક સમજણ)
- (૨૦) નમસ્કાર મહામંત્ર મહિમા તથા જાપ નોંધ
- (૨૧) પંચસૂત્ર (સૂત્ર ૧૯) સાનુવાદ
- (૨૨) તત્ત્વાર્થ ઉપા (લે.પૂ.આ. શ્રી ભુવનભાનુસૂરિ મ.સા.)
- (૨૩) સાત્ત્વિકતાનોતેજસિતારો (પૂ.પં.પદ્મવિજયજીમ.નુંજીવનચરિત્ર)
- (૨૪) પ્રેમપ્રભા ભાગ-૧ (પૂ.આ. પ્રેમસૂરિ મ.ના ગુણાનુવાદ)
- (૨૫) પ્રેમપ્રભા ભાગ-૨
(વિવિધ વિષયોના ૧૬૦ શ્લોકો સાનુવાદ)
- (૨૬) પ્રેમપ્રભા ભાગ-૩ (બ્રહ્મચર્ય સમાધિ અંગે શાસ્ત્રીય શ્લોકો-વાક્યો-સાનુવાદ)

- (૨૭) સાધુતાનો ઉજાસ
(લે.પૂ.પં. પદ્મવિજયજી મ.) (પ્રેમપ્રભા ભાગ-૪)
- (૨૮) વૈરાગ્યશતક, ઈન્દ્રિયપરાજયશતક, સિંદૂરપ્રકર, ગૌતમકુલક
સાનુવાદ (પૂ.આ. જયઘોષસૂરિ મ.સા.)
(પ્રેમપ્રભા ભાગ-૫)
- (૨૯) ગુરુ દીવો, ગુરુ દેવતા (પ્રેમપ્રભા ભાગ-૬)
- (૩૦) પ્રભુ ! તુજ વચન અતિભલું (પ્રેમપ્રભા ભાગ-૭)
- (૩૧) સમાધિ સાર (પ્રેમપ્રભા ભાગ-૮)
- (૩૨) પ્રભુ ! તુજ વચન અતિ ભલું ભાગ-૨ (પ્રેમપ્રભા ભાગ-૯)
- (૩૩) કામ સુભટ ગયો હારી (પ્રેમપ્રભા ભાગ-૧૦)
- (૩૪-૩૫) ગુરુની શીખડી, અમૃતની વેલડી ભાગ-૧, ૨
(પ્રેમપ્રભા ભાગ-૧૧, ૧૨)
- (૩૬) પરમપ્રાર્થના (અરિહંત વંદનાવલી, રત્નાકર પચ્ચીશી,
આત્મનિંદા દ્વાત્રિંશિકા આદિ સ્તુતિઓનો સંગ્રહ)
- (૩૭) ભક્તિમાં ભીંજાણા (પં. પદ્મવિજયજી ગણિવર્ધ)
(વીરવિજયજી મ. કૃત સ્નાત્રનું ગુજરાતીમાં વિવેચન)
- (૩૮) આદીશ્વર અલબેલો રે (પૂ. ગણિ કલ્યાણબોધિવિજયજી)
(શત્રુંજય તીર્થના ચૈત્યવંદનો-સ્તુતિઓ-સ્તવનોનો સંગ્રહ)
- (૩૯) ઉપધાનતપવિધિ
- (૪૦) રત્નકુક્ષી માતા પાહિણી
- (૪૧) સતી-સોનલ
- (૪૨) નેમિદેશના
- (૪૩) નરક દુઃખ વેદના ભારી
- (૪૪) પંચસૂત્રનું પરિશીલન
- (૪૫) પૂર્વજોની અપૂર્વ સાધના (મૂળ)
- (૪૬) પૂર્વજોની અપૂર્વ સાધના (સાનુવાદ)

- (૪૭) અધ્યાત્મયોગી (આ.કલાપૂર્ણસૂરિજીનું સંક્ષિપ્ત જીવન દર્શન)
 (૪૮) ચિત્કાર
 (૪૯) મનોનુશાસન
 (૫૦) ભાવે ભજો અરિહંતને
 (૫૧) લક્ષ્મી સરસ્વતી સંવાદ
 (૫૨-૫૪) અરિહંતની વાણી હૈયે સમાણી ભાગ-૧, ૨, ૩
 (૫૫-૫૮) રસથાળ ભાગ-૧, ૨, ૩, ૪
 (૫૯) સમતાસાગર (પૂ.પં. પદ્મવિ. મ.ના ગુણાનુવાદ)
 (૬૦) પ્રભુ દરિસણ સુખ સંપદા
 (૬૧) શુદ્ધિ (ભવ આલોચના)
 (૬૨) ઋષભ જિનરાજ મુજ આજ દિન અતિભલો
 (૬૩) જયવીરરાય

અંગ્રેજી સાહિત્ય

- (૧) A Shining Star of Spirituality
 (સાત્ત્વિકતાનો તેજ સિતારોનો અનુવાદ)
 (૨) Padartha Prakash Part-I (જીવવિચાર-નવતત્ત્વ)
 (૩) Pahini-A Gem-womb Mother
 (રત્નકુક્ષી માતા પાહિણીનો અનુવાદ)

સંસ્કૃત સાહિત્ય

- (૧) સમતાસાગરચરિત્મ (પં. પદ્મવિજયજી મ.નું જીવન ચરિત્ર)

ઉપરોક્ત પુસ્તકોમાંથી કોઈપણ પુસ્તકની પૂજ્ય સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોને તથા શ્રાવક-શ્રાવિકાઓને જરૂર હોય તો અમને જાણ કરશો.

વિષયાનુક્રમ

ક્રમાંક	વિષય	પાના નં.
(A)	શ્રીકૃત્વલકભવાવલિપ્રકરણનો પદાર્થસંગ્રહ.....	૧-૧૨૨
(B)	શ્રીકૃત્વલકભવાવલિપ્રકરણના મૂળગાથા અને અવયૂરિ	૧૨૩-૧૩૪
(C)	શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવનો પદાર્થસંગ્રહ.....	૧૩૫-૧૪૩
૧.	અનુલોમસિદ્ધદંડિકા	૧૩૫-૧૩૭
૨.	પ્રતિલોમસિદ્ધદંડિકા	૧૩૭-૧૩૮
૩.	સમસંખ્યસિદ્ધદંડિકા	૧૩૮-૧૩૯
૪.	એકોત્તરસિદ્ધદંડિકા	૧૩૯
૫.	દ્વ્યુત્તરસિદ્ધદંડિકા.....	૧૩૯-૧૪૦
૬.	ત્ર્યુત્તરસિદ્ધદંડિકા.....	૧૪૦
૭.	વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા	૧૪૦
૮.	પહેલી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા	૧૪૧
૯.	બીજી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા	૧૪૨
૧૦.	ત્રીજી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા	૧૪૩
(D)	શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવના મૂળગાથા અને સંક્ષિપ્ત ટિપ્પણી	૧૪૪-૧૫૨
(E)	શ્રીયોનિસ્તવનો પદાર્થસંગ્રહ	૧૫૩-૧૫૯
૧.	સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર યોનિ	૧૫૩-૧૫૪
૨.	શીત, ઉષ્ણ, મિશ્ર યોનિ	૧૫૪
૩.	સંવૃત્ત, વિવૃત્ત, મિશ્ર યોનિ	૧૫૫

ક્રમાંક	વિષય	પાના નં.
૪.	મનુષ્યયોનિના ત્રણ પ્રકાર	૧૫૫
૫.	ત્રસજીવોની ૮ પ્રકારની યોનિમાં ઉત્પન્ન થનારા	૧૫૬
	૮ પ્રકારના ત્રસજીવો	
૬.	વનસ્પતિકાયની ૬ પ્રકારની યોનિમાં ઉત્પન્ન થનારા	
	૬ પ્રકારના વનસ્પતિકાયના જીવો	૧૫૬-૧૫૭
૭.	યોનિઓની સંખ્યા	૧૫૭
૮	કુલ	૧૫૮-૧૫૯
(F)	શ્રીયોનિસ્તવના મૂળગાથા અને સંક્ષિપ્ત ટિપ્પણી ..	૧૬૦-૧૬૫
(G)	શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિંશિકાનો પદાર્થસંગ્રહ	૧૬૬-૧૭૯
૧.	લોકની આકૃતિ	૧૬૬
૨.	લોક શેનાથી ભરેલો છે ?	૧૬૬
૩.	લોકની ઊંચાઈ	૧૬૬
૪.	લોકની પહોળાઈ	૧૬૭
૫.	લોકના ખંડુકો	૧૬૭-૧૬૮
૬.	લોકમધ્ય	૧૭૦
૭.	ત્રણ લોકની વિગત	૧૭૦-૧૭૧
૮.	એક પ્રદેશ જાડા લોકના સૂચિરાજ, પ્રતરરાજ	
	અને ધનરાજ	૧૭૧-૧૭૨
૯.	સંપૂર્ણ (સંવર્ગિત) લોકના સૂચિરાજ, પ્રતરરાજ	
	અને ધનરાજ	૧૭૨-૧૭૬
૧૦.	ધનીકૃતલોક	૧૭૭
૧૧.	ધનીકૃતલોકના ખંડુકો	૧૭૭-૧૭૮
(H)	શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિંશિકાના મૂળગાથા અને	
	અવચૂરિ	૧૮૦-૧૮૭

પ્રેરણામૃત

- ❖ સાધનાના ક્ષેત્રે શારીરિક કયાશ બાધક નથી, માનસિક કયાશ જ બાધક છે.
- ❖ બહારના અવાજથી બચવા અંદરના ઓરડામાં જતા રહીએ છીએ તેમ બાહ્ય ભાવોથી બચવા અંદરમાં જતા રહેવું.
- ❖ જમીનમાં drilling કરવાથી પાણી મળે. આત્મામાં drilling કરવાથી સમતા-સમાધિ મળે.
- ❖ કોથળા ભરીને માટીને બાળે ત્યારે મુઠ્ઠીભર સોનું મળે. તેમ ઘણી પ્રવૃત્તિ કર્યા પછી થોડી પરિણતિ મળે.
- ❖ પાત્રતા વિનાની શક્તિ બહુ નુકસાન કરે.
- ❖ ચાને બીજીવાર ગરમ કરવાથી તેની મજા બગડી જાય છે. માટે ઠંડી થાય એ પહેલા જ ચા પીવાય છે.
તેમ એકવાર ભણેલું ભૂલીને ફરી ભણવાથી તેની મજા બગડી જાય છે. માટે ભણેલું ભૂલાય નહીં એ માટે પ્રયત્ન કરવા.
- ❖ જેમ જેમ જ્ઞાન વધે તેમ તેમ ગુરુ, શાસ્ત્ર અને જિનશાસન ઉપર બહુમાન વધવું જોઈએ.
- ❖ ભૌતિક અનુકૂળતા એ આધ્યાત્મિક પ્રતિકૂળતા છે. ભૌતિક પ્રતિકૂળતા એ આધ્યાત્મિક અનુકૂળતા છે.
- ❖ તૃષા પરીષદ સહન કરવા તરસ લાગ્યા પછી ૧૦ મીનીટ પછી પાણી વાપરવાની ટેવ પાડવી.
- ❖ ધન નથી હોતું ત્યારે માણસ દુઃખી હોય છે. ધન આવ્યા પછી જતુ રહે છે ત્યારે માણસ મહાદુઃખી થાય છે.
- ❖ યુદ્ધની શરૂઆત માનવીના મનમાં થાય છે.
- ❖ જ્ઞાન ગંભીરતાથી શોભે છે.
- ❖ જેનાથી સ્વ-પરનું હિત થાય તે સત્ય.
જેનાથી સ્વ-પરનું અહિત થાય તે અસત્ય.
- ❖ સંઘને સમાધિ આપવાથી તીર્થંકર નામકર્મ બંધાય છે. સંઘને અસમાધિ આપવાથી બોધિદુર્લભ થવાય છે.

॥ શ્રી સીમંધર સ્વામિને નમઃ ॥
 ॥ નમો નમઃ શ્રીગુરુપ્રેમસૂરયે ॥

શ્રીધર્મશેખરગણિ વિરચિત

શ્રીક્ષુલ્લકભવાવલિપ્રકરણ

પદાર્થસંગ્રહ

શ્રીક્ષુલ્લકભવાવલિ પ્રકરણની રચના શ્રીધર્મશેખરગણિએ કરી છે. તેની અવયૂરિની રચના અજ્ઞાત પૂર્વાચાર્યએ કરેલી છે. આ મૂળગ્રંથ, અવયૂરિ તથા ચિંતનના આધારે નીચેના પદાર્થોનો સંગ્રહ કર્યો છે -

અસંખ્ય સમય = ૧ આવલિકા

૨૫૬ આવલિકા = ૧ ક્ષુલ્લકભવ

૧૭ $\frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}$ ક્ષુલ્લકભવ = ૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ

૭ શ્વાસોચ્છ્વાસ = ૧ સ્તોક

૭ સ્તોક = ૧ લવ

૭૭ લવ = ૧ મુહૂર્ત

૩૦ મુહૂર્ત = ૧ અહોરાત્ર

$$(૧) ૧ \text{ આવલિકા} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$(૨) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

$$(૩) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૨૫૬ \times \text{અસંખ્ય સમય} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$(૪) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૫) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ,}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \times ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૪૩૫૨ + \frac{૩૫૭૧૨૦}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૪૩૫૨ + ૯૪ + \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$(૬) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \times \text{અસંખ્ય સમય} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$(૭) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૨૫૬ \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = \frac{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૪૪૪૬}{૨૫૬} + \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૭ + \frac{૮૪}{૨૫૬} + \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૭ + \frac{(૩૭૭૩ \times ૮૪) + ૨૪૫૮}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૭ + \frac{૩૫૪૬૬૨ + ૨૪૫૮}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૭ + \frac{૩૫૭૧૨૦}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૭ + \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$(૮) ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૯) ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \times ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૧૮ + \frac{૭ \times ૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૧૮ + \frac{૮૭૬૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૧૮ + ૨ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૨૧ \frac{૩૧૭}{૫૩૮} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૧૦) ૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \times ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૩૦,૮૭૬ + \frac{૫૬૮૦૬૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૩૦,૮૭૬ + ૧૫૦ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૩૧,૧૨૬ \frac{૩૦૨}{૫૩૮} \text{ આવલિકા}$$

$$(૧૧) ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\begin{aligned}
 \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \times ૭ \text{ આવલિકા} \\
 &= ૩૧,૧૨૨ + \frac{૧૭૨૦૬}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} \\
 &= ૩૧,૧૨૨ + ૪ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} \\
 &= ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} \\
 &= ૩૧,૧૨૬ \frac{૩૦૨}{૫૩૮} \text{ આવલિકા}
 \end{aligned}$$

$$(૧૨) ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \times \text{અસંખ્ય સમય} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$(૧૩) ૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૨૫૬ \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\begin{aligned}
 \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\
 &= \frac{૩૧,૧૨૬}{૨૫૬} + \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\
 &= ૧૨૧ + \frac{૧૫૦}{૨૫૬} + \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\
 &= ૧૨૧ + \frac{(૧૫૦ \times ૩૭૭૩) + ૨૧૧૪}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}
 \end{aligned}$$

$$= ૧૨૧ + \frac{૫૬૫૮૫૦ + ૨૧૧૪}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૨૧ + \frac{૫૬૮૦૬૪}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$(૧૪) ૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ કૃષ્ણકલ્પ} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ કૃષ્ણકલ્પ} = \frac{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૧૫) ૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = \frac{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૧૬) ૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$(૧૭) ૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$૧ સ્તોક = ૭ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$\therefore ૧ લવ = ૭ \times ૭ શ્વાસોચ્ચવાસ = ૪૯ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$(૧૮) ૧ લવ = ૪૯ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$૧ શ્વાસોચ્ચવાસ = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ લવ = ૪૯ \times ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$= ૮૩૩ + \frac{૬૮૩૫૫}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$= ૮૩૩ + ૧૮ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$= ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$(૧૯) ૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$૧ કુલ્લકભવ = ૨૫૬ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ લવ = ૨૫૬ \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૫૬ + \frac{૧૧૨૮૮૬}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૫૬ + ૨૮ + \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

(૨૦) ૧ લવ = ૭ સ્તોક

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = ૭ \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૮૪૭ + \frac{૧૫૫૩૩}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૮૪૭ + ૪ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

(૨૧) ૧ લવ = ૭ સ્તોક

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = ૭ \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૨ + \frac{૧૪૭૯૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૨ + ૩ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

(૨૨) ૧ લવ = ૪૯ શ્વાસોચ્છવાસ

$$૧ શ્વાસોચ્છવાસ = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૧ લવ = ૪૯ \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૫૪ + \frac{૧૨૦૪૪૨}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૫૪ + ૩૧ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

(૨૩) ૧ લવ = ૭ x અસંખ્ય સમય = અસંખ્ય સમય

(૨૪) ૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા

૨૫૬ આવલિકા = ૧ ક્ષુલ્લકભવ

$$\therefore ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= \frac{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}}{૨૫૬} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= \frac{૨,૧૭,૮૮૫}{૨૫૬} + \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૮૫૧ + \frac{૨૯}{૨૫૬} + \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૮૫૧ + \frac{(૨૮ \times ૩૭૭૩) + ૩૪૭૮}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૮૫૧ + \frac{૧૦૮૪૧૭ + ૩૪૭૮}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૮૫૧ + \frac{૧૧૨૮૯૬}{૩૭૭૩ \times ૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૨૫) ૧ \text{ લવ} = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$\therefore ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$= ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$(૨૬) ૧ \text{ લવ} = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૭ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૪૮}{૭} \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૭) ૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= \frac{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$= ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ લવ = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$(૨૮) ૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= \frac{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ લવ = ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૯) ૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ = ૧ સ્તોક$$

$$\therefore ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ = \frac{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$= ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$(૩૦) ૧ મુદૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$(૩૧) ૧ મુદૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ મુદૂર્ત = ૭૭ \times ૭ = ૫૩૯ સ્તોક$$

$$(૩૨) ૧ મુદૂર્ત = ૫૩૯ સ્તોક$$

$$૧ સ્તોક = ૭ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$\therefore ૧ મુદૂર્ત = ૫૩૯ \times ૭ = ૩૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$(૩૩) ૧ મુદૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$૧ શ્વાસોચ્છવાસ = ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ મુદૂર્ત = ૩,૭૭૩ \times ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૬૪,૧૪૧ + ૧,૩૯૫ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$(૩૪) ૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ$$

$$૧ શુલ્લકભવ = ૨૫૬ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ \times ૨૫૬ આવલિકા \\ = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$(૩૫) ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$૧ લવ = ૪૮ શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ \times ૪૮ શ્વાસોચ્શ્વાસ \\ = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$(૩૬) ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ \\ = ૬૫,૫૨૭ + \frac{૩૩,૮૫૭}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ \\ = ૬૫,૫૨૭ + ૮ શુલ્લકભવ \\ = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ$$

$$(૩૭) ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૧૪૫ + \frac{૭૭ \times ૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૧૪૫ + \frac{૩૪૭૯}{૪૯} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૧૪૫ + ૭૧ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

(૩૮) ૧ મુહૂર્ત = ૫૩૯ સ્તોક

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૫૩૯ \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૬૫,૨૧૯ + \frac{૫૩૯ \times ૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૬૫,૨૧૯ + \frac{૨૨૧૯}{૭} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૬૫,૨૧૯ + ૩૧૭ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

(૩૯) ૧ મુહૂર્ત = ૫૩૯ સ્તોક

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૫૩૯ \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૬,૮૧૪ + \frac{૫૩૮ \times ૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૬,૮૧૪ + \frac{૨૧૧૪}{૭} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૬,૮૧૪ + ૩૦૨ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

(૪૦) ૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૩,૭૭૩ \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૪,૭૫૮ + ૨,૪૫૮ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

(૪૧) ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ x અસંખ્ય સમય = અસંખ્ય સમય

(૪૨) ૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

$$૨૫૬ \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

$$= \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

(૪૩) ૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ

$$૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ = ૧ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$\therefore ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ = \frac{૬૫,૫૩૬}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$= ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ$$

(૪૪) ૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ

$$૭ શ્વાસોચ્છવાસ = ૧ સ્તોક$$

$$\therefore ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૩,૭૭૩}{૭} = ૫૩૮ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક$$

(૪૫) ૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક

$$૭ સ્તોક = ૧ લવ$$

$$\therefore ૫૩૮ સ્તોક = \frac{૫૩૮}{૭} = ૭૭ લવ$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ$$

(૪૬) ૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

$$૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} આવલિકા = ૧ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$\therefore ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$= \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૪૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૪૭) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

$$૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા} = \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$(૪૮) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

$$૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા} = \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$= ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$(૪૯) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૬૫,૫૩૬ કુલ્લકભવ = \frac{૬૫,૫૩૬}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$(૫૦) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૬૫,૫૩૬ કુલ્લકભવ$$

$$૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ = ૧ લવ$$

$$\therefore ૬૫,૫૩૬ કુલ્લકભવ = \frac{૬૫,૫૩૬}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ$$

$$= ૭૭ લવ$$

$$\therefore \text{મુહૂર્ત} = ૭૭ લવ$$

$$(૫૧) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$૪૮ શ્વાસોચ્છવાસ = ૧ લવ$$

$$\therefore ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૩૭૭૩}{૪૮} = ૭૭ લવ$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૭૭ લવ$$

$$(૫૨) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૫૩) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૭૭ લવ$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \times ૭૭ લવ = ૨,૩૧૦ લવ$$

(૫૪) ૧ અહોરાત્ર = ૨૩૧૦ લવ

૧ લવ = ૭ સ્તોક

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૨૩૧૦ x ૭ = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

(૫૫) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

૧ સ્તોક = ૭ શ્વાસોચ્છવાસ

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ x ૭ = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ

(૫૬) ૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ

૧ શ્વાસોચ્છવાસ = ૧૭ $\frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}$ શુલ્લકભવ

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ x ૧૭ $\frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}$ શુલ્લકભવ

= ૧૮,૨૪,૨૩૦ + $\frac{૧,૧૩,૧૮૦ \times ૧૩૮૫}{૩૭૭૩}$ શુલ્લકભવ

= ૧૮,૨૪,૨૩૦ + (૩૦ x ૧૩૮૫) શુલ્લકભવ

= ૧૮,૨૪,૨૩૦ + ૪૧,૮૫૦ શુલ્લકભવ

= ૧૮,૬૬,૦૮૦ શુલ્લકભવ

(૫૭) ૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ શુલ્લકભવ

૧ શુલ્લકભવ = ૨૫૬ આવલિકા

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ x ૨૫૬ આવલિકા

= ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

(૫૮) ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત

૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ x ૫૩૮ સ્તોક = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

(૫૯) ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત

૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ x ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્છવાસ
= ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ

(૬૦) ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત

૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ x ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ
= ૧૯,૬૬,૦૮૦ શુલ્લકભવ

(૬૧) ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત

૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ x ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા
= ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

(૬૨) ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ

૧ લવ = ૪૮ શ્વાસોચ્છવાસ

∴ ૧ અહોરાત્ર = ૨૩૧૦ x ૪૮ શ્વાસોચ્છવાસ
= ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ

(૬૩) ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ

૧ લવ = ૮૫૧ $\frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}$ શુલ્લકભવ

$$\therefore ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૮,૬૫,૮૧૦ + \frac{૨૩૧૦ \times ૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૮,૬૫,૮૧૦ + \frac{૩૦ \times ૪૪૧}{૪૮} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૮,૬૫,૮૧૦ + (૩૦ \times ૯) \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૮,૬૫,૮૧૦ + ૨૭૦ \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$= ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$(૬૪) ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૪,૩૫૦ + \frac{૨૩૧૦ \times ૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૪,૩૫૦ + \frac{૩૦ \times ૩૪૭૯}{૪૮} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૪,૩૫૦ + (૩૦ \times ૭૧) \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૪,૩૫૦ + ૨,૧૩૦ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

(૬૫) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

$$૧ સ્તોક = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ$$

$$= ૧૯,૫૬,૫૭૦ + \frac{૧૬,૧૭૦ \times ૨૨૧૯}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ$$

$$= ૧૯,૫૬,૫૭૦ + \frac{૩૦ \times ૨૨૧૯}{૭} શુલ્લકભવ$$

$$= ૧૯,૫૬,૫૭૦ + (૩૦ \times ૩૧૭) શુલ્લકભવ$$

$$= ૧૯,૫૬,૫૭૦ + ૯,૫૧૦ શુલ્લકભવ$$

$$= ૧૯,૬૬,૦૮૦ શુલ્લકભવ$$

(૬૬) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

$$૧ સ્તોક = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૫૦,૩૩,૦૭,૪૨૦ + \frac{૧૬,૧૭૦ \times ૨૧૧૪}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$= ૫૦,૩૩,૦૭,૪૨૦ + \frac{૩૦ \times ૨૧૧૪}{૭} આવલિકા$$

$$= ૫૦,૩૩,૦૭,૪૨૦ + (૩૦ \times ૩૦૨) આવલિકા$$

$$= ૫૦,૩૩,૦૭,૪૨૦ + ૮,૦૬૦ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$(૬૭) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૨,૪૨,૭૪૦ + \frac{૧,૧૩,૧૮૦ \times ૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૨,૪૨,૭૪૦ + (૩૦ \times ૨૪૫૮) \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૨,૪૨,૭૪૦ + ૭૩,૭૪૦ \text{ આવલિકા}$$

$$= ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$(૬૮) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \times \text{અસંખ્ય સમય} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$(૬૯) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$૨૫૬ \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા} = \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૯,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૯,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$(૭૦) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૯,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$= ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$(૭૧) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૭ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$(૭૨) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$૭ \text{ સ્તોક} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક} = \frac{૧૬,૧૭૦}{૭} \text{ લવ} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$(૭૩) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$૭૭ \text{ લવ} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૨,૩૧૦ \text{ લવ} = \frac{૨૩૧૦}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

(૭૪) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

$$૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$= \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$= ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

(૭૫) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

$$૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$= \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

(૭૬) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

$$૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ = \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$= ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$(૭૭) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$= \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૭૮) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$(૭૯) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{\frac{૮૫૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$= ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$(૮૦) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$૬૫,૫૩૬ \text{ કુલ્લકભવ} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૮૧) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$= ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$(૮૨) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

(૮૩) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

૫૩૯ સ્તોક = ૧ મુહૂર્ત

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક} = \frac{૧૬,૧૭૦}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$

(૮૪) ૧ શ્વાસોચ્છવાસ = ૧૭ $\frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}$ ક્ષુલ્લકભવ

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

(૮૫) ૧ શ્વાસોચ્છવાસ = ૪,૪૪૬ $\frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}$ આવલિકા

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

(૮૬) ૧ સ્તોક = ૭ શ્વાસોચ્છ્વાસ

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૭ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} &= \frac{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}}{૭} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\ &= ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \end{aligned}$$

$$(૮૭) ૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} &= \frac{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ આવલિકા} \\ &= ૨૫૬ \text{ આવલિકા} \end{aligned}$$

(૮૮) ૧ સ્તોક = ૭ શ્વાસોચ્છવાસ

$$૧ સ્તોક = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૭ શ્વાસોચ્છવાસ = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$\therefore ૧ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}}{૭} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

(૮૯) ૧ સ્તોક = ૩૧,૧૨૬ $\frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}$ આવલિકા

$$૧ સ્તોક = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

(૯૦) ૧ સ્તોક = ૧૨૧ $\frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}$ ક્ષુલ્લકભવ

૧ સ્તોક = ૭ શ્વાસોચ્છવાસ

$$\therefore ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ કુલકભવ} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ કુલકભવ} = \frac{૭}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૮૧) ૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૭}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૮૨) ૧ \text{ લવ} = ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ લવ} = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૭ \text{ સ્તોક} = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૪૮}{૭} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= ૭ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

(૮૩) ૧ લવ = ૪૯ શ્વાસોચ્છવાસ

$$૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૪૯ શ્વાસોચ્છવાસ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ શ્વાસોચ્છવાસ &= \frac{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}}{૪૯} ક્ષુલ્લકભવ \\ &= ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ \end{aligned}$$

(૮૪) ૧ લવ = ૮૫૧ $\frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}$ ક્ષુલ્લકભવ

$$૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૧ ક્ષુલ્લકભવ = \frac{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} આવલિકા$$

$$= ૨૫૬ આવલિકા$$

(૮૫) ૧ લવ = ૭ સ્તોક

$$૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૭ સ્તોક = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} કુલકભવ$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}}{૭} કુલકભવ$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} કુલકભવ$$

$$(૮૬) ૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૭ સ્તોક = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}}{૭} આવલિકા$$

$$= ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$(૮૭) ૧ લવ = ૪૮ શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૪૮ શ્વાસોચ્શ્વાસ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$\therefore ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}}{૪૮} આવલિકા$$

$$= ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$(૯૮) ૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા} = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ આવલિકા = \frac{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૯૯) ૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ લવ = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ ક્ષુલ્લકભવ = \frac{૪૮}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૧૦૦) ૧ લવ = ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ લવ = ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૪૯ શ્વાસોચ્શ્વાસ = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૭}{૪૯} સ્તોક = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$(૧૦૧) ૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$૧ લવ = ૪૯ શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$\therefore ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા = ૪૯ શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$\therefore ૧ આવલિકા = \frac{૪૯}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$(૧૦૨) ૧ લવ = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ આવલિકા = \frac{૭}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$= \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$(૧૦૩) ૧ લવ = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ$$

$$૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} શુલ્લકભવ = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ શુલ્લકભવ = \frac{૭}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$(૧૦૪) ૧ મુદૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$૧ મુદૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક$$

$$\therefore ૭૭ લવ = ૫૩૮ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૫૩૮}{૭૭} સ્તોક$$

$$= ૭ સ્તોક$$

$$(૧૦૫) ૧ મુદૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક$$

$$૧ મુદૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$\therefore ૫૩૮ સ્તોક = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૩,૭૭૩}{૫૩૮} શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$= ૭ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

(૧૦૬) ૧ મુદૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

૧ મુદૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ

∴ ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ

∴ ૧ શ્વાસોચ્ચવાસ = $\frac{૬૫,૫૩૬}{૩,૭૭૩}$ ક્ષુલ્લકભવ

= ૧૭ $\frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}$ ક્ષુલ્લકભવ

(૧૦૭) ૧ મુદૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ

૧ મુદૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

∴ ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

∴ ૧ ક્ષુલ્લકભવ = $\frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૬૫,૫૩૬}$ આવલિકા

= ૨૫૬ આવલિકા

(૧૦૮) ૧ મુદૂર્ત = ૭૭ લવ

૧ મુદૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

∴ ૭૭ લવ = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

∴ ૧ લવ = $\frac{૩,૭૭૩}{૭૭}$ શ્વાસોચ્ચવાસ

= ૪૮ શ્વાસોચ્ચવાસ

(૧૦૯) ૧ મુદૂર્ત = ૭૭ લવ

૧ મુદૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ

$$\therefore ૭૭ લવ = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૬૫,૫૩૬}{૭૭} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$(૧૧૦) ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$\therefore ૭૭ લવ = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૭૭} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$(૧૧૧) ૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક$$

$$૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૫૩૮ સ્તોક = ૬૫,૫૩૬ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૬૫,૫૩૬}{૫૩૮} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$(૧૧૨) ૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક$$

$$૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$\therefore ૫૩૮ સ્તોક = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૫૩૯} \text{ આવલિકા} \\ &= ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}\end{aligned}$$

(૧૧૩) ૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

$\therefore ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} &= \frac{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬}{૩,૭૭૩} \text{ આવલિકા} \\ &= ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}\end{aligned}$$

(૧૧૪) ૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ

$\therefore ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા} = ૬૫,૫૩૬ \text{ શુલ્લકભવ}$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૬૫,૫૩૬}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ શુલ્લકભવ} \\ &= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}\end{aligned}$$

(૧૧૫) ૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ

૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

$\therefore ૬૫,૫૩૬ \text{ શુલ્લકભવ} = ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ કુલ્લકભવ} &= \frac{૩,૭૭૩}{૬૫,૫૩૬} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} \\ &= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}\end{aligned}$$

$$(૧૧૬) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} &= \frac{૫૩૮}{૩,૭૭૩} \text{ સ્તોક} \\ &= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}\end{aligned}$$

$$(૧૧૭) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૫૩૮ \text{ સ્તોક} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૭૭}{૫૩૮} \text{ લવ} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$(૧૧૮) ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ આવલિકા} = ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૩,૭૭૩}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} \\ &= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}\end{aligned}$$

(૧૧૮) ૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક

∴ ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા = ૫૩૮ સ્તોક

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૫૩૮}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ સ્તોક} \\ &= ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ સ્તોક}\end{aligned}$$

(૧૨૦) ૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ

∴ ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા = ૭૭ લવ

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૭૭}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}\end{aligned}$$

(૧૨૧) ૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ

૧ મુહૂર્ત = ૫૩૮ સ્તોક

∴ ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ = ૫૩૮ સ્તોક

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ શુલ્લકભવ} &= \frac{૫૩૮}{૬૫,૫૩૬} \text{ સ્તોક} \\ &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}\end{aligned}$$

$$(૧૨૨) \quad ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૭૭}{૬૫,૫૩૬} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{\frac{૮૫૧ \times ૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$(૧૨૩) \quad ૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૭૭}{૩,૭૭૩} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$(૧૨૪) \quad ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૨,૩૧૦}{૩૦} \text{ લવ} = ૭૭ \text{ લવ}$$

$$(૧૨૫) \quad ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૨,૩૧૦ લવ = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૧૬,૧૭૦}{૨,૩૧૦} સ્તોક = ૭ સ્તોક$$

$$(૧૨૬) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ સ્તોક = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૧૬,૧૭૦} શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$= ૭ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$(૧૨૭) ૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ કુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ = ૧૮,૬૬,૦૮૦ કુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૧,૧૩,૧૮૦} કુલ્લકભવ$$

$$= ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$(૧૨૮) ૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ કુલ્લકભવ$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ કુલ્લકભવ = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} &= \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ આવલિકા} \\ &= ૨૫૬ \text{ આવલિકા}\end{aligned}$$

$$(૧૨૮) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧૬,૧૭૦}{૩૦} \text{ સ્તોક} \\ &= ૫૩૮ \text{ સ્તોક}\end{aligned}$$

$$(૧૩૦) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૩૦} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} \\ &= ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}\end{aligned}$$

$$(૧૩૧) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\begin{aligned}\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૩૦} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\ &= ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}\end{aligned}$$

$$(૧૩૨) ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૩૦ મુહૂર્ત = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૩૦} આવલિકા$$

$$= ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા$$

$$(૧૩૩) ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$\therefore ૨,૩૧૦ લવ = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૨,૩૧૦} શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$= ૪૮ શ્વાસોચ્ચવાસ$$

$$(૧૩૪) ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૨,૩૧૦ લવ = ૧૮,૬૬,૦૮૦ ક્ષુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૨,૩૧૦} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$= ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$(૧૩૫) ૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૨,૩૧૦ લવ = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૨,૩૧૦} આવલિકા$$

$$= ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$(૧૩૬) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ કુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ સ્તોક = ૧૮,૬૬,૦૮૦ કુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૧૬,૧૭૦} કુલ્લકભવ$$

$$= ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$(૧૩૭) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ સ્તોક = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૧૬,૧૭૦} આવલિકા$$

$$= ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} આવલિકા$$

$$(૧૩૮) ૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છવાસ = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ = \frac{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ આવલિકા}$$

$$= ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

(૧૩૮) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ ક્ષુલ્લકભવ

$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧૮,૬૬,૦૮૦}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

(૧૪૦) ૧ અહોરાત્ર = ૧૮,૬૬,૦૮૦ ક્ષુલ્લકભવ

૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છ્વાસ

$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧,૧૩,૧૮૦}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

(૧૪૧) ૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્છ્વાસ

૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧૬,૧૭૦}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$(૧૪૨) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૨,૩૧૦}{૧૬,૧૭૦} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$(૧૪૩) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૨,૩૧૦ \text{ લવ} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = \frac{૩૦}{૨,૩૧૦} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૪૪) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૧,૧૩,૧૯૦}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ શ્વાસોચ્ચ્વાસ} \\ &= \frac{૧}{૪૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચ્વાસ} \end{aligned}$$

(૧૪૫) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

$\therefore$ ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૧૬,૧૭૦}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ સ્તોક} \\ &= \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} \end{aligned}$$

(૧૪૬) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ

$\therefore$ ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા = ૨,૩૧૦ લવ

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૨,૩૧૦}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} \end{aligned}$$

(૧૪૭) ૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત

$$\therefore ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ આવલિકા} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૩૦}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૪૮) ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ} = ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧૬,૧૭૦}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૨,૩૧૦}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$(૧૫૦) \quad ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શુલ્લકભવ} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૩૦}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૫૧) \quad ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૨૩૧૦}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$(૧૫૨) \quad ૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૧ \text{ અહોરાત્ર} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૩૦}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૫૩) ૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક$$

$$૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત$$

$$\therefore ૧૬,૧૭૦ સ્તોક = ૩૦ મુહૂર્ત$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૩૦}{૧૬,૧૭૦} મુહૂર્ત$$

$$= \frac{૧}{૫૩૮} મુહૂર્ત$$

$$(૧૫૪) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} આવલિકા$$

$$(૧૫૫) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$(૧૫૬) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} શ્વાસોચ્છવાસ$$

$$(૧૫૭) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} સ્તોક$$

$$(૧૫૮) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} લવ$$

$$(૧૫૯) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} મુહૂર્ત$$

$$(૧૬૦) ૧ સમય = \frac{૧}{અસંખ્ય} અહોરાત્ર$$

$$(૧૬૧) ૧ ક્ષુલ્લકભવ = ૨૫૬ આવલિકા$$

$$\therefore ૧ આવલિકા = \frac{૧}{૨૫૬} ક્ષુલ્લકભવ$$

$$(૧૬૨) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ કુલકભવ}$$

$$૧ \text{ કુલકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \times \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$(૧૬૩) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૧૬૪) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$(૧૬૫) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૬૬) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times \frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$(૧૬૭) ૧ આવલિકા = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૧}{૨૫૬} \times \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} \\ &= \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} \end{aligned}$$

$$(૧૬૮) ૧ આવલિકા = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૧}{૨૫૬} \times \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૧૬૯) ૧ આવલિકા = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \times \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૭૦) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \times \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$(૧૭૧) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$(૧૭૨) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૧૭૩) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ આવલિકા} &= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૧૭૪) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૭૫) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$(૧૭૬) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$(૧૭૭) ૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} કુલ્લકભવ$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} શ્વાસોચ્છ્વાસ$$

$$(૧૭૮) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} શ્વાસોચ્છ્વાસ$$

$$૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$(૧૭૯) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$૧ સ્તોક = \frac{૧}{૭} લવ$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૭} લવ$$

$$= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ$$

$$(૧૮૦) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ$$

$$૧ લવ = \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} મુહૂર્ત$$

$$(૧૮૧) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} મુહૂર્ત$$

$$૧ મુહૂર્ત = \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર$$

$$= \frac{૧}{૧૯,૬૬,૦૮૦} અહોરાત્ર$$

$$(૧૮૨) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} શ્વાસોચ્શ્વાસ$$

$$૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૪૮} લવ$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ કુલ્લકભવ} &= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૧૮૩) ૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ કુલ્લકભવ} &= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૧૮૪) ૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ કુલ્લકભવ} &= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૧૮૫) \text{ ૧ ક્ષલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ ક્ષલ્લકભવ} &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુદૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુદૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૧૮૬) \text{ ૧ ક્ષલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ ક્ષલ્લકભવ} &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૧૮૭) \text{ ૧ ક્ષલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$(૧૮૮) ૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$(૧૮૯) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \times \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ}$$

$$(૧૯૦) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૪૯} \times \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૧૮૧) ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત$$

$$૧ મુહૂર્ત = \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ &= \frac{૧}{૩૭૭૩} \times \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૧૮૨) ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$૧ સ્તોક = \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ &= \frac{૧}{૭} \times \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત \\ &= \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત \end{aligned}$$

$$(૧૮૩) ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$૧ સ્તોક = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ &= \frac{૧}{૭} \times \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૧૮૪) ૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ = \frac{૧}{૪૯} લવ$$

$$૧ લવ = \frac{૧}{૨,૩૧૦} અહોરાત્ર$$

$$\therefore ૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ = \frac{૧}{૪૯} \times \frac{૧}{૨,૩૧૦} અહોરાત્ર$$

$$= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૯૦} અહોરાત્ર$$

$$(૧૮૫) ૧ લવ = ૭ સ્તોક$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૭} લવ$$

$$(૧૮૬) ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૭} લવ$$

$$૧ લવ = \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૭} \times \frac{૧}{૭૭} = \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત$$

$$(૧૮૭) ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત$$

$$૧ મુહૂર્ત = \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર$$

$$\therefore ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૫૩૯} \times \frac{૧}{૩૦} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર$$

$$(૧૮૮) ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૭} લવ$$

$$૧ લવ = \frac{૧}{૨,૩૧૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ સ્તોક &= \frac{૧}{૭} \times \frac{૧}{૨,૩૧૦} અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૧૮૯) ૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત$$

$$(૨૦૦) ૧ લવ = \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત$$

$$૧ મુહૂર્ત = \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ લવ &= \frac{૧}{૭૭} \times \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૨૦૧) ૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત$$

$$\therefore ૧ મુહૂર્ત = \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર$$

$$(૨૦૨) ૧ આવલિકા = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} અહોરાત્ર$$

$$\frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર = ૧ મુહૂર્ત$$

$$\therefore \frac{1}{40,33,14,820} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{40,33,14,820} \div \frac{1}{30} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{1}{40,33,14,820} \times 30 \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{1}{1,49,99,214} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{1,49,99,214} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(203) 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{1,49,99,214} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{1}{99} \text{ મુહૂર્ત} = 1 \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{1}{1,49,99,214} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{1}{1,49,99,214} \div \frac{1}{99} \text{ લવ}$$

$$= \frac{1}{1,49,99,214} \times 99 \text{ લવ}$$

$$= \frac{1}{2,19,224 \frac{3896}{3993}} \text{ લવ}$$

$$\therefore 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{2,19,224 \frac{3896}{3993}} \text{ લવ}$$

$$(204) 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{2,19,224 \frac{3896}{3993}} \text{ લવ}$$

$$\frac{1}{9} \text{ લવ} = 1 \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{1}{2,19,884 \frac{3896}{3993}} \text{ લવ} = \frac{1}{2,19,884 \frac{3896}{3993}} \div \frac{1}{9}$$

સ્તોક

$$= \frac{1}{2,19,884 \frac{3896}{3993}} \times 9 \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૦૫) 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \text{ સ્તોક}$$

$$\frac{1}{9} \text{ સ્તોક} = 1 \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \text{ સ્તોક} = \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \div \frac{1}{9}$$

શ્વાસોચ્શ્વાસ

$$= \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \times 9 \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$= \frac{1}{8,88૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{1}{8,88૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$(૨૦૬) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{1}{8,88૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\frac{1}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = ૧ \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{1}{8,88૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{1}{8,88૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \div$$

$$\frac{1}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{1}{8,88૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{1}{૨૫૬} \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{1}{૨૫૬} \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$(૨૦૭) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \div$$

$$\frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$(૨૦૮) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \div$$

$$\frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૦૮) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \div$$

$$\frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૨૧૦) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \div$$

$$\frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૨૧૧) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \div \frac{૧}{૫૩૮} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૧૨) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \div \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૩૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૨૧૩) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \div \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૨૧૪) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\frac{૧}{૪૮} \text{ લવ} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \div \frac{૧}{૪૮}$$

શ્વાસોચ્છવાસ

$$= \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \times ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૨૧૫) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{1}{2,19,884 \frac{3896}{3993}} \text{ લવ } = \frac{1}{2,19,884 \frac{3896}{3993}} \div$$

$$\frac{1}{849 \frac{881}{3993}} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{1}{2,19,884 \frac{3896}{3993}} \times 849 \frac{881}{3993} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{1}{248} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore 1 \text{ આવલિકા } = \frac{1}{248} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૨૧૬) 1 \text{ આવલિકા } = \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \text{ સ્તોક}$$

$$\frac{1}{121 \frac{2216}{3993}} \text{ સ્તોક } = 1 \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \text{ સ્તોક } = \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \div \frac{1}{121 \frac{2216}{3993}} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{1}{31,128 \frac{2118}{3993}} \times 121 \frac{2216}{3993} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= \frac{૧}{૨૫૬} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$\therefore ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$(૨૧૭) ૧ \text{ કૃષ્ણકલ્પ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \div \frac{૧}{૩૦} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \times ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ કૃષ્ણકલ્પ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૨૧૮) ૧ \text{ કૃષ્ણકલ્પ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \div \frac{૧}{૭૭} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૭૭ \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ$$

$$(૨૧૮) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ$$

$$\frac{૧}{૭} લવ = ૧ સ્તોક$$

$$\therefore \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} લવ = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \div \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times ૭ સ્તોક$$

$$= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$\therefore ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$(૨૨૦) ૧ કુલ્લકભવ = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} સ્તોક$$

$$\frac{૧}{૭} સ્તોક = ૧ શ્વાસોચ્છ્વાસ$$

$$\therefore \frac{1}{121 \frac{2216}{3993}} \text{ સ્તોક} = \frac{1}{121 \frac{2216}{3993}} \div \frac{1}{9} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{1}{121 \frac{2216}{3993}} \times 9 \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{1}{19 \frac{1364}{3993}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore 1 \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{1}{19 \frac{1364}{3993}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(221) 1 \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{1}{16,44,000} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{1}{2,310} \text{ અહોરાત્ર} = 1 \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{1}{16,44,000} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{16,44,000} \div \frac{1}{2,310} \text{ લવ}$$

$$= \frac{1}{16,44,000} \times 2,310 \text{ લવ}$$

$$= \frac{1}{241 \frac{881}{3993}} \text{ લવ}$$

$$\therefore 1 \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{1}{241 \frac{881}{3993}} \text{ લવ}$$

$$(૨૨૨) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \div \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \times ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૨૩) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \div \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ શ્વાસોચ્ચ્વાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \times ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્ચ્વાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$(૨૨૪) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \div \frac{૧}{૫૩૮} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૨૫) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુદૂર્ત} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \div \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૨૨૬) ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\frac{૧}{૪૮} \text{ લવ} = ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \div \frac{૧}{૪૮} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૨૨૭) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \div \frac{૧}{૩૦} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \times ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૨૨૮) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \div \frac{૧}{૭૭} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \times ૭૭ \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$(૨૨૯) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ}$$

$$\frac{૧}{૭} \text{ લવ} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ} = \frac{૧}{૪૯} \div \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૪૯} \times ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૩૦) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૯૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૧૩,૧૯૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૯૦} \div \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૯૦} \times ૨૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ}$$

$$(૨૩૧) ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \div \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \times ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૩૨) ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \div \frac{૧}{૫૩૮} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \times ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૩૩) \quad ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \div \frac{૧}{૩૦} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \times ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૨૩૪) \quad ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧}{૫૩૮} \div \frac{૧}{૭૭} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૫૩૮} \times ૭૭ \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૭} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$(૨૩૫) \quad ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \div \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \times ૨,૩૧૦ \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૭} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$(૨૩૬) \quad ૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર} = ૧ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} \div \frac{૧}{૩૦} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} \times ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૨૩૭) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times ૨૫૬ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$(૨૩૮) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૩૯) \text{ ૧ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\text{૧ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \text{૧ સ્તોક} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ લવ}$$

$$\therefore \text{૧ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$(૨૪૦) \text{ ૧ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\text{૧ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore \text{૧ લવ} &= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૪૧) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ અહોરાત્ર}$$

$$= \frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$(૨૪૨) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times ૨૫૬ \text{ સ્તોક}$$

$$= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૪૩) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \times ૨૫૬ \text{ લવ}$$

$$= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$(૨૪૪) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુદ્દૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુદ્દૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૨૫૬ \text{ મુદ્દૂર્ત}$$

$$= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુદ્દૂર્ત}$$

$$(૨૪૫) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} &= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૨૫૬ \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧૯,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૪૬) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{\frac{૪,૪૪૬ \times ૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{\frac{૨,૧૭,૮૮૫ \times ૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{\frac{૪,૪૪૬ \times ૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{\frac{૨,૧૭,૮૮૫ \times ૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} &= \frac{૧}{\frac{૨,૧૭,૮૮૫ \times ૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \times ૪,૪૪૬ \times \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૨૪૭) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} &= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૪૮) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} &= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૪૯) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૫૦) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૫૧) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૫૨) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૮૮૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \times ૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩} \text{ સ્તોક} \\ &= \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક} \end{aligned}$$

$$(૨૫૩) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૭} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૨૫૪) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ મુદૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૭૭} \text{ મુદૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૫૫) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \times ૬૫,૫૩૬ \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૩૦} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૫૬) \quad ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} &= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૨૫૭) \quad ૧ \text{ કુલકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૧ \text{ કુલકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} &= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૩૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૫૮) \quad ૧ \text{ કુલકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૧ \text{ કુલકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} &= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \times ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૫૯) \quad ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} \\ &= \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૬૦) \quad ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૯,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૯,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૧૯,૬૬,૦૮૦} \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૬૧) \quad ૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૬૨) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૪૮} \times ૭ \text{ લવ} \\ &= \frac{૧}{૭} \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૨૬૩) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪૮} લવ = \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ લવ &= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \times ૪૮ મુહૂર્ત \\ &= \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત \end{aligned}$$

$$(૨૬૪) ૧ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત$$

$$૧ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર$$

$$\therefore \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ મુહૂર્ત &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \times ૩૭૭૩ અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૨૬૫) ૧ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$૧ શ્વાસોચ્છવાસ = \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત$$

$$\therefore \frac{૧}{૭} સ્તોક = \frac{૧}{૩,૭૭૩} મુહૂર્ત$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ સ્તોક &= \frac{૧}{૩,૭૭૩} \times ૭ મુહૂર્ત \\ &= \frac{૧}{૫૩૮} મુહૂર્ત \end{aligned}$$

$$(૨૬૬) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \times ૭ \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૬૭) \quad ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪૮} \text{ લવ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \times ૪૮ \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૬૮) \quad ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૮} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૭} લવ = \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ લવ &= \frac{૧}{૫૩૯} \times ૭ મુહૂર્ત \\ &= \frac{૧}{૭૭} મુહૂર્ત \end{aligned}$$

$$(૨૬૯) ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત$$

$$૧ સ્તોક = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૩૯} મુહૂર્ત = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ મુહૂર્ત &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \times ૫૩૯ અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૩૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૨૭૦) ૧ સ્તોક = \frac{૧}{૭} લવ$$

$$૧ સ્તોક = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર$$

$$\therefore \frac{૧}{૭} લવ = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} અહોરાત્ર$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ લવ &= \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \times ૭ અહોરાત્ર \\ &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} અહોરાત્ર \end{aligned}$$

$$(૨૭૧) \quad ૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\therefore \frac{૧}{૭૭} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧}{૨,૩૧૦} \times ૭૭ \text{ અહોરાત્ર} \\ &= \frac{૧}{૩૦} \text{ અહોરાત્ર} \end{aligned}$$

$$(૨૭૨) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \times ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ મુહૂર્ત} \\ &= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૭૩) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુદૂર્ત} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુદૂર્ત} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \times ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ લવ}$$

$$= ૭૭ \text{ લવ}$$

$$(૨૭૪) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩} \text{ સ્તોક}$$

$$= ૭ \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૭૫) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$= ૭ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$(૨૭૬) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ શ્વાસોચ્ચવાસ} = \frac{૧}{૨૫૬} \times ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$= ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$(૨૭૭) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{1}{40,33,14,800} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{2,19,224} \frac{3896}{3993} \text{ લવ}$$

$$\therefore 1 \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{2,19,224} \frac{3896}{3993} \times 40,33,14,800 \text{ લવ}$$

$$= 2,310 \text{ લવ}$$

$$(૨૭૮) \quad 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{40,33,14,800} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{31,124} \frac{2118}{3993} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{1}{40,33,14,800} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{31,124} \frac{2118}{3993} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore 1 \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{31,124} \frac{2118}{3993} \times 40,33,14,800 \text{ સ્તોક}$$

$$= 14,190 \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૭૯) \quad 1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{40,33,14,800} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$1 \text{ આવલિકા} = \frac{1}{8,884} \frac{2844}{3993} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ શ્વાસો.} \\ &= ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૦) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૨૫૬} \times ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\ &= ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૧) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \times ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ સ્તોક}$$

$$= ૫૩૮ \text{ સ્તોક}$$

$$(૨૮૨) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$= ૩૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$(૨૮૩) ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૨૫૬} \times ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$= ૬૫,૫૩૬ \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$(૨૮૪) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} \\ &= ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૫) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ ક્ષુલ્લકભવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૨૫૬} \times ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \\ &= ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ ક્ષુલ્લકભવ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૬) \quad ૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ સ્તોક} &= \frac{૧}{૨૫૬} \times ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ} \\ &= ૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૭) \quad ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \times ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ મુહૂર્ત} \\ &= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૮૮) \quad ૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ શુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times ૬૫,૫૩૬ \text{ લવ} \\ &= ૭૭ \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૮) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ સ્તોક} \\ &= ૭ \text{ સ્તોક} \end{aligned}$$

$$(૨૮૯) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧. \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \times ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$= ૭ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$(૨૮૧) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \times ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ લવ}$$

$$= ૨,૩૧૦ \text{ લવ}$$

$$(૨૮૨) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \times ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ સ્તોક} \\ &= ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક} \end{aligned}$$

$$(૨૮૩) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \times ૧૮,૬૬,૦૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} \\ &= ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૪) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩}} \times ૬૫,૫૩૬ \text{ સ્તોક} \\ &= ૫૩૯ \text{ સ્તોક} \end{aligned}$$

$$(૨૯૫) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \times ૬૫,૫૩૬ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} \\ &= ૩,૭૭૩ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} \end{aligned}$$

$$(૨૯૬) ૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ ક્ષુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૯૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$\therefore \frac{1}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ } = \frac{1}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ લવ} &= \frac{1}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \times ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} \\ &= ૪૮ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૭) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{1}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{1}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{1}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{1}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{1}{૩,૭૭૩} \times ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ મુહૂર્ત} \\ &= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત} \end{aligned}$$

$$(૨૮૮) ૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{1}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છવાસ} = \frac{1}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{1}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{1}{૪૮} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} &= \frac{1}{૪૮} \times ૩,૭૭૩ \text{ લવ} \\ &= ૭૭ \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૨૮૮) ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૪૮} લવ$$

$$૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$\therefore \frac{૧}{૪૮} લવ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$\therefore ૧ લવ = \frac{૧}{૭} \times ૪૮ સ્તોક$$

$$= ૭ સ્તોક$$

$$(૩૦૦) ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર$$

$$૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૪૮} લવ$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર = \frac{૧}{૪૮} લવ$$

$$\therefore ૧ અહોરાત્ર = \frac{૧}{૪૮} \times ૧,૧૩,૧૮૦ લવ$$

$$= ૨,૩૧૦ લવ$$

$$(૩૦૧) ૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર$$

$$૧ શ્વાસોચ્શ્વાસ = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$\therefore \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} અહોરાત્ર = \frac{૧}{૭} સ્તોક$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૭} \times ૧,૧૩,૧૮૦ \text{ સ્તોક}$$

$$= ૧૬,૧૭૦ \text{ સ્તોક}$$

$$(૩૦૨) ૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$\therefore ૧ \text{ મુહૂર્ત} = \frac{૧}{૭} \times ૩,૭૭૩ \text{ સ્તોક} = ૫૩૯ \text{ સ્તોક}$$

$$(૩૦૩) ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$\therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૫૩૯} \times ૧૬,૧૭૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$= ૩૦ \text{ મુહૂર્ત}$$

$$(૩૦૪) ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુદૂર્ત} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ મુદૂર્ત} &= \frac{૧}{૭} \times ૫૩૯ \text{ લવ} \\ &= ૭૭ \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૩૦૫) ૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$\therefore \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૭} \times ૧૬,૧૭૦ \text{ લવ} \\ &= ૨,૩૧૦ \text{ લવ} \end{aligned}$$

$$(૩૦૬) ૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ લવ} = \frac{૧}{૭૭} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$\therefore \frac{૧}{૨,૩૧૦} \text{ અહોરાત્ર} = \frac{૧}{૭૭} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$\begin{aligned} \therefore ૧ \text{ અહોરાત્ર} &= \frac{૧}{૭૭} \times ૨,૩૧૦ \text{ મુદૂર્ત} \\ &= ૩૦ \text{ મુદૂર્ત} \end{aligned}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ સમય} = \frac{૧}{\text{અસંખ્ય}} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨૫૬} \text{ કૃષ્ણકલ્પ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છવાસ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૮}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૧,૬૭,૭૭,૨૧૬} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$૧ \text{ આવલિકા} = \frac{૧}{૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = ૨૫૬ \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩}} \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૨૧ \frac{૨૨૧૮}{૩૭૭૩}} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩}} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૬૫,૫૩૬} \text{ મુદૂર્ત}$$

$$૧ \text{ કુલ્લકભવ} = \frac{૧}{૧૮,૬૬,૦૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = ૪,૪૪૬ \frac{૨૪૫૮}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્છ્વાસ} = ૧૭ \frac{૧૩૮૫}{૩૭૭૩} \text{ કુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૭} \text{ સ્તોક}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૪૯} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૩,૭૭૩} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ} = \frac{૧}{૧,૧૩,૧૮૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૩૧,૧૨૬ \frac{૨૧૧૪}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૧૨૧ \frac{૨૨૧૯}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = ૭ \text{ શ્વાસોચ્શ્વાસ}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૭} \text{ લવ}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૫૩૯} \text{ મુહૂર્ત}$$

$$૧ \text{ સ્તોક} = \frac{૧}{૧૬,૧૭૦} \text{ અહોરાત્ર}$$

$$૧ \text{ લવ} = \text{અસંખ્ય સમય}$$

$$૧ \text{ લવ} = ૨,૧૭,૮૮૫ \frac{૩૪૭૯}{૩૭૭૩} \text{ આવલિકા}$$

$$૧ \text{ લવ} = ૮૫૧ \frac{૪૪૧}{૩૭૭૩} \text{ શુલ્લકભવ}$$

૧ લવ = ૪૯ શ્વાસોચ્ચવાસ

૧ લવ = ૭ સ્તોક

૧ લવ = $\frac{૧}{૭૭}$ મુહૂર્ત

૧ લવ = $\frac{૧}{૨,૩૧૦}$ અહોરાત્ર

૧ મુહૂર્ત = અસંખ્ય સમય

૧ મુહૂર્ત = ૧,૬૭,૭૭,૨૧૬ આવલિકા

૧ મુહૂર્ત = ૬૫,૫૩૬ શુલ્લકભવ

૧ મુહૂર્ત = ૩,૭૭૩ શ્વાસોચ્ચવાસ

૧ મુહૂર્ત = ૫૩૯ સ્તોક

૧ મુહૂર્ત = ૭૭ લવ

૧ મુહૂર્ત = $\frac{૧}{૩૦}$ અહોરાત્ર

૧ અહોરાત્ર = અસંખ્ય સમય

૧ અહોરાત્ર = ૫૦,૩૩,૧૬,૪૮૦ આવલિકા

૧ અહોરાત્ર = ૧૯,૬૬,૦૮૦ શુલ્લકભવ

૧ અહોરાત્ર = ૧,૧૩,૧૮૦ શ્વાસોચ્ચવાસ

૧ અહોરાત્ર = ૧૬,૧૭૦ સ્તોક

૧ અહોરાત્ર = ૨,૩૧૦ લવ

૧ અહોરાત્ર = ૩૦ મુહૂર્ત

શ્રીશુલ્લકભવાવલિપ્રકરણનો પદાર્થસંગ્રહ સમાપ્ત

श्रीधर्मशेखरगणिविरचितम्
श्रीक्षुल्लकभवावलिप्रकरणम्
अवचूर्या समलङ्कृतम्

॥ प्रस्तावना ॥

इह हि जगज्जन्तुजातजनितामन्दानन्दसन्दोहेन श्रीसिद्धार्थपार्थिव-
विशालकुलनभस्तलचन्द्रेण भगवता श्रीमद्वर्द्धमानजिनचन्द्रेण भविक-
जनोपकाराय द्वादशाङ्गिरूपागमो देवासुरमनुजपर्षदि प्ररूपितः । परं
सङ्क्षिप्तरुचीनां भव्यप्राणिनां दुरवगाह्यतया तेषामुपकाराय करुणार्द्र-
हृदयाः प्रकरणकाराः शुल्लकभवावलिकाभिधानमिदं प्रकरणं रचितवन्तः ।
प्रकरणकारैरस्मिन् प्रकरणे एकोच्छ्वास-स्तोक-लव-मुहूर्त-दिनेषु प्रत्येकं
शुल्लकभवानामावलिकानां च स्वरूपादि निरूपितम् ।

इदं प्रकरणं केन कदा प्रणीतमिति पर्यालोचनायां सत्याम्-
प्रकरणस्यास्य प्रणेतृभिः प्रकरणे क्वापि स्वाभिधानं नोपन्यस्तम् ।
यद्यप्येवंविधान्यनेकानि प्रकरणकानि श्रीमद्धर्मघोषसूरिभिः कृतानि
“देविद” इत्यादि सूचकं चाप्यस्ति, तथापि स्फुटाभिधानाभावात्
तदभिधातुं शक्यते । परं श्रीयुतपन्न्यास-दानविजयमुनीनां पुस्तकावसाने,
मुद्रितजैनग्रन्थावल्यां चैतत्कर्तृत्वं श्रीधर्मशेखरगणिनामुपलभ्यते । अन्यच्च
जैनकुमारसम्भववृत्तिकथोद्धारयोः प्रणेता श्रीधर्मशेखरगणिः स एवायं
वान्य इति निर्धारयितुमत्र तेषां स्वगच्छकालाद्यवर्णनात् समर्थाः । अत
एव कदाऽयं निबन्धो न्यबन्धीत्यपि दुरवबोधम् । प्रकरणस्यास्यावचूर्णिः
केन कदा प्रणीतेतिनिर्णयस्त्वभिधेयाभिधानाभावेन कर्तुं न पार्यते, परं
हस्तलिखितपुस्तकनिरीक्षणेन सा चिरन्तनेत्यवसीयते । अस्य च
पुस्तकानि गुरुवर्य-प्रवर्तकश्रीमत्कान्तिविजयपादानां श्रीयुतपन्न्यासदान-
विजयमुनीनां मुनिललामश्रीमोहनलालमुनीनां च ज्ञानमन्दिरादासादितानि ।
एतदाधारेण शोधितेऽपि यत्र क्वचनाशुद्धिः कृता जाता वा भवेत्तत्र
करुणावरुणालयैः संशोधनीयं धीधनैरित्यभ्यर्थयते -

सविनयविरचिताञ्जलिः प्रवर्तकपादपद्मषट्पदः

चतुरविजयो मुनिः (सुरत)

श्रीधर्मशेखरगणिविरचितम्

॥ श्रीक्षुल्लकभवावलिप्रकरणम् ॥

॥ अवचूर्या समलङ्कृतम् ॥

वंदिता सिरिवीरं, देविंदनरिंदमहियकमकमलं ।

खुडुभवाण सरूवं, आवलियाणं च वुच्छामि ॥ १ ॥

अवचूरिः - गाथा सुगमा । नवरं क्षुल्लकभवानामावलिकानां च स्वरूपं विचारणारूपं कियन्तो भवाः? कियन्त्यो वा आवलिकाः? उच्छ्वासादौ भवन्ति, कथं वा? सम्भवन्तीति ॥१॥

(तत्र) यदुक्तमुच्छ्वासादौ भवावलिकास्वरूपं वक्ष्ये तत्प्रथम-मुच्छ्वासादिस्वरूपमाह-

गयमुक्कसत्तसासा थोवो, सो सगगुणो लवो भणिओ ।

सो सत्तहुत्तरगुणो मुहुत्त, सो तीसगुण दिवसो ॥ २ ॥

अवचूरिः - गदो रोगस्तेन मुक्तः पुरुष इति गम्यते, तस्य नरस्योच्छ्वासः सप्तगुणः कृतः सन् 'थोवो'ति स्तोको भवति । सप्तोच्छ्वासः स्तोकनामा काल इत्यर्थः । सोऽपि स्तोकः सप्तगुणः कृतः सन् लवः कालविशेषः । सप्तस्तोकैर्लव इत्यर्थः । सोऽपि लवः सप्तसप्ततिगुणः(णी)कृतः सन्मुहूर्तः । मुहूर्तैस्त्रिंशता दिवसो भवति ॥२॥

मुहूर्तदिवसयोः कियन्त उच्छ्वासा भवन्ति? तदाह—

एगंमि मुहुत्तंमि उ, सगतीससया तिहुत्तरुस्सासा ।

तेरसहस्सा लक्खं, नउयसयं ते अ दिवसंमि ॥ ३ ॥

अवचूरिः - एकस्मिन्महूर्ते सप्तत्रिंशच्छतानि त्रिसप्तत्यधिकानि (३,७७३) पूर्वोक्ता उच्छ्वासा भवन्ति । ते चोच्छ्वासा दिवसे लक्षमेकं त्रयोदशसहस्राणि नवतिसहितं शतमेकं (१,१३,१९०) अत्र भवन्ति (ति) ॥३॥

उच्छ्वासादिषु क्षुल्लकभवानाह—

पुढवाइभवेहिंतो, अइलहुआ तेण हुंति खुडुभवा ।

सतरभवा इगूसासे, अंसा पुण जाण सुत्तुत्ता ॥ ४ ॥

अवचूरिः - वसुधाम्बुवायुकायप्रभृतिजीवभवेभ्योऽतिलघुकास्तेन क्षुल्लकभवा निगोदजीवभवाः (भवन्ति) इत्यर्थः । ते चैकोच्छ्वासे सप्तदश (१७) भवा अष्टादशभवस्य सप्तत्रिंशच्छतैस्त्रिसप्तत्यधिकैरंशैर्भवो भवति, तावत्तत्प्रमाणांशमध्ये शेषांशास्त्रयोदशशतानि पञ्चनवत्यधिकानि तिष्ठन्ति (१,३९५ मिताः सन्तीत्यर्थः) (२,३७८ नहि सन्ति) । तेन कारणेनाष्टादशभवो (२,३७८) मितांशैरूनो ज्ञेयः । सप्तदशभवोपरि (१,३९५) मितांशा ये सन्ति तत्प्रमाणं क्वापि दृश्यते क्वापि न हि । यतः - “सत्तरस समहिया किर, एगाणुपाणांमि हुंति खुडुभवा ।” (शतकनामा पञ्चमकर्मग्रन्थः, गाथा ४०) । अतः सूत्रोक्ता ज्ञेयास्तच्चेदं सूत्रम् ॥ ४ ॥

यदुक्तं तच्चेदं सूत्रं तदाह—

सत्तरसभवग्गहणा, खुडुगा हुंति एगपाणांमि ।

तेरस चेव सयाइं, पणनवई चेव अंसाणं ॥ ५ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था । यदुक्तं (३,७७३) मितांशान्तर्गताः ये (१,३९५) मितांशाः सन्ति तत्कथं ज्ञेयम् ? इति चेदुच्यते - एकमुहूर्त्तक्षुल्लकभवाः (६५,५३६) मिताः । (३,७७३) मितैर्मुहूर्त्तोच्छ्वासैरेकोच्छ्वासक्षुल्लकभवानयनाय भागे दत्ते लब्धाः (१७) । शेषांशाः (१,३९५) मिताः स्थिताः । एतेऽंशाः (३,७७३) मिताङ्केन (मुहूर्त्तोच्छ्वासैः) हतत्वात्तद्भागरूपाः (३,७७३ मितमध्याश्रिताः) अंशा ज्ञेयाः । अथवा मुहूर्त्तक्षुल्लकभवानयनायोच्छ्वासक्षुल्लकभवाः (१७) मिता मुहूर्त्तोच्छ्वास- (३,७७३) मिताङ्कगुणाः कृता जाताः (६४,१४१) मितास्तदंशा अपि (१,३९५) मिताः (३,७७३) मिताङ्कगुणाः कृता जाताः (५२,६३,३३५) मिताः । एभिरेव (३,७७३) मितैर्भवो भवत्यतोऽनेनैवाङ्केन हता लब्धाः (१,३९५) मिताः । एते पूर्वरशौ (६४,१४१) रूपे क्षिप्यन्ते । जाताः (६५,५३६) मिता मुहूर्त्तभवाः । एतावता (३,७७३) मिताङ्केन हतत्वादंशा अपि तन्मिता ज्ञेयाः ॥ ५ ॥

अथ स्तोके क्षुल्लकभवानाह-

एगूसासस्स भवा, सत्तगुणा काउं तह य तस्संसा ।

सगतीससयतिहुत्तर-हरिया थोवस्स खुड्डागा ॥ ६ ॥

अवचूरिः - एकोच्छ्वासभवाः (१७) मिताः सप्तगुणाः कृता जाताः (११९) मितास्तथा तस्योच्छ्वासस्यांशाः (१,३९५) मिताः सप्तगुणाः कृता जाताः (९,७६५) मिताः । एते (३,७७३) मितैर्हता लब्धौ द्वौ, शेषांशाः (२,२१९) मितास्तिष्ठन्ति । (११९) मितपूर्वरशौ लब्धद्विकक्षेपे जातं (१२१) । एतावता जाता एकस्मिन् स्तोके क्षुल्लकभवाः (१२१) शेषांशाः (२,२१९) ॥ ६ ॥

उक्तार्थ(र्थे) गाथामाह-

अह थोवे खुड्डागा, इगसयमिगवीस सुअहरा बिंति ।

सेसंसा तत्थ इमे, बावीससया इगुणवीसा ॥ ७ ॥

अवचूरिः - सुगमा ॥ ७ ॥

अथ लवस्य क्षुल्लकभवानाह-

थोवस्स उ खुड्डागा, अंसेहिं समं तु सगगुणा विहिया ।
पुव्विं व तओ हरिया, एगलवे हुंति खुड्डभवा ॥ ८ ॥

अवचूरिः - स्तोकस्य क्षुल्लकभवा अंशैः सह ससगुणाः कृताः पूर्वमिव हताः, अत्र पूर्वशब्दः स्तोकविधिसूचकः । यथा स्तोके (३,७७३) मिताङ्केन हतास्तथाऽत्रापि । कथम् ? तथाहि-स्तोके भवाः (१२१) मिताः ससगुणाः कृताः (८४७) मिता जाताः । (२,२१९) मिता अंशाः ससगुणाः कृता जाताः (१५,५३३) मिताः । एते (३,७७३) मिताङ्केन हता लब्धाः (४) । ते (८४७) राशौ क्षिप्यन्ते । एतावता लवे (८५१) भवाः, शेषांशाः (४४१) स्थिताः ॥ ८ ॥

आगताङ्कानाह-

अडसयमेगावन्ना, नाणीहिं लवे खुड्डभवा दिट्ठा ।
अंसाणं तु पमाणं, चउसयमिगचत्तमम्भहिया ॥ ९ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था ॥ ९ ॥

मुहूर्त्तक्षुल्लकभवानाह-

अह सत्तहुत्तरगुणा, विहिया इगलवखुड्डभवअंसा ।
हरिया पुव्वं व तओ, हुंति इगमुहत्तखुड्डागा ॥ १० ॥

अवचूरिः - अथ लवक्षुल्लकभवाः ससससतिगुणाः कृता अंशा अपि ससससतिगुणाः कृता हताश्चैकमुहूर्त्तक्षुल्लकभवा भवन्ति । कथम् ? इति चेत्, तथाहि-एकलवभवाः (८५१) मिताः ससससतिगुणाः कृता जाताः (६५,५२७) मिताः । शेषांशाः (४४१) मिताः ससससतिगुणाः कृताः (३३,९५७) मिता जाताः । अथ (३,७७३) मितांशेन हता लब्धाः

(९) । शेषांशा न हि तिष्ठन्ति । पूर्वराशौ (६५,५२७) मिते लब्धाङ्क-
(९) मितक्षेपे जाता मुहूर्त्तक्षुल्लकभवाः (६५,५३६) मिताः । तेऽपि
त्रिंशद्गुणाः कृताः (१९,६६,०८०) दिनक्षुल्लकभवा भवन्ति ॥ १० ॥

उक्तार्थगाथामाह-

पणसट्टिसहसपणसय-छत्तीसा इगमुहुत्तखुडुभवा ।

एगोणवीसलक्खा, छसट्टिसहस असीइ दिणे ॥ ११ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था ॥ ११ ॥

साम्प्रतमुच्छ्वासावलिकानयनाय युक्तिमाह-

ऊसासभवा दोसय-छपन्नगुणिया तहेव तस्संसा ।

सगतीससयतिहुत्तर - भइए ऊसास-आवलिया ॥ १२ ॥

अवचूरिः - उच्छ्वासभवाः शतद्वयेन षट्पञ्चाशदधिकेनैकोच्छ्वास-
भवाः (१७) मिता गुण्यन्ते । तथैव शेषांशाः (१,३९५) मिताः (२५६)
मिताङ्केन गुणिताः सन्त उच्छ्वासावलिका भवन्ति । कथम् ? इति
चेदुच्यते-सप्तदश क्षुल्लकभवाः (१७) मिताः षट्पञ्चाशदधिकशतद्वयेन
(२५६) गुणिता जाताः (४,३५२) मिताः । अष्टादशभवांशा अपि
(१,३९५) मिताः (२५६) आवलिगुणाः कृताः (३,५७,१२०) मिता
जाताः । एते त्रिसप्तत्यधिकसप्तत्रिंशता शतैः (३,७७३) भागे दत्ते लब्धाः
(९४) मिताः । शेषांशाः (२,४५८) मिताः स्थिताः । विलोक्यमानांशाः
(१,३१५) मिता ज्ञेयाः । अथवा एकस्मिन् क्षुल्लकभवे (२५६) मिता
आवल्थो भवन्ति । ता मुहूर्त्तक्षुल्लकभवैः (६५,५३६) मितैर्गुणिता एक-
मुहूर्त्तावलिकाः (१,६७,७७,२१६) मिता भवन्ति । एकोच्छ्वा-
सावल्यानयनार्थं मुहूर्त्तावलीनां (१,६७,७७,२१६) मितानां मुहूर्त्तोच्छ्वासैः
(३,७७३) मितैर्भागे दत्ते लब्धाः (४,४४६) । शेषांशाः (२,४५८)
मितास्तिष्ठन्ति । तत्र यदि (१,३१५) मितांशा भवन्ति तदावलिका भवति

सम्पूर्णा । एतावतोच्छ्वासे (४,४४७) मिता आवल्यो भवन्ति । परं तेऽंशा न हि सन्ति (१,३१५) मिताः । अतः कारणादुच्छ्वासे (४,४४६) मिता आवल्यो भवन्ति, शेषांशाः (२,४५८) मिताः सन्ति, विलोक्यमानांशाः (१,३१५) मिता भवन्ति । एतावता (३,७७३) मितैरंशैरावलिा भवति । कथं ज्ञायते ? इति चेदुच्यते-त्रिसप्तत्यधिकैः सप्तत्रिंशता शतैरंशैरावली भवतीति ज्ञातुं एकोच्छ्वासावलयः (४,४४६) मुहूर्त्तोच्छ्वासैः (३,७७३) गुण्यन्ते, जाताः (१,६७,७४,७५८) मिताः । शेषांशाः (२,४५८) मिता मुहूर्त्तोच्छ्वासैः (३,७७३) गुणिताः (९२,७४,०३४) मिता जाताः । एषामंशानां (३,७७३) मितैर्भागे दत्ते (२,४५८) मिता आवल्यो भवन्ति । एताः (२,४५८) मिताः (१,६७,७४,७५८) मिते पूर्वराशौ क्षिप्यन्ते । जाता मुहूर्त्तस्य सम्पूर्णावलयः (१,६७,७७,२१६) मिताः । अथवैकमुहूर्त्तस्यावलिाः (१,६७,७७,२१६) मिता एकमुहूर्त्तोच्छ्वासैः (३,७७३) मितैर्भागे दत्ते लब्धाः (४,४४६) मिताः । शेषांशाः (२,४५८) मिताः स्थिताः । अत्रांशाः (३,७७३) मितैरुच्छ्वासैर्हतत्वात् (३,७७३) रूपा ज्ञेयाः । कोऽर्थः ? (३,७७३) मितभागैरावलिा भवति, तावद्भागान्तर्गता भागा एकोच्छ्वासे (४,४४६) मितावलिकोपरि (२,४५८) मिता ज्ञेयाः ॥ १२ ॥

अथोच्छ्वासे सर्वावलिकाप्रमाणमाह-

ऊसासे चउचत्ता-सयछायाला तहेव सेसंसा ।

चउवीस (स)यडवन्ना, थोवतया सुत्ति न हि भणिया ॥१३॥

अवचूरिः - एकस्मिन्नुच्छ्वासे (४,४४६) आवलिा भवन्ति, शेषांशाः (२,४५८) मिताः स्थितास्सन्ति । सूत्रगाथायां तु स्तोका तयाल्पतया नोक्ता सेयं सूत्रगाथा ॥ १३ ॥

यदुक्तं सेयं गाथा (तामाह) तदाह-

इक्को य आणपाणू, चोआलीसं तहेव छायाला ।

आवलिअपमाणेणं, अणंतनाणीहिं निद्धिदो ॥ १४ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था ॥ १४ ॥

स्तोकावलिकानयनाय युक्तिमाह-

एगूसासावलिआ, सत्तगुणा विहिय तह य तस्संसा ।

जाया थोवावलिया, मुहुत्तऊसासअवहरिया ॥ १५ ॥

अवचूरिः - एकोच्छ्वासावलिकाः (४,४४६) रूपाः सप्तगुणा विहिताः कृताः शेषांशा अपि (२,४५८) तथा सप्तगुणाः कृताः स्तोकावलिका भवन्ति । कथम् ? इति चेत्, तथाहि-एकोच्छ्वासावलिकाः (४,४४६) रूपाः सप्तगुणाः क्रियन्ते (३१,१२२) मिता जाताः । शेषांशा अपि (२,४५८) मिताः सप्तगुणाः कृताः (१७,२०६) रूपा जाताः, (३,७७३) मितैर्हता लब्धाः (४), आवलिकानां (३१,१२२) मिते राशौ क्षिप्यन्ते (३१,१२६) मिता जाताः । शेषांशाः (२,११४) मिता अत्र तिष्ठन्ति । एतावता एकस्तोके (३१,१२६) मिता आवलिका भवन्ति । अंशाः पुनः (२,११४) मितास्सन्ति ॥ १५ ॥

उक्तार्थसङ्ग्रहगाथामाह-

थोवंमि उ आवलिया, इगतीससहस्सइगसयछवीसा ।

इगवीससया चउदस-अब्भहिया जाण सेसंसा ॥ १६ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था । नवरं तुः पुनरर्थे ॥ १६ ॥

अथ लवावलिकामाह-

अह थोवस्सावलिआ, तह अंसा सगगुणा उ काऊणं ।

पुव्वं व हरिय नूणं, कायव्वा इगलवावलिया ॥ १७ ॥

अवचूरिः - अथानन्तरं स्तोकस्यावलिकास्तथा स्तोकस्यांशाश्च सप्तगुणाः सप्तगुणाः कृताः पूर्वमिव यथा पूर्वमुच्छ्वासावलिकाः सप्तगुणाः कृताः पश्चादंशाः सप्तगुणाः कृता हताश्चावलिकाः कृताः, एवमत्रापि प्रथमं

स्तोकावलिकाः सप्तगुणाः कृताः । पञ्चादंशाः सप्तगुणाः कृत्वा हत्वा च लवावलिकाः कर्तव्याः । कथम् ? इति चेत्, तथाहि-स्तोकावलिकाः (३१,१२६) सप्तगुणाः कृताः (२,१७,८८२) मिता भवन्ति । शेषांशाः (२,११४) मिताः सप्तगुणाः कृताः (१४,७९८) मिता भवन्ति । (३,७७३) मितैर्भागे दत्ते लब्धाः (३) आवलिकाः । पूर्वरशौ (२,१७,८८२) मिते क्षिप्ताः (२,१७,८८५) मिता भवन्ति । शेषांशाः (३,४७९) मिता एकलवे भवन्ति ॥ १७ ॥

उक्तार्थगाथामाह-

दोलक्खसतरसहसा, अडसयपणसी लवस्स आवलिया ।
तत्थ इमे सेसंसा, चउतीससया इगुणसीई ॥ १८ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था ॥ १८ ॥

एकमुहूर्त्तावलिकानयनायाह-

एगलवावलिअंसा, काऊणं सत्तहुत्तरगुणा य ।
पुव्वं व हरिय कुज्जा, आवलिआ इगमुहुत्तंमि ॥ १९ ॥

अवचूरिः - एकलवस्यावलिका अंशाश्च सप्तसप्ततिगुणाः क्रियन्ते । ततः पूर्ववदंशा द्वियन्ते । ततो मुहूर्त्ते सकलावलिका भवन्ति । कथं स्याद् ? तथाहि-लवस्यावलिकाः (२,१७,८८५) मिताः सप्तसप्ततिगुणाः क्रियन्ते, (१,६७,७७,१४५) मिता जाताः । शेषांशाः (३,४७९) मिताः सप्तसप्ततिगुणाः कृत्वा (३,७७३) मिताङ्केन हते लब्धाः (७१) मिताङ्काः, पूर्वरशौ (१,६७,७७,१४५) मिते क्षिप्यन्ते, शेषांशा नैव तिष्ठन्ति । एतावता मुहूर्त्ते (१,६७,७७,२१६) मिता आवलिकाः सूत्रोक्ताः सञ्जायन्ते ॥ १९ ॥

अथवा प्रकारान्तरेण मुहूर्त्तावलिकानयनाय युक्तिमाह-

अहव मुहुत्तावलिआ, आणेयव्वा मुहुत्तखुड्डागा ।
एगभवावलिआणं, पमाणगुणिया समयभणिया ॥ २० ॥

अवचूरिः - अथवा प्रकारान्तरेण मुहूर्त्तावलिका आनीयन्ते । कथम् ? इति चेत्, तथाहि-मुहूर्त्तक्षुल्लकभवाः (६५,५३६) एकक्षुल्लकभवावलिभिः (२५६) मिताभिर्गुणिताः समयोक्ताः सिद्धान्तोदिताः (१,६७,७७,२१६) मिता आवलिकाः समायान्ति ॥ २० ॥

उक्तार्थसङ्ग्रहमाह-

एगा कोडी सत्तसट्टिलक्ख, सत्तहुत्तरी सहस्सा य ।
दो अ सया सोलहिया, आवलियाणं मुहुत्तंमि ॥ २१ ॥

अवचूरिः - उक्तार्था ॥ २१ ॥

दिनावलिकाप्रमाणमाह-

ताओ पुण तीसगुणा, पन्नाकोडी अ लक्ख तित्तीसा ।
सोलसहस्सा चउसय, असीइ अहिआ अहोरत्ते ॥ २२ ॥

अवचूरिः - ता मुहूर्त्तावलिकाः (१,६७,७७,२१६) मितार्त्त्रि-
शद्गुणिताः (५०,३३,१६,४८०) मिता दिनावलिका जाताः ॥ २२ ॥

स्तोकादिषु निजनिजावलिकानयनाय युक्तिविशेषमाह-

अहवा जह ऊसासे, अंसेहिं समं हवंति खुड्डागा ।
दोसयछप्पन्नेहिं, गुणिया हरिआ य आवलिया ॥ २३ ॥

तह थोवाइसु नेया, नियनियखुड्डागा तहेव सेसंसा ।
एगभवावलिगुणिया, हरियावि य नियनियावलिया ॥ २४ ॥

अवचूरिः - अथवा एकोच्छ्वासभवाः (१७) मिताः (२५६) गुणाः (४,३५२) तदंशाश्च (१,३९५) मिताः (२५६) गुणाः कृत्वा [स्तोका-
वलिका] (उच्छ्वासावलिका) आनीतास्तां युक्तिमुक्त्वा प्रकारान्तरेणाह-
यथोच्छ्वासभवा अंशाश्च (२५६) गुणाः कृता हताश्चोच्छ्वासावलिकाः
प्रतीताः, एवं स्तोकादिनिजनिजभवाः सप्तसप्तसप्तसप्ततिगुणाः (२५६

गुणाश्च) कृताः स्वस्वस्तोकाद्यंशाश्च सप्तसप्तसप्तसप्ततिगुणाः (२५६ गुणाः)
कृता हताश्च निजनिजस्तोकाद्यावलिका भवन्ति ॥ २३ ॥ ॥ २४ ॥

खुडुङ्गावलिआणं, जं किंपि सरूव नणु मए भणियं ।
तं जइ अन्नहभूयं, सोहेयव्वं सुयहरेहिं ॥ २५ ॥

॥ इति श्रीमद्धर्मशेखरगणिविरचितं
श्रीक्षुल्लकभवावलिप्रकरणं समाप्तम् ॥

अवचूरिः - श्रीक्षुल्लकभवविचारोऽन्यथाभूतो विपरीतः शोध्यः ॥ २५ ॥

॥ इति श्रीक्षुल्लकभवावलिप्रकरणस्यावचूरिः समाप्तः ॥

१. इह क्षुल्लकभवावलिप्रकरणे प्रकरणकारैः स्वाभिधानं नोपदर्शितम् ।
२. अस्य प्रकरणस्यावचूर्यामपि, अवचूरिकारैः स्वाभिधेयाभिधानं नोद्धाटितम् ।

શ્રીદેવેન્દ્રસૂરિ વિરચિત

શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવ

પદાર્થસંગ્રહ

શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવની રચના શ્રીદેવેન્દ્રસૂરિજીએ કરેલ છે. તેની ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક ટિપ્પણી છે. આ બંનેના આધારે નીચેના પદાર્થોનો સંગ્રહ કર્યો છે.

ઋષભદેવ ભગવાનના કેવળજ્ઞાન પછી અંતર્મુહૂર્તથી માંડીને પરંપરામાં અસંખ્ય પુરુષો સુધી જે મોક્ષગમન કહ્યું છે તેમાં આ પ્રમાણે સિદ્ધદંડિકાઓ થઈ છે.

અષ્ટાપદપર્વત ઉપર સુબુદ્ધિ મુનિએ સગરચક્રવર્તીના દીકરાઓને શત્રુંજય ઉપર સિદ્ધ થયેલા ભરતચક્રવર્તીના વંશના રાજાઓ જે પ્રમાણે કહ્યા તે પ્રમાણે હું કહીશ.

(૧) અનુલોમસિદ્ધદંડિકા -

ઋષભદેવપ્રભુના વંશજ, ત્રણ ખંડના અધિપતિ આદિત્યચંદ્ર વગેરે ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧ રાજા અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧ રાજા અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧ રાજા અનુત્તરમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

પછી ફરી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર મોક્ષમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર મોક્ષમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર મોક્ષમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

પછી નિરંતર મોક્ષમાં ગયેલા ૧૪ લાખ - ૧૪ લાખ રાજાઓના આંતરે ૩-૩ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

આમ નિરંતર મોક્ષમાં ગયેલા ૧૪ લાખ - ૧૪ લાખ રાજાઓના આંતરે અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓની સંખ્યામાં ૫૦ સુધી ૧-૧ની વૃદ્ધિ કરવી. દરેકમાં અસંખ્યવાર જાણવું. એટલે છેલ્લે નિરંતર મોક્ષમાં ગયેલા ૧૪ લાખ - ૧૪ લાખ રાજાઓના આંતરે ૫૦-૫૦ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૧ ↗	૧ ↗	૧ ↗	૧ ↗	અસંખ્યવાર ↓

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૨ ↗	૨ ↗	૨ ↗	૨ ↗	અસંખ્યવાર ↓

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૩ ↗	૩ ↗	૩ ↗	૩ ↗	અસંખ્યવાર ↓

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૫૦ ↗	૫૦ ↗	૫૦ ↗	૫૦ ↗	અસંખ્યવાર ↓

(૨) પ્રતિલોમસિદ્ધદંડિકા -

અનુલોમસિદ્ધદંડિકા પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧ રાજા મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧ રાજા મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૧ રાજા મોક્ષમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૩ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૩ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૪ લાખ રાજાઓ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૩ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

આમ નિરંતર અનુત્તરમાં ગયેલા ૧૪ લાખ - ૧૪ લાખ રાજાઓના આંતરે મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓની સંખ્યામાં ૫૦ સુધી ૧-૧ ની વૃદ્ધિ કરવી. દરેકમાં અસંખ્યવાર જાણવું. એટલે છેલ્લે નિરંતર અનુત્તરમાં ગયેલા ૧૪ લાખ - ૧૪ લાખ રાજાઓના આંતરે ૫૦ - ૫૦ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. આમ અસંખ્યવાર જાણવું.

અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧	૧	૧	૧	અસંખ્યવાર

અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૨	૨	૨	૨	અસંખ્યવાર

અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૩	૩	૩	૩	અસંખ્યવાર

⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮

અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	૧૪ લાખ ↓	અસંખ્યવાર ↓
મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૫૦	૫૦	૫૦	૫૦	અસંખ્યવાર

(૩) સમસંખ્યસિદ્ધદંડિકા -

પ્રતિલોમસિદ્ધદંડિકા પછી ૨ લાખ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૨ લાખ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૩ લાખ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૩ લાખ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૪ લાખ

રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૪ લાખ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. એમ અસંખ્ય લાખ સુધી ઉત્તરોત્તર ૧ લાખ - ૧ લાખની વૃદ્ધિ જાણવી.

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૨ લાખ ↓	૩ લાખ ↓	૪ લાખ ↓	૫ લાખ ↓	યાવત્ અસંખ્ય લાખ ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૨ લાખ	૩ લાખ	૪ લાખ	૫ લાખ	યાવત્ અસંખ્ય લાખ

ત્યારપછી ૪ ચિત્રાંતરસિદ્ધદંડિકાઓ છે -

(૪) એકોત્તરસિદ્ધદંડિકા -

એકથી શરૂ થાય અને ઉત્તરોત્તર ૧-૧ વધે.

સમસંખ્યસિદ્ધદંડિકા પછી ૧ રાજા મોક્ષમાં ગયા. પછી ૨ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૩ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૪ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૫ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૬ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. આમ એકોત્તર વૃદ્ધિથી રાજાઓ મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા. યાવત્ અસંખ્ય રાજાઓ મોક્ષમાં અને અસંખ્ય રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા.

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧ ↓	૩ ↓	૫ ↓	૭ ↓	૯ ↓	૧૧ ↓	૧૩ ↓	૧૫ ↓	યાવત્ અસંખ્ય ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૨	૪	૬	૮	૧૦	૧૨	૧૪	૧૬	યાવત્ અસંખ્ય

(૫) દ્વયુત્તરસિદ્ધદંડિકા -

એકથી શરૂ થાય અને ઉત્તરોત્તર ૨-૨ વધે.

એકોત્તરસિદ્ધદંડિકા પછી ૧ રાજા મોક્ષમાં ગયા. પછી ૩ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૫ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૭ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. આમ ઉત્તરોત્તર ૨-૨ની વૃદ્ધિથી રાજાઓ મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા. યાવત્ અસંખ્ય રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા અને અસંખ્ય રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા.

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧ ↓	૫ ↑	૯ ↓	૧૩ ↑	૧૭ ↓	૨૧ ↑	૨૫ ↓	૨૯ ↑	૩૩ ↓	યાવત્	અસંખ્ય ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૩ ↓	૭ ↑	૧૧ ↓	૧૫ ↑	૧૯ ↓	૨૩ ↑	૨૭ ↓	૩૧ ↑	૩૫ ↓	યાવત્	અસંખ્ય ↓

(૬) ત્ર્યુત્તરસિદ્ધદંડિકા -

એકથી શરૂ થાય અને ઉત્તરોત્તર ૩-૩ વધે.

દ્વ્યુત્તરસિદ્ધદંડિકા પછી ૧ રાજા મોક્ષમાં ગયા. પછી ૪ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. પછી ૭ રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા. પછી ૧૦ રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા. આમ ઉત્તરોત્તર ૩-૩ની વૃદ્ધિથી રાજાઓ મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા. યાવત્ અસંખ્ય રાજાઓ મોક્ષમાં ગયા અને અસંખ્ય રાજાઓ અનુત્તરમાં ગયા.

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	૧ ↓	૭ ↑	૧૩ ↓	૧૯ ↑	૨૫ ↓	૩૧ ↑	૩૭ ↓	૪૩ ↑	યાવત્	અસંખ્ય ↓
અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	૪ ↓	૧૦ ↑	૧૬ ↓	૨૨ ↑	૨૮ ↓	૩૪ ↑	૪૦ ↓	૪૬ ↑	યાવત્	અસંખ્ય ↓

(૭) વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા -

ત્યાર પછી ૩ થી શરૂ થતી અને ઉત્તરોત્તર ૨ વગેરે વિષમ સંખ્યાની વૃદ્ધિવાળી સિદ્ધદંડિકા છે. તેને જાણવાનો ઉપાય - ઊભી બે લીટીમાં મળીને ૨૯ વાર ત્રણનો અંક લખવો. તેમાં ક્રમશઃ ૦, ૨, ૫, ૯, ૧૩, ૧૭, ૨૨, ૬, ૮, ૧૨, ૧૪, ૨૮, ૨૬, ૨૫, ૧૧, ૨૩, ૪૭, ૭૦, ૭૭, ૧, ૨, ૮૭, ૭૧, ૬૨, ૬૯, ૨૪, ૪૬, ૧૦૦, ૨૬ ઉમેરવા. જે જવાબ આવે તેટલા રાજાઓ આંતરે આંતરે મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા.

પહેલી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા -

મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ	અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ
૩ + ૦ = ૩	૩ + ૨ = ૫
૩ + ૫ = ૮	૩ + ૮ = ૧૨
૩ + ૧૩ = ૧૬	૩ + ૧૭ = ૨૦
૩ + ૨૨ = ૨૫	૩ + ૬ = ૯
૩ + ૮ = ૧૧	૩ + ૧૨ = ૧૫
૩ + ૧૪ = ૧૭	૩ + ૨૮ = ૩૧
૩ + ૨૬ = ૨૯	૩ + ૨૫ = ૨૮
૩ + ૧૧ = ૧૪	૩ + ૨૩ = ૨૬
૩ + ૪૭ = ૫૦	૩ + ૭૦ = ૭૩
૩ + ૭૭ = ૮૦	૩ + ૧ = ૪
૩ + ૨ = ૫	૩ + ૮૭ = ૯૦
૩ + ૭૧ = ૭૪	૩ + ૬૨ = ૬૫
૩ + ૬૮ = ૭૨	૩ + ૨૪ = ૨૭
૩ + ૪૬ = ૪૯	૩ + ૧૦૦ = ૧૦૩
૩ + ૨૬ = ૨૯	

પહેલી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા પછી અજિતનાથપ્રભુના પિતા જિતશત્રુ રાજા ઉત્પન્ન થયા ત્યાં સુધી ઉત્તરોત્તર બે વગેરે વિષમ સંખ્યાની વૃદ્ધિવાળી આવી અસંખ્ય સિદ્ધદંડિકાઓ જાણવી. પૂર્વેની સિદ્ધદંડિકાની અંતિમ સંખ્યા એ પછીની સિદ્ધદંડિકાની પ્રથમ સંખ્યા છે. તે ઊભી બે લીટીમાં મળીને ૨૯ વાર સ્થાપી તેમાં પૂર્વે કહેલ ૦, ૨ વગેરે સંખ્યાઓ ઉમેરવી. જે જવાબ મળે તેટલા રાજાઓ આંતરે આંતરે અનુત્તરમાં

અને મોક્ષમાં ગયા. પહેલી વિષમોત્તરસિદ્ધંતિકાની પહેલી સંખ્યા મોક્ષમાં ગયેલાની છે, બીજી વિષમોત્તરસિદ્ધંતિકાની પહેલી સંખ્યા અનુત્તરમાં ગયેલાની છે, ત્રીજી વિષમોત્તરસિદ્ધંતિકાની પહેલી સંખ્યા મોક્ષમાં ગયેલાની છે, ચોથી વિષમોત્તરસિદ્ધંતિકાની પહેલી સંખ્યા અનુત્તરમાં ગયેલાની છે. એમ આગળ પણ જાણવું.

બીજી વિષમોત્તરસિદ્ધંતિકા -

અનુત્તરમાં ગયેલા રાજાઓ	મોક્ષમાં ગયેલા રાજાઓ
$૨૮ + ૦ = ૨૮$	$૨૮ + ૨ = ૩૧$
$૨૮ + ૫ = ૩૪$	$૨૮ + ૮ = ૩૮$
$૨૮ + ૧૩ = ૪૨$	$૨૮ + ૧૭ = ૪૬$
$૨૮ + ૨૨ = ૫૧$	$૨૮ + ૬ = ૩૫$
$૨૮ + ૮ = ૩૭$	$૨૮ + ૧૨ = ૪૧$
$૨૮ + ૧૪ = ૪૩$	$૨૮ + ૨૮ = ૫૭$
$૨૮ + ૨૬ = ૫૫$	$૨૮ + ૨૫ = ૫૪$
$૨૮ + ૧૧ = ૪૦$	$૨૮ + ૨૩ = ૫૨$
$૨૮ + ૪૭ = ૭૬$	$૨૮ + ૭૦ = ૯૮$
$૨૮ + ૭૭ = ૧૦૬$	$૨૮ + ૧ = ૩૦$
$૨૮ + ૨ = ૩૧$	$૨૮ + ૮૭ = ૧૧૬$
$૨૮ + ૭૧ = ૧૦૦$	$૨૮ + ૬૨ = ૯૧$
$૨૮ + ૬૮ = ૯૮$	$૨૮ + ૨૪ = ૫૩$
$૨૮ + ૪૬ = ૭૫$	$૨૮ + ૧૦૦ = ૧૨૮$
$૨૮ + ૨૬ = ૫૫$	

બીજી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા પછી ઊભી બે લીટીમાં મળીને ૨૯ વાર ૫૫ સ્થાપી તેમાં પૂર્વે કહેલ ૦, ૨ વગેરે સંખ્યાઓ ઉમેરવી. જે જવાબ મળે તેટલા રાજાઓ આંતરે આંતરે મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા. આ ત્રીજી વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકા છે. એમ આગળ પણ જાણવું.

પહેલી છ સિદ્ધદંડિકાઓ ૧-૧ છે. વિષમોત્તરસિદ્ધદંડિકાઓ અસંખ્ય છે.

આમ અજિતનાથ પ્રભુના પિતા જિતશત્રુરાજ સુધી અસંખ્ય કોડ લાખ રાજાઓ મોક્ષમાં અને અનુત્તરમાં ગયા.

શ્રીસિદ્ધદંડિકાસ્તવનો પદાર્થસંગ્રહ સમાપ્ત

श्रीमत्तपागच्छागनगभस्तिमालिश्रीमद्देवेन्द्रसूरिपादप्रणीतः

श्रीसिद्धदण्डिकास्तवः

सङ्क्षिप्तटिप्पणीसहितः

॥ प्रस्तावना ॥

इह हि जगदद्भुतजैनशासनबद्धानुरागभव्याङ्गिगणमागमुम्फिताति-
गम्भीरज्ञेयहेयोपादेयामेयपदार्थसार्थसारमवगमयितुकामैरुपकृतिकरणैक-
करुणारसनिमग्नमानसैः श्रीमद्बृहद्गच्छस्यैवाजीवितविहितातिदुष्करा-
चामाम्लतपसा तपागच्छ इति नामान्तरमासादितवतां चित्रकूट-
(चित्तौड)महीमहेन्द्रोपलब्ध'हीरेति'बिरुदानां विश्वविख्यातविशद-
कीर्तिश्रीमज्जगच्चन्द्रसूरीन्द्राणां विनेयवर्गाग्रेसरैः श्रीमद्देवेन्द्रसूरिभिरने-
कानि प्रकरणादीनि सन्दृब्धानि वरीवृत्यन्ते, तेष्वन्यतममिदं सिद्ध-
दण्डिकास्तवाभिधानं प्रकरणम् । इह च प्रकरणकारैः श्रीनाभेयवंशजानां
त्रिखण्डाधिपानां भूभृतां सिद्धिगतानां सर्वार्थगतानां च सम्यक्तया
सङ्ख्योद्घाटनं स्पष्टतया प्रकटीकृतम् ।

एते सूरिशिरोमणयः कदा कतमं महीमण्डलं मण्डयामासुरिति
पर्यालोचनायां प्रवृत्तायाम्-श्रीमन्मुनिसुन्दरसूरिपादप्रणीतगुर्वावलीविलोकनेन
विक्रमीयसप्तविंशत्यधिकत्रयोदशशततमाब्देऽमीषां स्वर्गारोहणं निर्णीयते,
अतस्तेषां कालमानं निर्विरोधं विक्रमीयत्रयोदशशताब्दीयं ज्ञायते ।
स्तवस्यास्य मूलपाठपुस्तकानि चत्वारि समासादितानि, सटिप्पणीकं
चैकं विश्वविख्यातकीर्तिकौमुदीकश्रीमद्विजयानन्दसूरिशिष्यप्रवर्तकश्रीमत्-
कान्तिविजयमुनीनां सकाशत उपलब्धम्, एतत्पुस्तकचतुष्टयाधारेण
संशोधितेऽप्यत्र निबन्धे यत्र क्वचनाशुद्धिः कृता जाता वा भवेत्तत्र
संशोधनीयं धीधनैरित्यभ्यर्थयते—

सविनयबद्धाञ्जलिः प्रवर्तकश्रीमत्कान्तिविजयपादपद्मपरागः

चतुरविजयो मुनिः

(सुरत)

श्रीमत्तपागच्छागनगभस्तिमालिश्रीमद्देवेन्द्रसूरिपादप्रणीतः

॥ श्रीसिद्धदण्डिकास्तवः ॥

॥ सङ्क्षिप्तटिप्पणीसहितः ॥

जं उसहकेवलाओ, अंतमुहुत्तेण सिवगमो भणिओ ।
जा पुरिसजुगअसंखा, तत्थ इमा सिद्धदंडीओ ॥ १ ॥
सत्तुंजयसिद्धा भरह-वंसनिवई सुबुद्धिणा सिद्धा ।
जह सगरसुआण-ऽट्ठावयंमि तह कित्तिअं थुणिमो ॥ २ ॥
आइच्चजसाइ सिवे, चउदसलक्खा य एगु सव्वट्ठे ।
एवं जा इक्किक्का, असंख इगदुगतिगाईवि ॥ ३ ॥
जा पन्नासमसंखा, तो सव्वट्ठंमि लक्खचउदसगं ।
एगो सिवे तहेव य, अस्संखा जाव पन्नासं ॥ ४ ॥

टि० आदित्यशोनृपप्रभृतयो नाभेयवंशजास्त्रिखण्डाधिपाश्चतुर्दशलक्षा
निरन्तरं सिद्धिमगमन् । तत एकः सर्वार्थसिद्धे । अत्र सर्वत्र सर्वार्थशब्देन
पञ्चाप्यनुत्तरविमानानि लभ्यन्ते यतो विमानपञ्चकाधारस्य तत्प्रस्तटस्य
सर्वार्थनाम्ना रूढिरिति । एवं चतुर्दश-चतुर्दश-लक्षान्तरितः सर्वार्थसिद्धे
एकैकस्तावद्वक्तव्यो यावत्तेऽप्येकैका असङ्ख्येया भवन्ति । ततो भूयश्चतुर्दश
लक्षा नृपा निरन्तरं निर्वाणे, द्वौ सर्वार्थसिद्धे । एवं चतुर्दश-चतुर्दशलक्षान्तरितौ
द्वौ द्वौ सर्वार्थसिद्धे तावद्वाच्यौ यावत्तेऽपि द्विकसङ्ख्या असङ्ख्येया

भवन्ति । एवं त्रिकत्रिकसङ्ख्यादयोऽपि प्रत्येकमसङ्ख्येयास्तावद्वाच्याः सर्वार्थसिद्धे यावत्पञ्चाशत्पञ्चाशत्सङ्ख्याकाश्चतुर्दश-चतुर्दश-लक्षान्तरिता असङ्ख्येया भवन्ति ।

अनुलोमसिद्धदण्डिकास्थापना

सिद्धिगताः	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	असङ्ख्येयवाराः
सर्वार्थगताः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	५०	असङ्ख्येयवाराः

ततोऽनन्तरं चतुर्दशलक्षा नृपाः सर्वार्थसिद्धे एकः सिद्धौ, एवं चतुर्दशलक्षान्तरित एकैकः सिद्धौ तावद्वक्तव्यो यावत्तेष्वेकैका असङ्ख्येया भवन्ति । ततो भूयोऽपि चतुर्दशलक्षा नृपाः सर्वार्थसिद्धे ततो द्वौ निर्वाणे । एवं चतुर्दश-चतुर्दश-लक्षान्तरितौ द्वौ द्वौ निर्वाणे तावद्वक्तव्यौ, यावत्तेऽपि द्विकद्विकसङ्ख्या असङ्ख्येया भवन्ति । एवं त्रिकत्रिकसङ्ख्यादयोऽपि यावत्पञ्चाशत्सङ्ख्याकाश्चतुर्दश-चतुर्दश-लक्षान्तरिताः सिद्धौ प्रत्येकमसङ्ख्येया भवन्ति ॥ १ ॥ ॥ २ ॥ ॥ ३ ॥ ॥ ४ ॥

प्रतिलोमसिद्धदण्डिकास्थापना

सर्वार्थगताः	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	असङ्ख्येयवाराः
सिद्धिगताः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	५०	असङ्ख्येयवाराः

तो दो लक्खा मुखे, दुलक्ख सव्वट्ठि मुक्खि लक्खतिगं ।
इय इगलक्खुत्तरिआ, जा लक्खअसंख दोसु समा ॥ ५ ॥

टि० ततः परं द्वे लक्षे नृपाणां निर्वाणे, द्वे लक्षे सर्वार्थे । एवं त्रिचतुष्पञ्चषड् यावदुभयत्रापि असङ्ख्येया असङ्ख्येया लक्षा वक्तव्याः ॥ ५ ॥

समसङ्ख्यसिद्धदण्डिकास्थापना

सिद्धिगताः	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	एवं यावदसङ्ख्येयलक्षाः
सर्वार्थगताः	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	एवं यावदसङ्ख्येयलक्षाः

तो एगु सिवे सव्वट्ठि दुन्नि, ति सिवम्मि चउर सव्वट्ठे ।

इय एगुत्तरवुट्ठी, जाव असंखा पुढो दोसु ॥ ६ ॥

टि० ततः परं चतस्रश्चित्रान्तरदण्डिकाः । तद्यथा-प्रथमा एकादिका एकोत्तरा, द्वितीया एकादिद्व्युत्तरा, तृतीया एकादित्र्युत्तरा, चतुर्थी त्र्यादिका द्व्यादिविषमोत्तरा । प्रथमा भाव्यते-प्रथममेकः सिद्धौ, ततो द्वौ सर्वार्थे, ततस्त्रयः सिद्धौ, ततश्चत्वारः सर्वार्थे, ततः पञ्च सिद्धौ, षट् सर्वार्थे । एवमेकोत्तरया वृद्ध्या शिवे सर्वार्थे च तावद्वक्तव्यं यावदुभयत्राप्यसङ्ख्येया भवन्ति ॥ ६ ॥

एकोत्तरसिद्धदण्डिकास्थापना

सिद्धिगताः	१	३	५	७	९	११	१३	१५	१७	१९	२१	एवं यावदसङ्ख्याः
सर्वार्थगताः	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	एवं यावदसङ्ख्याः

इक्को मुक्खे सव्वट्ठि तिन्नि, पण मुक्खि इअ दुरुत्तरिआ ।

जा दोसुअवि अ असंखा, एमेव तिउत्तरा सेढी ॥ ७ ॥

टि० द्वितीया भाव्यते, यथा-ततः परमेकः सिद्धौ, त्रयः सर्वार्थे, ततः पञ्च सिद्धौ, सप्त सर्वार्थे । एवं द्व्युत्तरया वृद्ध्या शिवगतौ सर्वार्थे च तावद्वक्तव्यं यावदुभयत्राप्यसङ्ख्येया भवन्ति ।

द्व्युत्तरसिद्धदण्डिकास्थापना

सिद्धिगताः	१	५	९	१३	१७	२१	२५	२९	३३	३७	एवं यावदसङ्ख्याः
सर्वार्थगताः	३	७	११	१५	१९	२३	२७	३१	३५	३९	एवं यावदसङ्ख्याः

तृतीया यथा-ततः परमेकः सिद्धौ, चत्वारः सर्वार्थे, ततः सप्त सिद्धौ, दश सर्वार्थे । एवं त्र्युत्तरया च वृद्ध्या शिवे सर्वार्थे च क्रमेण तावद्वाच्यं यावदुभयत्रासङ्ख्येयाः स्युः ॥ ७ ॥

त्र्युत्तरसिद्धदण्डिकास्थापना

सिद्धिगताः	१	७	१३	१९	२५	३१	३७	४३	४९	५५	एवं यावदसङ्ख्याः
सर्वार्थगताः	४	१०	१६	२२	२८	३४	४०	४६	५२	५८	एवं यावदसङ्ख्याः

चतुर्थी विचित्रा । तस्याः परिज्ञानार्थमयमुपायः-

विसमुत्तरसेढीए, हिदुवरिं ठविअ अउणतीसतिआ ।

पढमे नत्थि क्खेवो, सेसेसु सया इमो खेवो ॥ ८ ॥

टि० इहैकोनत्रिंशत्त्रिका ऊर्ध्वाधः परिपाट्या पट्टिकादौ स्थाप्यन्ते । तत्र प्रथमे त्रिके न किञ्चित्प्रक्षिप्यते (शेषेषु त्रिकेषु सदाऽयं वक्ष्यमाणः क्षेपोऽवसेयः) ॥ ८ ॥

दुग पण नवगं तेरस, सतरस बावीस छच्च अट्टेव ।

बारस चउदस तह अड-वीसा छव्वीस पणवीसा ॥ ९ ॥

एगारस तेवीसा, सीयाला सयरि सत्तहत्तरिआ ।

इग दुग सत्तासीई, इगहत्तरिमेव बासट्ठी ॥ १० ॥

अउणत्तरि चउवीसा, छायाला तह सयं च छव्वीसा ।

मेलित्तु इगंतरिआ, सिद्धीए तह य सव्वट्टे ॥ ११ ॥

टि० द्वितीये द्विकः, तृतीये पञ्च, चतुर्थे नव, पञ्चमे त्रयोदश, षष्ठे सप्तदश, सप्तमे द्वाविंशतिः, अष्टमे षट्, नवमेऽष्टौ, दशमे द्वादश, एकादशे चतुर्दश, द्वादशेऽष्टाविंशतिः, त्रयोदशे षड्विंशतिः, चतुर्दशे पञ्चविंशतिः,

पञ्चदशे एकादश, षोडशे त्रयोविंशतिः, सप्तदशे सप्तचत्वारिंशत्, अष्टादशे सप्ततिः, एकोनविंशे सप्तसप्ततिः, विंशे एकः, एकविंशे द्वौ, द्वाविंशे सप्ताशीतिः, त्रयोविंशे एकसप्ततिः, चतुर्विंशे द्वाषष्टिः, पञ्चविंशे एकोनसप्ततिः, षड्विंशे चतुर्विंशतिः, सप्तविंशे षट्चत्वारिंशत्, अष्टाविंशे शतम्, एकोनत्रिंशे षड्विंशतिः । एतेषु च राशिषु प्रक्षिप्तेषु यद्यद्भवति, तावन्तस्तावन्तः क्रमेण सिद्धौ सर्वार्थे चेत्येवंरूपेण ज्ञेयाः । तद्यथा-त्रयः सिद्धौ, पञ्च सर्वार्थे, ततः सिद्धावष्टौ, द्वादश सर्वार्थे, ततः षोडश सिद्धौ, विंशतिः सर्वार्थे, ततः पञ्चविंशतिः सिद्धौ, नव सर्वार्थे, तत एकादश सिद्धौ, पञ्चदश सर्वार्थे, ततः सप्तदश सिद्धौ, एकत्रिंशत्सर्वार्थे, तत एकोनत्रिंशत् सिद्धौ, अष्टाविंशतिः सर्वार्थे, ततश्चतुर्दश सिद्धौ, षड्विंशतिः सर्वार्थे, ततः पञ्चाशत्सिद्धौ, त्रिसप्ततिः सर्वार्थे, ततोऽशीतिः सिद्धौ, चत्वारः सर्वार्थे, ततः पञ्च सिद्धौ, नवतिः सर्वार्थे, ततश्चतुःसप्ततिः सिद्धौ, पञ्चषष्टिः सर्वार्थे, ततो द्वासप्ततिः सिद्धौ, सप्तविंशतिः सर्वार्थे, तत एकोनपञ्चाशत्सिद्धौ, त्र्यधिकशतं सर्वार्थे, तत एकोनत्रिंशत्सिद्धौ ॥ ९ ॥

॥ १० ॥ ॥ ११ ॥

विषमोत्तरसिद्धदण्डिकास्थापना यथा

सिद्धिगताः	३	८	१६	२५	११	१७	२९	१४	५०	८०	५	७४
सर्वार्थगताः	५	१२	२०	९	१५	३१	२८	२६	७३	४	१०	६५

७२	४९	२९
२७	१०३	०

अंतिल्लअंकआइं, ठविउं बीआइखेवगा तह य ।

एवमसंखा नेआ, जा अजिअपिआ समुप्पन्नो ॥ १२ ॥

टि० एवं द्व्यादिविषमोत्तराः सिद्धदण्डिका असङ्ख्येयास्तावद्वाच्या यावदजितजिनपिता जितशत्रुरुत्पन्नः । नवरं पाश्चात्यायां दण्डिकायां यदन्त्यमङ्कस्थानं तदुत्तरस्यामुत्तरस्यामाद्यं ज्ञेयम् । तथाद्यायां दण्डिकायामादिममङ्कस्थानं सिद्धौ, द्वितीयस्यां सर्वार्थे, तृतीयस्यां सिद्धौ, चतुर्थ्यां सर्वार्थे । एवमसङ्ख्येयास्वपि दण्डिकास्वाद्यान्यङ्कस्थानानि क्रमेण सिद्धौ सर्वार्थे च ज्ञेयानि । एतदेव दिङ्मात्रतो विभाव्यते-तत्राद्यायामन्त्यमङ्कस्थानं २९ । ततः २९ वारानेकोनत्रिंशदूर्ध्वाधः क्रमेण स्थाप्यते । तत्राद्येऽङ्कस्थाने नास्ति प्रक्षेपः । द्वितीयादिषु चाङ्केषु “दुग पणग” इत्यादयः क्रमेण प्रक्षेपणीया राशयः प्रक्षिप्यन्ते । क्षिप्तेषु सत्सु यद्यत्क्रमेण भवति, तावन्तः क्रमेण सिद्धौ सर्वार्थे चेत्येवं ज्ञेयाः । तद्यथा-सर्वार्थसिद्धौ २९, सिद्धौ ३१, ततः सर्वार्थसिद्धौ ३४, सिद्धौ ३८, सर्वार्थे ४२, सिद्धौ ४६, सर्वार्थे ५१, सिद्धौ ३५, सर्वार्थे ३७, सिद्धौ ४१, सर्वार्थे ४३, सिद्धौ ५७, सर्वार्थे ५५, सिद्धौ ५४, सर्वार्थे ४०, सिद्धौ ५२, सर्वार्थे ७६, सिद्धौ ९९, सर्वार्थे १०६, सिद्धौ ३०, सर्वार्थे ३१, सिद्धौ ११६, सर्वार्थे १००, सिद्धौ ९१, सर्वार्थे ९८, सिद्धौ ५३, सर्वार्थे ७५, सिद्धौ १२९, सर्वार्थे ५५ ।

द्वितीयविषमोत्तरसिद्धदण्डिकास्थापनां

सर्वार्थगताः	२९	३४	४२	५१	३७	४३	५५	४०	७६	१०६	३१
सिद्धिगताः	३१	३८	४६	३५	४१	५७	५४	५२	९९	३०	११६

१००	९८	७५	५५
९१	५३	१२९	०

अस्यामन्त्यमङ्कस्थानं ५५ । ततस्तृतीयस्यामिदमेवाद्यमङ्कस्थानम् । ततः ५५ एकोनत्रिंशद्वारान् स्थाप्यते । ततः प्रथमेऽङ्कस्थाने नास्ति क्षेपो द्वितीयादिषु

१. अस्यां स्थापनायां बहुषु सयन्त्रमूलपुस्तकेषु सिद्धिगतानामुपरिलेखः सर्वार्थगतानां चाधोलेख उपलभ्यते, परं सट्टिप्पणीकपुस्तकयन्त्रे तद्व्यत्ययदर्शनात्, टिप्पणिकायां पुनः सर्वार्थसिद्धौ २९ इत्यादिक्रमेण लिखितत्वादन्यसटिप्पणपुस्तकस्यानुपलम्भाच्च तथैवोपन्यस्तम् ।

च पूर्वोक्ता राशयः क्षिप्यन्ते । इह चाद्यमङ्गस्थानं सिद्धौ । ततस्तेषु प्रक्षिप्तेषु सत्सु यत्क्रमेण स्यात्, तावन्तस्तावन्तः प्रथमादङ्गस्थापनादारभ्य सिद्धौ सर्वार्थे इत्येवं क्रमेण वेदितव्याः । एवमन्यास्वपि दण्डिकासु भावनीयम् ॥ १२ ॥

अस्संखकोडिलक्खा, सिद्धा सव्वट्ठगा य तह सिद्धा ।

एगभवेणं देविंद-वंदिआ दितु सिद्धिसुहं ॥ १३ ॥

॥ इति श्रीदेवेन्द्रसूरिपादप्रणीतः श्रीसिद्धदण्डिकास्तवः समाप्तः ॥

टि० (असङ्ख्यकोटिलक्षाः सिद्धाः सर्वार्थगाश्च तथा सिद्धाः । एकभवेन देवेन्द्रवन्दिता ददतु सिद्धिसुखम् ॥ १३ ॥) (सङ्ग्रहगाथाः) चउदसलक्खा सिद्धा, निवईणिक्को अ होइ सव्वट्ठे । इक्किक्कट्ठाणे पुण, पुरिसजुगा हुंतऽसंखिज्जा ॥ १ ॥ पुणरवि चउदसलक्खा सिद्धा, निवईण दोऽवि सव्वट्ठे । दुगठाणेऽवि असंखा, पुरिसजुगा हुंति नायव्वा ॥ २ ॥ जाव य लक्खा चउदस, सिद्धा पन्नास हुंति सव्वट्ठे । पन्नासट्ठाणेऽवि हु, पुरिसजुगा हुंतऽसंखिज्जा ॥ ३ ॥ दो लक्खा सिद्धीए, दो लक्खा नरवईण सव्वट्ठे । एवं तिलक्ख चउ पंच जाव लक्खा असंखिज्जा ॥ ४ ॥

॥ इति सिद्धदण्डिकास्तवस्य सङ्क्षिप्तटिप्पणी समाप्ता ॥

શ્રીધર્મઘોષસૂરિ વિરચિત

શ્રીયોનિસ્તવ

પદાર્થસંગ્રહ

શ્રીયોનિસ્તવ શ્રીધર્મઘોષસૂરિજીએ રચેલ છે. તેની ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક ટિપ્પણી છે. તે બંનેના આધારે આ પદાર્થોનો સંગ્રહ કર્યો છે.

યોનિ = જીવોને ઉત્પન્ન થવાના સ્થાનો.

(૧) યોનિ ૩ પ્રકારની છે - સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર

ક્રમ	જીવો	યોનિ	હેતુ
૧	દેવ, નારકી	અચિત્ત	ઉપપાતક્ષેત્રમાં કોઈ જીવ ન હોવાથી
૨	સંજ્ઞી તિર્યંચ, સંજ્ઞી મનુષ્ય	મિશ્ર	ગર્ભાશય અને યોનિએ ગ્રહણ કરેલ વીર્યમિશ્રિત લોહીના પુદ્ગલો સચિત્ત હોવાથી અને શેષ પુદ્ગલો અચિત્ત હોવાથી

ક્રમ	જીવો	યોનિ	હેતુ
૩	અસંજી તિર્યંચ, અસંજી મનુષ્ય, વિકલેન્દ્રિય, એકેન્દ્રિય	સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર	જીવતા ગાય વગેરેમાં ઉત્પન્ન થતા કૃમિ વગેરેની અચિત્ત લાકડા વગેરેમાં ઉત્પન્ન થતા ઘુણ વગેરેની મિશ્ર એવા ગાયના ઘા વગેરેમાં ઉત્પન્ન થતા ઘુણ, કૃમિ વગેરેની

(૨) યોનિ ૩ પ્રકારની છે - શીત, ઉષ્ણ, મિશ્ર

ક્રમ	જીવો	યોનિ
૧	પૃથ્વીકાય, અપ્કાય, વાયુકાય, વનસ્પતિકાય, એકેન્દ્રિય, વિકલેન્દ્રિય, અસંજી તિર્યંચ, અસંજી મનુષ્ય	શીત, ઉષ્ણ, મિશ્ર
૨	તેઉકાય	ઉષ્ણ
૩	દેવ, સંજી તિર્યંચ, સંજી મનુષ્ય	મિશ્ર
૪	નારકી	શીત, ઉષ્ણ
૫	૧લી-૨જી-૩જી નરકના નારકીઓ, ૪થી નરકના ઉપરના ઘણા નરકાવાસોના નારકીઓ અને ૫મી નરકના નીચેના થોડા નરકાવાસોના નારકીઓ	શીત
૬	૪થી નરકના નીચેના થોડા નરકાવાસોના નારકીઓ, ૫મી નરકના ઉપરના ઘણા નરકાવાસોના નારકીઓ અને ૬ઠ્ઠી-૭મી નરકના નારકીઓ	ઉષ્ણ

ઉષ્ણ વેદનાવાળી નરકોમાં શીત યોનિ હોય છે, શીત વેદનાવાળી નરકોમાં ઉષ્ણ યોનિ હોય છે. શીત યોનિવાળા નારકીઓને ઉષ્ણ વેદના અત્યંત દુઃસહ હોય છે. ઉષ્ણ યોનિવાળા નારકીઓને શીત વેદના અત્યંત દુઃસહ હોય છે.

(૩) યોનિ ૩ પ્રકારની છે - સંવૃત (ઢંકાયેલી), વિવૃત (ખુલ્લી), મિશ્ર

ક્રમ	જીવો	યોનિ	હેતુ
૧	એકેન્દ્રિય	સંવૃત	સ્પષ્ટ જણાતી ન હોવાથી
૨	દેવ	સંવૃત	દેવદૃષ્ટની અંદર ઉત્પત્તિ થતી હોવાથી
૩	નારકી	સંવૃત	ઉત્પત્તિસ્થાનરૂપ નિષ્કુટો ઢંકાયેલ બારી જેવા હોવાથી
૪	વિકલેન્દ્રિય, અસંજી તિર્યંચ, અસંજી મનુષ્ય	વિવૃત	ઉત્પત્તિસ્થાન સ્પષ્ટ જણાતું હોવાથી
૫	સંજી તિર્યંચ, સંજી મનુષ્ય	મિશ્ર	ગર્ભનું અંદરનું સ્વરૂપ ન જણાવાથી અને બહારથી પેટની વૃદ્ધિ વગેરેથી ગર્ભ જણાવાથી.

(૪) મનુષ્યયોનિના ૩ પ્રકાર છે -

- (i) શંખાવર્તા યોનિ - જે યોનિમાં શંખની જેમ આવર્ત હોય તે. તે સ્ત્રીરત્નને હોય છે. તે અવશ્ય ગર્ભનો નાશ કરે છે.
- (ii) કૂર્મોત્તરા યોનિ - જે યોનિ કાચબાની પીઠની જેમ ઊંચી હોય તે. આ યોનિમાં ઉત્તમ મનુષ્યો ઉત્પન્ન થાય છે.
- (iii) વંશીપત્રા યોનિ - જે યોનિ વાંસના જોડાયેલા બે પાંદડા જેવી હોય તે. આ યોનિમાં શેષ મનુષ્યો ઉત્પન્ન થાય છે.

(પ) ત્રસજીવોની યોનિ ૮ પ્રકારની છે. તેમાં ઉત્પન્ન થનારા ત્રસજીવો પણ ૮ પ્રકારના છે. તે આ પ્રમાણે -

- (i) સંમૂર્ચિછમ - નીચેના નિમિત્તો વિના જન્મે તે.
પતંગિયા, કીડી, માખી વગેરે.
- (ii) અંડજ - ઈંડામાંથી જન્મે તે.
પક્ષી વગેરે.
- (iii) જરાયુજ - જરાયુ = ચામડીનું પડ. તેનાથી વીંટાયેલા જન્મે તે.
ગાય, મનુષ્ય વગેરે.
- (iv) ઉદ્ભેદજ - ભૂમીને ભેદીને જન્મે તે.
ખંજરીટ વગેરે.
- (v) સંસ્વેદજ - પસીના વગેરેમાંથી જન્મે તે.
જૂ વગેરે.
- (vi) ઔપપાતિક - ઉપપાતશય્યા કે નિષ્કુટોમાં ઉત્પન્ન થાય તે.
દેવ વગેરે.
- (vii) પોતજ - જરાયુ વિના એમ જ જન્મે તે.
હાથી વગેરે.
- (viii) રસજ - રસ = દૂધ, દહીં વગેરે. તેમાં જન્મે તે.
દહીં વગેરેમાં થતાં કૃમિ વગેરે.

(દ) વનસ્પતિકાયની યોનિ ૬ પ્રકારની છે. તેમાં ઉત્પન્ન થનારા વનસ્પતિકાયના જીવો પણ ૬ પ્રકારના છે. તે આ પ્રમાણે -

- (i) મૂલબીજ - મૂળને વાવવાથી ઊગે તે.
- (ii) અગ્રબીજ - શાખાના અગ્રભાગને વાવવાથી ઊગે તે.

- (iii) પર્વબીજ - પર્વ (સાંધા)ને વાવવાથી ઊગે તે.
 (iv) સ્કંધબીજ - થડને વાવવાથી ઊગે તે.
 (v) બીજરુહ - બીજને વાવવાથી ઊગે તે.
 (vi) સંમૂર્ચિભ - ઉપરના નિમિત્તો વિના ઊગે તે.

(૭) યોનિઓની સંખ્યા - યોનિઓ ઘણી છે. છતાં સમાન વર્ણ-ગંધ-રસ-સ્પર્શવાળી ઘણી યોનિઓનો ૧ યોનિમાં સમાવેશ કર્યો છે. તેથી ભિન્ન વર્ણ-ગંધ-રસ-સ્પર્શવાળી ૮૪ લાખ યોનિ છે. તે આ પ્રમાણે છે -

જીવો	યોનિ
પૃથ્વીકાય	૭ લાખ
અપ્કાય	૭ લાખ
તેઉકાય	૭ લાખ
વાયુકાય	૭ લાખ
પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય	૧૦ લાખ
સાધારણ વનસ્પતિકાય	૧૪ લાખ
બેઈન્દ્રિય	૨ લાખ
તેઈન્દ્રિય	૨ લાખ
ચૌરિન્દ્રિય	૨ લાખ
દેવ	૪ લાખ
નારકી	૪ લાખ
પંચેન્દ્રિય તિર્યચ	૪ લાખ
મનુષ્ય	૧૪ લાખ
કુલ	૮૪ લાખ

(૮) કુલ - એક જ યોનિમાં ઉત્પન્ન થતા વિવિધ પ્રકારના જીવોના સમૂહો તે કુલ. જેમકે છાણમાં કૃમી, વીંછી વગેરેના ઘણા કુલો ઉત્પન્ન થાય છે.

જીવો	કુલકોટી
પૃથ્વીકાય	૧૨ લાખ
અપ્કાય	૭ લાખ
તેઉકાય	૩ લાખ
વાયુકાય	૭ લાખ
વનસ્પતિકાય	૨૮ લાખ
બેઈન્દ્રિય	૭ લાખ
તેઈન્દ્રિય	૮ લાખ
ચઉરિન્દ્રિય	૮ લાખ
જલચર	૧૨ ^૧ / _૨ લાખ
ઉરપરિસર્પ	૧૦ લાખ
ભુજપરિસર્પ	૮ લાખ
ચતુષ્પદ	૧૦ લાખ
ખેચર	૧૨ લાખ
મનુષ્ય	૧૨ લાખ
દેવ	૨૬ લાખ
નારકી	૨૫ લાખ
કુલ	૧૮૭ ^૧ / _૨ લાખ

જીવોના કુલો = ૧૯૭ $\frac{1}{2}$ લાખ કોટી (૧૯,૭૫,૦૦,૦૦, ૦૦,૦૦,૦૦૦)

યોનિઓ અને કુળોથી ભરાયેલા આ સંસારમાં ધર્મ વિના હું ભમ્યો છું. હે પ્રભુ ! આપનું દર્શન આપીને કૃપા કરો જેથી યોનિઓમાં અને કુળોમાં મારો જન્મ ન થાય.

શ્રીયોનિસ્તવનો પદાર્થસંગ્રહ સમાપ્ત

श्रीतपागच्छागनाङ्गणनभोमणि-श्रीमद्धर्मघोषसूरिविरचितः

श्रीयोनिस्तवः

सङ्क्षिप्तटिप्पणीसहितः

॥ प्रस्तावना ॥

प्रकरणकारैः श्रीमद्धर्मघोषसूरिभिरात्मनः स्मरणार्थं भव्यप्राणि-
नामुपकाराय च श्रीमज्जिनागमादुद्धृत्य आसन्नोपकारिचरमतीर्थाधिराज-
श्रीमन्महावीरजिनविज्ञप्तिगर्भितं इदं योनिस्तवाभिधानं प्रकरणं
विनिर्मितम् । अस्मिन्प्रकरणे सुरनारकयोरचित्तयोनिनिर्णयः, संज्ञितिर्यग्-
मनुष्याणां सचित्ताचित्तयोनिप्रकाशनम्, विकलेन्द्रियासंज्ञितिर्यङ्मनुष्यै-
केन्द्रियाणां सचित्ताचित्तमिश्रयोनिनिश्चयः, शीतोष्णमिश्रयोनिनिरूपणम्,
संवृतविवृतयोनिस्वरूपशंसनम्, कूर्मशङ्खावर्त्तादियोनिप्रकटनम्, जीवानां
मूर्च्छनाद्यष्टविधयोनिप्रदर्शनम्, चतुरशीतियोनिसङ्ख्याकथनम्, सर्वजीवानां
कुलकोटीनां सङ्ख्यासंकलनम्, इत्येते विषयाः प्रकरणकारैः प्रदर्शिताः
सन्ति ।

इदं प्रकरणं केन कदा प्रणीतम्, एतद्विषयनिर्णयस्तु श्रीलोकना-
लिद्वित्रिंशिकायाः प्रस्तावनातोऽवलोकनीयः । अस्य चैकं पुस्तकं परम-
गुरुप्रवर्त्तक-श्रीमत्कान्तिविजयपादानामभ्यर्णत आसादितम्, द्वितीयं पुनः
श्रीयुतपन्न्यास-श्रीमद्दानविजयमुनिवराणां सकाशतः सम्प्राप्तम् । एतत्पुस्तकं
द्वितयीनिरीक्षणेन मया शोधितम्, अत्र च, यत्र क्वचनाशुद्धिः कृता जाता
वा भवेत्तत्र कृपालुहृदयैः संशोधनीयं धीधनैरित्यभ्यर्थयते-

सविनयविरचिताञ्जलिः प्रवर्त्तकपादपद्मषट्पदः

चतुरविजयो मुनिः

(सुरत)

श्रीतपागच्छागनाङ्गणनभोमणि-श्रीमद्धर्मघोषसूरिविरचितः

॥ श्रीयोनिस्तवः ॥

॥ सङ्क्षिप्तटिप्पणीसहितः ॥

देविंदनयं विज्जाणंदमयं, धम्मकित्तिकुलभवनं ।

अणुभूयजोणिजाई, वीरजिणं विन्नवेमि अहं ॥ १ ॥

टि० अनुभूता योनिषु जातिरुत्पत्तिर्येन एवंविधोऽहं (वीरजिनं) विज्ञपयामि ॥ १ ॥

सुरनरएसु अचित्ता, सचित्ताचित्ता उ सन्नितिरिमणुए ।

विगलअसन्निङ्गिदिसु, सचित्ताचित्तमीस तिहा ॥ २ ॥

टि० सुरनारकाणां योनिरचित्ता 'सुरनरएसु अचित्ता' इति । सुरनारकाणां सत्यप्येकेन्द्रियसूक्ष्मजीवनिकायसम्भवे (सर्वत्र) उपपातक्षेत्रं न केनचिज्जीवेन परिगृहीतमित्यचित्ता योनिः । गर्भजानां त्वचित्त(त्तानां) शुक्रपुद्गलानां गर्भाशयस्य च सचेतनस्य भावान्मिश्रा योनिः, तदुपपात-स्थानस्य सर्वथाऽचित्तत्वा(भावा)त् । सज्जि(गर्भज)तिर्यङ्मनुष्याणां सचित्ताचित्ता मिश्रेत्यर्थः । ये हि शुक्रमिश्राः शोणितपुद्गला योन्यात्म-सात्कृतास्ते सचित्ता अन्ये त्वचित्ताः । विकलेन्द्रियाणामसज्जितिर्यङ्मनुराणामे-केन्द्रियाणां च त्रिधा । तत्र जीवति गवादावुत्पद्यमानानां कृम्यादीनां सचित्ता, अचित्ते काष्ठे घुणादीनामचित्ता, सचित्ताचित्तगोक्षतादौ घुणकृम्यादीनामेव मिश्रा ॥ २ ॥

प्रकारान्तरेण योनीराह-

सीआ उसिणा मीसा, तिह भूजलऽनिलअसन्निविगलवणे ।
सीओसिण सुरगब्भे, सीआ उसिणा दुहा नरए ॥ ३ ॥

टि० पृथ्वीजलवायूनाम्, असञ्ज्ञितिर्यङ्नराणाम्, एकेन्द्रियाणां (विकलानां द्वित्रिचतुरिन्द्रियाणां वनस्पतेः) च त्रिधा शीता, उष्णा, मिश्रेति । सुराणां गर्भजतिर्यङ्नराणां च मिश्रा । नारकाणां द्विधा योनिः । तत्राद्यनरकत्रये उष्णवेदनावति शीता योनिः । नरके शीतवेदना उष्णवेदना च स्तः, न शीतोष्णोभयरूपवेदना । चतुर्थ्यां बहुषु उपरितननरकावासेषु शीता, अधः स्तोकेषु शीतवेदनेषु उष्णा । पञ्चम्यां बहुषु शीतवेदनेषु उष्णा, स्तोकेषु उष्णवेदनेषु शीता । षष्ठसप्तम्योर्नारकाणां योनिरुष्णैव । शीतयोनिकानां ह्युष्णवेदनाऽत्यन्तदुःसहा, उष्णयोनिकानां तु शीतवेदनेति ॥ ३ ॥

उसिणा य तेउकाए, संवुडजोणी इगिंदिसुरनिरए ।

विगलासन्निसु वियडा, संवुडवियडा य गब्भंमि ॥ ४ ॥

टि० तेजःकायिकानामुष्णा योनिः । पुनः प्रकारान्तरेणाह-
एकेन्द्रियाणां संवृता योनिः, स्पष्टमनुपलक्ष्यमाणत्वात् । सुराणां देव-
दूष्यान्तरोत्पादात्संवृता । नारकाणामुत्पत्तिस्थाननिष्कुटानां संवृतगवाक्ष-
कल्पत्वात्संवृता योनिः । विकलानामसञ्ज्ञितिर्यङ्नराणां च विवृता योनिः,
तेषामुत्पत्तिस्थानस्य जलाशयादेः स्पष्टमुपलक्ष्यमाणत्वात् । संवृतविवृता
उभयरूपा गर्भजतिर्यङ्नराणां, गर्भा ह्यन्तःस्वरूपतो नोपलभ्यन्ते,
बहिस्तूदरवृद्ध्यादिनोपलक्ष्यन्ते ॥ ४ ॥

पुनः प्रकारान्तरेणाह-

कुम्मुन्नयाइ उत्तमनर, वंसीपत्तजोणि सेसनरा ।

नियमा गब्भविणासी, संखावत्ता उ थीरयणे ॥ ५ ॥

टि० कूर्मपृष्ठमिवोन्नतायां योनावुत्तमनरा उत्पद्यन्ते । शेषनराः संयुक्तपत्रद्वयाकारयोनौ । स्त्रीरत्ने च शङ्खावर्त्ता योनिः, सा च नियमादगर्भविनाशिनी ॥ ५ ॥

मुच्छंडजराउब्धिअ-संसेउववायपोअरसय तसा ।

मूलगगपोरखंधा-बीयरुहा मुच्छ वणजोणी ॥ ६ ॥

टि० मूर्च्छाण्डजरायूद्भिद(द्धेद)संस्वेदोपपातपोतरसजास्त्रसाः, एतावता अष्टौ योनयः । तत्र मूर्च्छजाः शलभपिपीलिकामक्षिकादयः १ अण्डजाः पक्ष्यादयः २ जरायुजा गोमनुष्यादयः ३ उद्धेदजाः खञ्जरीटादयः ४ संस्वेदजा यूकादयः ५ औपपातिका देवादयः ६ पोतजा जरायुरहिता हस्त्यादयः ७ रसजा दध्यादिषु कृम्यादयः ८ मूलाग्रपर्वस्कन्धबीजरुहाः । एतावता चतस्र एता मूर्च्छा चेति पञ्च वनस्पतियोनयः ॥ ६ ॥

चउदस मणुअनिगोए, भूजलपवणगिग जोणि सगलक्खा ।

चउ तिरिअनारयसुरे, दु दु विगले दस परित्तवणे ॥ ७ ॥

चुलसीइलक्खजोणिसु, इअ समवन्नाइ जोणिबहुलक्खे ।

इक्किक्का उ भमिओ, कुलकोडिलक्ख पूरंतो ॥ ८ ॥

टि० चतुर्दश लक्षा मनुष्येषु निगोदेषु च । लक्षाः सर्वत्र योज्यन्ते ॥ ७ ॥ समवर्णगन्धरसस्पर्शेषु योनिबहुलक्षेषु सत्स्वपि विभिन्नवर्णगन्धरस-स्पर्शाश्चतुरशीतिलक्षयोनयः स्युः । तेष्वेकैकस्यां योनिजातौ बहवः कुलकोटिलक्षा इति । योनय उत्पत्तिस्थानानि, कुलानि च योनिप्रभवानि । तथाहि-यथैकस्मिन् छगणपिण्डे कृमीनां वृश्चिकादीनां च बहूनि कुलानि, तथैकस्यामपि योनौ भिन्नजातीयानि प्रभूतानि कुलानीति ॥ ८ ॥

कुलकोडिलक्ख तिन्नि उ, जलणंमि वणंमि अट्टवीसाओ ।

सत्त जले सग पवणे, अद्धत्तेरस जलयरेसु ॥ ९ ॥

१. मूलादीन्येव बीजान्युत्पत्तिकारणानि तेन मूलबीया इत्यदिव्यपदेशश्च ।

बारस भूनरपक्खिसु, बित्तिचउरिंदीसु सत्त अट्ठ नव ।
 नव भुअपरिसप्पेसुं, दस सप्पचउप्पएसु पुढो ॥ १० ॥
 नरएसु पन्नवीसा, छव्वीस सुरेसु सव्वओ भमिओ ।
 इगकोडिकोडि सड्ढा, सगनउई लक्ख कुलकोडी ॥ ११ ॥
 मायपिअभाइभयणी-भज्जासुअसुण्हधूअमाइन्ने ।
 भमिओमि धम्मघोसं, अलहंतो जोणिगहणंमि ॥ १२ ॥
 ता तह पसीअ सामिअ, संपइ निअदंसणप्पयाणेण ।
 जह लहु होमि सयाहं, अजोणिकुलसंभवो भगवं ॥ १३ ॥

॥ इति सूरिपुरन्दरश्रीमद्धर्मघोषसूरिपादप्रणीतः श्रीयोनिस्तवः ॥

टि० भुजपरिसर्पा गोधादयः । सर्पा उरगादयः । चतुष्पदा
 गोमहिषादयः ॥ १० ॥ मातृपितृ(भ्रातृ)भगिनीभार्या(सुत)स्तुषापुत्र्यादि-
 भिराकीर्णे योनिगहने ॥ १२ ॥ यथा न विद्यते योनिकुलेषु सम्भवो यस्येति
 एवंविधोऽहं शीघ्रं भवामि ॥ १३ ॥

॥ इति श्रीयोनिस्तवस्य सङ्क्षिप्तटिप्पणी समाप्ता ॥

ઉપાધ્યાય શ્રીધર્મકીર્તિ (પછીથી શ્રીધર્મઘોષસૂરિ) વિરચિત

શ્રીલોકનાલિદ્ધાત્રિશિકા

પદાર્થસંગ્રહ

શ્રીલોકનાલિદ્ધાત્રિશિકાની રચના ઉપાધ્યાય શ્રીધર્મકીર્તિ-ગણિએ કરેલ છે. તેની ઉપર અજ્ઞાતકર્તૃક અવચૂરી છે. આ બંનેના આધારે આ પદાર્થોનો સંગ્રહ કરેલ છે.

લોકની આકૃતિ - બે પગ પહોળા કરીને, બે હાથ કેડ ઉપર રાખીને ઊભેલા મનુષ્ય જેવો લોકનો આકાર છે. ઊંધા મૂકેલા મોટા કોળિયા ઉપર મૂકેલા નાના કોળિયાના સંપુટ જેવો લોકનો આકાર છે. (જુઓ પાના નં. ૧૭૭ ઉપરનું ચિત્ર-૧)

લોક શેનાથી ભરેલો છે ? - લોક ઉત્પત્તિ - નાશ - ધ્રુવ ગુણવાળા ધર્માસ્તિકાય - અધર્માસ્તિકાય - આકાશાસ્તિકાય - પુદ્ગલાસ્તિકાય- જીવાસ્તિકાય - કાળ - આ છ દ્રવ્યોથી ભરેલો છે.

લોકની ઊંચાઈ - લોક ૧૪ રાજ ઊંચો છે. (૧ રાજ = અસંખ્ય યોજન)

લોકની પહોળાઈ - સાતમી નરકપૃથ્વી માઘવતીના નીચેના તળીયે (લોકના નીચેના છેડે) લોક ૭ રાજ પહોળો છે. પછી ઉપરની તરફ જતા બંને બાજુથી પ્રદેશો ઘટતા પહેલી નરકપૃથ્વી રત્નપ્રભાના ઉપરના તલે લોક ૧ રાજ પહોળો છે. પછી ઉપરની તરફ જતા બંને બાજુએ પ્રદેશોની વૃદ્ધિ થતા બ્રહ્મલોકે લોક ૫ રાજ પહોળો છે. પછી ઉપર જતા બંને બાજુથી પ્રદેશો ઘટતા લોકના ઉપરના છેડે લોક ૧ રાજ પહોળો છે.

લોકપુરુષની અપેક્ષાએ પગતળે લોક ૭ રાજ પહોળો છે, કેડ પાસે લોક ૧ રાજ પહોળો છે, કોણી પાસે લોક ૫ રાજ પહોળો છે, માથા પાસે લોક ૧ રાજ પહોળો છે.

લોકના ખંડુકો - લોકની મધ્યમાં ૧ રાજ લાંબી-પહોળી અને ૧૪ રાજ ઊંચી ત્રસનાડી છે. કાગળ ઉપર ખંડુકો વડે તેની સ્થાપના કરવા ઊભી ૫ લીટી કરવી અને આડી ૫૭ લીટી કરવી.

ત્રસનાડીના મધ્યથી ઉપર લોકના ખંડુકોની સ્થાપના આ રીતે કરવી -

લોકમધ્યથી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૪-૪ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૬-૬ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૧ શ્રેણીમાં તીર્થ ૮ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૧ શ્રેણીમાં તીર્થ ૧૦ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૨-૧૨ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૬-૧૬ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૨૦-૨૦ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૬-૧૬ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૨-૧૨ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૩ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૦-૧૦ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૩ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૮-૮ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૬-૬ ખંડુકો.

ત્યાર પછી ઉપરની ૨ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૪-૪ ખંડુકો.

ઉર્ધ્વલોકના કુલ ખંડુકો = ૮ + ૧૨ + ૮ + ૧૦ + ૨૪ + ૩૨ + ૮૦ + ૩૨ + ૨૪ + ૩૦ + ૨૪ + ૧૨ + ૮ = ૩૦૪

ત્રસનાડીના મધ્યથી નીચે લોકના ખંડુકોની સ્થાપના આ રીતે કરવી -

લોકમધ્યથી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૪-૪ ખંડુકો.

ત્યાર પછી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૦-૧૦ ખંડુકો.

ત્યાર પછી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૧૬-૧૬ ખંડુકો.

ત્યાર પછી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૨૦-૨૦ ખંડુકો.

ત્યાર પછી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૨૪-૨૪ ખંડુકો.

ત્યાર પછી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૨૬-૨૬ ખંડુકો.

ત્યાર પછી નીચેની ૪ શ્રેણીઓમાં તીર્થ ૨૮-૨૮ ખંડુકો.

અધોલોકના કુલ ખંડુકો = ૧૬ + ૪૦ + ૬૪ + ૮૦ + ૯૬ + ૧૦૪ + ૧૧૨ = ૫૧૨

લોકના કુલ ખંડુકો = ૩૦૪ + ૫૧૨ = ૮૧૬

લોકમધ્ય - નિશ્ચયમતે રત્નપ્રભા પૃથ્વીના ઉપરના તલથી નીચે અસંખ્ય કોટી યોજન પછી લોકનો મધ્યભાગ છે. વ્યવહારમતે મેરુપર્વતના મૂળમાં મધ્યમાં ૮ રુચક્રપ્રદેશો છે તે લોકનો મધ્યભાગ છે.

લોકની મધ્યમાં તિસ્થલોક છે, ઉપર ઊર્ધ્વલોક છે અને નીચે અધોલોક છે.

લોક	ઊંચાઈ	શું હોય ?
અધોલોક તિસ્થલોક	૭ રાજ ૧,૮૦૦ યોજન	નારકી, ભવનપતિ વ્યંતર, મનુષ્ય, તિર્યંચ, જયોતિષ, વૃક્ષ, અગ્નિ, દ્વીપ, સમુદ્ર
ઊર્ધ્વલોક	૭ રાજ-૧૮૦૦ યોજન	દેવ, સિદ્ધ

અધોલોકના તળીયાથી ઉપર ૧-૧ રાજમાં ૧-૧ નરકપૃથ્વી છે. પહેલી નરકપૃથ્વી ૧,૮૦,૦૦૦ યોજન જાડી છે. તેમાં ઉપર-નીચે ૧૦૦૦-૧૦૦૦ યોજન છોડી વચ્ચેના ૧,૭૮,૦૦૦ યોજનમાં ભવનપતિદેવો છે. પહેલી પૃથ્વીના પહેલા ૧૦૦૦ યોજનમાં ઉપર-નીચે ૧૦૦-૧૦૦ યોજન છોડી વચ્ચેના ૮૦૦ યોજનમાં વ્યંતર દેવો છે. પહેલી પૃથ્વીના ઉપરના તલે મનુષ્યો, પર્વતો, વૃક્ષો, દ્વીપો, સમુદ્રો, નદીઓ વગેરે છે. સમભૂતલથી ઉપર આકાશમાં ૭૮૦ યોજનથી ૮૦૦ યોજન સુધીમાં જયોતિષદેવોના વિમાનો છે. પહેલી પૃથ્વીના ઉપરના તલથી ઉપર ૬ ખંડુકો ગયે છતે એટલે ૧^૧/_૨ રાજે સૌધર્મ-ઈશાન દેવલોકો છે. ત્યાંથી ઉપર ૪ ખંડુકો ગયે છતે એટલે ૧ રાજે સનત્કુમાર-માહેન્દ્ર દેવલોકો છે. ત્યાંથી ઉપર ૬ ખંડુકોમાં એટલે ૧^૧/_૨ રાજમાં બ્રહ્મલોક-લાંતક-મહાશુક-સહસ્રાર દેવલોકો છે. ત્યાંથી ઉપર ૪ ખંડુકોમાં એટલે ૧

રાજમાં આનત-પ્રાણત-આરણ-અચ્યુત દેવલોકો છે. ત્યાંથી ઉપર ૪ ખંડુકોમાં એટલે ૧ રાજમાં ૮ ગ્રૈવેયક છે. ત્યાંથી ઉપર ૪ ખંડુકોમાં એટલે ૧ રાજમાં ૫ અનુત્તર છે. ઉપરના અંતિમ ખંડના છેડે સિદ્ધશિલા અને સિદ્ધો છે. ૫ અનુત્તર વિમાનોની ઉપર ૧૨ યોજને સિદ્ધશિલા છે. તેની ઉપર ૧ યોજને લોકનો ઉપરનો અંતિમ છેડો છે.

કેવલીભગવંતો કેવલીસમુદ્ધાતમાં સર્વ આત્મપ્રદેશો વડે સંપૂર્ણ લોકને સ્પર્શે છે. શ્રુતકેવલી ૧૪ પૂર્વધરો $\frac{9}{14}$ લોકને સ્પર્શે છે. દેશવિરતિધર શ્રાવકો $\frac{4}{14}$ લોકને સ્પર્શે છે.

૧ પ્રદેશ જાડા લોકના સૂચિરાજ, પ્રતરરાજ અને ઘનરાજ -

$$૧ \text{ સૂચિરાજ} = ૪ \text{ ખંડુક}$$

$$૧ \text{ પ્રતરરાજ} = ૧૬ \text{ ખંડુક}$$

$$૧ \text{ ઘનરાજ} = ૬૪ \text{ ખંડુક}$$

નરકપૃથ્વી	ખંડુક	સૂચિરાજ
૧લી	૧૬	૪
૨જી	૪૦	૧૦
૩જી	૬૪	૧૬
૪થી	૮૦	૨૦
૫મી	૯૬	૨૪
૬ઠી	૧૦૪	૨૬
૭મી	૧૧૨	૨૮
કુલ	૫૧૨	૧૨૮

$$\text{અધોલોકમાં ખંડુકો} = ૫૧૨$$

$$\text{અધોલોકમાં સૂચિરાજ} = \frac{૫૧૨}{૪} = ૧૨૮$$

$$\text{અધોલોકમાં પ્રતરરાજ} = \frac{૧૨૮}{૪} = ૩૨$$

$$\text{અધોલોકમાં ઘનરાજ} = \frac{૩૨}{૪} = ૮$$

$$\text{ઊર્ધ્વલોકમાં ખંડુકો} = ૩૦૪$$

$$\text{ઊર્ધ્વલોકમાં સૂચિરાજ} = \frac{૩૦૪}{૪} = ૭૬$$

$$\text{ઊર્ધ્વલોકમાં પ્રતરરાજ} = \frac{૭૬}{૪} = ૧૯$$

$$\text{ઊર્ધ્વલોકમાં ઘનરાજ} = \frac{૧૯}{૪} = ૪ \frac{૩}{૪}$$

$$\text{લોકમાં સૂચિરાજ} = ૧૨૮ + ૭૬ = ૨૦૪$$

$$\text{લોકમાં પ્રતરરાજ} = ૩૨ + ૧૯ = ૫૧$$

$$\text{લોકમાં ઘનરાજ} = ૮ + ૪ \frac{૩}{૪} = ૧૨ \frac{૩}{૪}$$

સંપૂર્ણ (સંવર્ગિત) લોકના સૂચિરાજ, પ્રતરરાજ, ઘનરાજ -

અધોલોક -

શ્રેણી	એક દિશાના ખંડુકો	ચાર દિશાના બધા ખંડુકો = એક દિશાના ખંડુકોનો વર્ગ
૧લી	૪	૧૬
૨જી	૪	૧૬

શ્રેણી	એક દિશાના ખંડુકો	ચાર દિશાના બધા ખંડુકો = એક દિશાના ખંડુકોનો વર્ગ
૩જી	૪	૧૬
૪થી	૪	૧૬
૫મી	૧૦	૧૦૦
૬ઠ્ઠી	૧૦	૧૦૦
૭મી	૧૦	૧૦૦
૮મી	૧૦	૧૦૦
૯મી	૧૬	૨૫૬
૧૦મી	૧૬	૨૫૬
૧૧મી	૧૬	૨૫૬
૧૨મી	૧૬	૨૫૬
૧૩મી	૨૦	૪૦૦
૧૪મી	૨૦	૪૦૦
૧૫મી	૨૦	૪૦૦
૧૬મી	૨૦	૪૦૦
૧૭મી	૨૪	૫૭૬
૧૮મી	૨૪	૫૭૬
૧૯મી	૨૪	૫૭૬
૨૦મી	૨૪	૫૭૬
૨૧મી	૨૬	૬૭૬
૨૨મી	૨૬	૬૭૬

શ્રેણી	એક દિશાના ખંડુકો	ચાર દિશાના બધા ખંડુકો = એક દિશાના ખંડુકોનો વર્ગ
૨૩મી	૨૬	૬૭૬
૨૪મી	૨૬	૬૭૬
૨૫મી	૨૮	૭૮૪
૨૬મી	૨૮	૭૮૪
૨૭મી	૨૮	૭૮૪
૨૮મી	૨૮	૭૮૪
કુલ	૫૧૨	૧૧,૨૩૨

સંપૂર્ણ અધોલોકના ખંડુકો = ૧૧,૨૩૨

સંપૂર્ણ અધોલોકના સૂચિરાજ = $\frac{૧૧,૨૩૨}{૪} = ૨,૮૦૮$

સંપૂર્ણ અધોલોકના પ્રતરરાજ = $\frac{૨,૮૦૮}{૪} = ૭૦૨$

સંપૂર્ણ અધોલોકના ઘનરાજ = $\frac{૭૦૨}{૪} = ૧૭૫ \frac{૨}{૪}$

ઉર્ધ્વલોક -

શ્રેણી	એક દિશાના ખંડુકો	ચાર દિશાના બધા ખંડુકો = એક દિશાના ખંડુકોનો વર્ગ
૧લી	૪	૧૬
૨જી	૪	૧૬

શ્રેણી	એક દિશાના ખંડુકો	ચાર દિશાના બધા ખંડુકો = એક દિશાના ખંડુકોનો વર્ગ
૩જી	૬	૩૬
૪થી	૬	૩૬
૫મી	૮	૬૪
૬ઠ્ઠી	૧૦	૧૦૦
૭મી	૧૨	૧૪૪
૮મી	૧૨	૧૪૪
૯મી	૧૬	૨૫૬
૧૦મી	૧૬	૨૫૬
૧૧મી	૨૦	૪૦૦
૧૨મી	૨૦	૪૦૦
૧૩મી	૨૦	૪૦૦
૧૪મી	૨૦	૪૦૦
૧૫મી	૧૬	૨૫૬
૧૬મી	૧૬	૨૫૬
૧૭મી	૧૨	૧૪૪
૧૮મી	૧૨	૧૪૪
૧૯મી	૧૦	૧૦૦
૨૦મી	૧૦	૧૦૦
૨૧મી	૧૦	૧૦૦
૨૨મી	૮	૬૪

શ્રેણી	એક દિશાના ખંડુકો	ચાર દિશાના બધા ખંડુકો = એક દિશાના ખંડુકોનો વર્ગ
૨૩મી	૮	૬૪
૨૪મી	૮	૬૪
૨૫મી	૬	૩૬
૨૬મી	૬	૩૬
૨૭મી	૪	૧૬
૨૮મી	૪	૧૬
કુલ	૩૦૪	૪,૦૬૪

સંપૂર્ણ ઊર્ધ્વલોકના ખંડુકો = ૪,૦૬૪

સંપૂર્ણ ઊર્ધ્વલોકના સૂચિરાજ = $\frac{૪,૦૬૪}{૪} = ૧,૦૧૬$

સંપૂર્ણ ઊર્ધ્વલોકના પ્રતરરાજ = $\frac{૧,૦૧૬}{૪} = ૨૫૪$

સંપૂર્ણ ઊર્ધ્વલોકના ઘનરાજ = $\frac{૨૫૪}{૪} = ૬૩ \frac{૨}{૪}$

સંપૂર્ણ લોકના ખંડુકો = ૧૧,૨૩૨ + ૪,૦૬૪ = ૧૫,૨૯૬

સંપૂર્ણ લોકના સૂચિરાજ = ૨,૮૦૮ + ૧,૦૧૬ = ૩,૮૨૪

સંપૂર્ણ લોકના પ્રતરરાજ = ૭૦૨ + ૨૫૪ = ૯૫૬

સંપૂર્ણ લોકના ઘનરાજ = $૧૭૫ \frac{૨}{૪} + ૬૩ \frac{૨}{૪} = ૨૩૮$

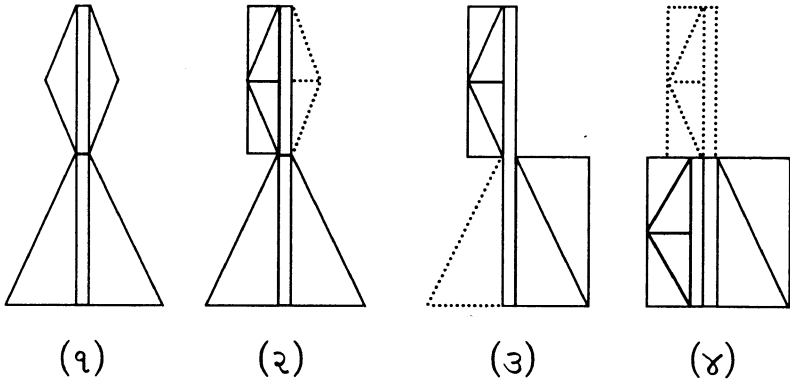
ઘનીકૃતલોક -

બુદ્ધિથી લોકનું સંવર્તન કરવું. ઊર્ધ્વલોકમાં ત્રસનાડીની જમણી બાજુના બે ટૂકડા ઊંધા કરીને ત્રસનાડીની ડાબી બાજુ સ્થાપવા. એટલે ઊર્ધ્વલોક ૩ રાજ પહોળો અને ૭ રાજ ઊંચો થાય. (જુઓ ચિત્ર-૨)

અધોલોકમાં ત્રસનાડીની ડાબી બાજુનો ટૂકડો ઊંધો કરીને ત્રસનાડીની જમણી બાજુ સ્થાપવો. એટલે અધોલોક ૪ રાજ પહોળો અને ૭ રાજ ઊંચો થાય. (જુઓ ચિત્ર-૩)

ઊર્ધ્વલોકને અધોલોકની ડાબી બાજુ સ્થાપવો. (જુઓ ચિત્ર-૪)

આમ ૭ રાજ લાંબો-પહોળો-ઊંચો ઘનીકૃતલોક થાય છે. નીચેના ૭ રાજમાં જ્યાં વધુ ભાગ હોય તેને ત્યાંથી લઈ તેનાથી જ્યાં ઓછો ભાગ હોય ત્યાં તે ભાગ પૂરવો.

ઘનીકૃતલોકના ખંડુકો -

ઘનીકૃતલોકની ૧ દિશાની ૧ શ્રેણી = ૭ રાજ

૧ રાજ = ૪ ખંડુકો

$$\therefore \text{ધનીકૃતલોકની ૧ દિશાની ૧ શ્રેણીના ખંડુકો} = ૭ \times ૪ = ૨૮$$

$$\text{ધનીકૃતલોકની ૪ દિશાની ૧ શ્રેણીના સર્વ ખંડુકો} = ૨૮ \times ૨૮ = ૭૮૪$$

$$\text{ધનીકૃતલોકની શ્રેણીઓ} = ૨૮$$

$$\therefore \text{ધનીકૃતલોકના સર્વ ખંડુકો} = ૭૮૪ \times ૨૮ = ૨૧,૯૫૨$$

$$\text{ધનીકૃતલોકના સૂચિરાજ} = \frac{૨૧,૯૫૨}{૪} = ૫,૪૮૮$$

$$\text{ધનીકૃતલોકના પ્રતરરાજ} = \frac{૫,૪૮૮}{૪} = ૧,૩૭૨$$

$$\text{ધનીકૃતલોકના ધનરાજ} = \frac{૧,૩૭૨}{૪} = ૩૪૩$$

$$\text{ધનીકૃત ઊર્ધ્વલોકની ૧ દિશાની ૧ શ્રેણી} = ૩ રાજ$$

$$૧ રાજ = ૪ ખંડુકો$$

$$\therefore \text{ધનીકૃત ઊર્ધ્વલોકની ૧ દિશાની ૧ શ્રેણીના ખંડુકો} = ૩ \times ૪ = ૧૨$$

$$\therefore \text{ધનીકૃત ઊર્ધ્વલોકની ૪ દિશાની ૧ શ્રેણીના સર્વ ખંડુકો} = ૧૨ \times ૨૮ = ૩૩૬$$

$$\text{ધનીકૃત ઊર્ધ્વલોકની શ્રેણીઓ} = ૨૮$$

$$\therefore \text{ધનીકૃત ઊર્ધ્વલોકના સર્વ ખંડુકો} = ૩૩૬ \times ૨૮ = ૯,૪૦૮$$

$$\text{ઘનીકૃત ઊર્ધ્વલોકના સૂચિરાજ} = \frac{૯,૪૦૮}{૪} = ૨,૩૫૨$$

$$\text{ઘનીકૃત ઊર્ધ્વલોકના પ્રતરરાજ} = \frac{૨,૩૫૨}{૪} = ૫૮૮$$

$$\text{ઘનીકૃત ઊર્ધ્વલોકના ઘનરાજ} = \frac{૫૮૮}{૪} = ૧૪૭$$

ઘનીકૃત અધોલોકની ૧ દિશાની ૧ શ્રેણી = ૪ રાજ

૧ રાજ = ૪ ખંડુકો

∴ ઘનીકૃત અધોલોકની ૧ દિશાની ૧ શ્રેણીના ખંડુકો = ૪
x ૪ = ૧૬

∴ ઘનીકૃત અધોલોકની ૪ દિશાની ૧ શ્રેણીના સર્વ ખંડુકો =
૧૬ x ૨૮ = ૪૪૮

ઘનીકૃત અધોલોકની શ્રેણીઓ = ૨૮

∴ ઘનીકૃત અધોલોકના સર્વ ખંડુકો = ૪૪૮ x ૨૮ = ૧૨,૫૪૪

$$\text{ઘનીકૃત અધોલોકના સૂચિરાજ} = \frac{૧૨,૫૪૪}{૪} = ૩,૧૩૬$$

$$\text{ઘનીકૃત અધોલોકના પ્રતરરાજ} = \frac{૩,૧૩૬}{૪} = ૭૮૪$$

$$\text{ઘનીકૃત અધોલોકના ઘનરાજ} = \frac{૭૮૪}{૪} = ૧૯૬$$

ઘનીકૃત લોકના સર્વ ખંડુકો = ૯,૪૦૮ + ૧૨,૫૪૪ = ૨૧,૯૫૨

ઘનીકૃત લોકના સૂચિરાજ = ૨,૩૫૨ + ૩,૧૩૬ = ૫,૪૮૮

ઘનીકૃત લોકના પ્રતરરાજ = ૫૮૮ + ૭૮૪ = ૧,૩૭૨

ઘનીકૃત લોકના ઘનરાજ = ૧૪૭ + ૧૯૬ = ૩૪૩

શ્રીલોકનાલિદ્વાત્રિશિકાનો પદાર્થસંગ્રહ સમાપ્ત

श्रीमत्तपागच्छनभोनभोमणिश्रीधर्मघोषसूरिपादप्रणीता

श्रीलोकनालिद्वात्रिंशिका

अवचूरिभूषिता

॥ अहम् ॥

॥ प्रस्तावना ॥

इह ह्यसारापारसंसारपारावारमध्यवर्त्तिनिःशेषप्राणिभवभ्रमणो-
 त्पन्नातिदारुणनरकनिगोदवेदनानिबन्धनिबन्धनभूतमोहमहाराजसुभटाग्रणी-
 रागाद्यन्तरङ्गारिवर्गसमूलोन्मूलनासादिताखिलकुवलयान्द्रुतकेवलज्ञाना-
 मललोचननिभालिताशेषपर्यायोपेतवस्तुविसरेण प्रसर्पच्छुक्लध्यानान-
 लकरालज्वालापटलप्लुष्टातिकठोरघनघातिकर्ममलप्रोद्भुतातिनिर्मलसुवर्ण-
 वर्णकायकान्तिप्राग्भारतिरस्कृततिग्मदीधितिना श्रीसिद्धार्थपार्थिवविशाल-
 कुलनभस्तलनिशीथिनीनाथेन श्रीवर्द्धमानेन श्रीवर्द्धमानजिनचन्द्रेण
 सजलजलदगम्भीरनिनादानुकारिणा निनादेन देवासुरमनुजपर्षत्प्रत्यक्षं
 नयनिक्षेपोत्सर्गापवादादिविचारगहनः सिद्धान्तः प्ररूपितः । परं मन्द-
 मतीनामागमाम्भोधिमध्यमवाप्तुकामानां भव्यसत्त्वानां सङ्क्षेपतो लोकस्व-
 रूपावगमाय सिद्धान्तशैवलिनीवल्लभमवगाह्य करुणारसिकचेतोभिः
 प्रकरणप्रणेतृभिर्लोकनालिद्वात्रिंशिकाभिधानं प्रकरणं प्रणीतम् ।

सा च लोकाकृतिः किं स्वरूपा ? कया रित्या च निष्पद्यते ?
 तत्स्वरूपदिदर्शयिषयाऽस्मिन् प्रकरणे प्रथमं सामान्यतो लोकाकृति-
 निरूपणम्, लोकोच्छ्रयप्रमाणम्, तस्यैवादिमध्यावसानेषु विस्तारवर्णनम्,
 त्रसनाडीस्वरूपोद्भावनम्, एकस्यां रज्जौ खण्डुकसङ्ख्याशंसनम्, ऊर्ध्व-
 लोकोपरितलादारभ्याधोलोकसप्तमनरकपर्यन्तेषु देवलोकादिप्रत्येकस्थान-
 विशेषेषु खण्डुकानां पृथक् पृथक् सङ्ख्याप्रकटनम्, ऊर्ध्वाधोलोकयोः
 सर्वखण्डुकानां सङ्ख्याप्रदर्शनम्, अधोलोके सप्तनरकपृथिवीपृथुत्वादि-
 प्रमाणम्, ऊर्ध्वाधस्तिर्यग्लोकानां पृथक्पृथगुच्चत्वनिर्णयः, त्रिषु लोकेषु
 पृथक्पृथग्देवनरतिर्यगसुरनारकजीवादिस्थाननिश्चयः, प्रत्येकनरकपृथिव्यो
 देवलोकाश्चोच्चत्वेन पृथक् पृथक् कतिखण्डुकेषु सन्तीति तत्स्वरूप-

प्रकाशनम्, मध्यलोकात्सौधर्मादीनामुच्चत्वनियमनम्, सम्यक्त्वादि-
सहितप्राणिविशेषाणां लोकस्पर्शनाप्रकारः, ऊर्ध्वाधोलोकयोः सूचीप्रतर-
घनरज्जूनां पृथक् पृथक् सङ्ख्याप्रकाशनम्, घनप्रतरसूचीरज्जवः
कतिखण्डुकैर्भवन्तीति तत्सङ्ख्यासम्पादनम्, संवर्गितलोकस्य
घनसूचीप्रतररज्जुखण्डुकानां सङ्ख्यास्वरूपप्रतिपादनम्, संवर्तितलोक-
स्वरूपसम्पादनम्, तस्यैव लोकस्य घनरज्जवादिसङ्ख्यासंकलनम्,
प्रकरणपूर्णाहुतौ स्वनामगर्भितोपदेशसूचनम्, इत्येते विषयाः प्रकरण-
कर्तृभिः प्रतिपादिताः सन्ति ।

इदं श्रीलोकनालिकाभिधानं प्रकरणं केन कदा प्रणीतमिति जिज्ञासायां
प्रवर्तमानायाम्—“सुयधम्मकित्तियं” इति श्लिष्टपदोल्लेखेन प्रकरण-
कर्तृत्वेनात्मनो धर्मकीर्तिरिति नाम प्रकटीकृतम् । अतो वाच्यमो-
पाध्यायपदान्यतरावस्थास्थैरिभिर्येषां द्वात्रिंशिका गुम्फितेति सम्भाव्यते ।
एषामेव गच्छनायकावस्थायां श्रीधर्मघोषसूरिरिति नामासीत् । तत्तु
बृहत्तपोगच्छगनाङ्गणगभस्तिमालिभिर्भीषणभवारण्यभ्रमणोद्विग्नचेतो-
विचक्षणाचरितचारुचारित्राचरणचञ्चुचारित्रिचक्रचञ्चरीकञ्चितचरणकमलैः
श्रीमन्मुनिसुन्दरसूरिपादैः स्वप्रणीतपट्टावल्यां स्फुटतया प्रकटितम् ।
अनेनास्या द्वात्रिंशिकायाः प्रणेतारो नवीनकर्मग्रन्थाद्यनेकग्रन्थग्रथनप्राप्त-
गरिष्ठप्रतिष्ठश्रीमत्तपोगणविशालनभस्तलेन्दुश्रीमदेवेन्द्रसूरिपट्टपुरन्दराशाशैलहेलयः
श्रीधर्मघोषसूरिपादा एवेति निश्चीयते ।

अतः स श्रीधर्मकीर्तिरेवायं श्रीधर्मघोषाचार्यो यो विक्रमा-
कीयद्वयुत्तरत्रयोदशशत(१३०२)तमवर्षानन्तरं दीक्षां प्रतिपन्नवान्;
विक्रमार्कीयत्रयोविंशत्यधिकत्रयोदशशत(१३२३)तमे वर्षे उपाध्याय-
पदम्, विक्रमार्कीयाष्टाविंशत्यधिकत्रयोदशशत(१३२८)तमे च वर्षे
सूरिपदमभूषयत्, स्वर्गं च विक्रमार्कीयसप्तपञ्चाशदधिकत्रयोदशशत-

(१३५७)तमहायनेऽलङ्कृतवान्, इति गुर्वावलीपट्टावलीभ्यामवगम्यते ।
 अतो द्व्युत्तरत्रयोदशशत(१३०२)तमवर्षतोऽनन्तरं सप्तविंशत्यधिक-
 त्रयोदशशत(१३२७)तमवर्षतश्चार्वाक् मध्यवर्तिनि समये प्रकरणमिदं
 रचितमित्यनुमीयते, आचार्यपदप्रतिष्ठाप्राप्तस्य श्रीधर्मघोषसूरिरिति
 नाम्नोऽत्राप्रदर्शनात् । तैरेव वाचंयमचूडामणिभिः श्रीमज्जिनागम-
 रत्नाकरादुद्धृत्यानेकानि प्रकरणरत्नानि त्रिभुवनाधीशजिनेश्वरस्तुति-
 गर्भितानि गुम्फितानि वरिवर्त्तन्ते, तेष्वन्यतममेतच्छ्रीलोकनालिकाद्वात्रिं-
 शिकाभिधानं प्रकरणम् । अस्य चैकं पुस्तकं गुरुवर्यप्रवर्त्तक-
 श्रीमत्कान्तिविजयपादानां पुस्तकालयत उपलब्धम्, अपरञ्च
 मुनिवर्यश्रीमोहनलालमुनिपूज्यानां ज्ञानमन्दिरात्सम्प्राप्तम्, तृतीयं पुनः
 श्रीयुतपन्न्यासश्रीमदानन्दसागरमुनिवराणां सकाशतः समासादितम् ।
 अतः पुस्तकत्रयप्राप्त्याऽतीव शोधनकर्मणि साहाय्यं लभमानोऽमीषां
 महाशयानामुपकृतिं मन्ये । एतत्पुस्तकत्रितयीनिरीक्षणेन मन्दमतिना मया
 यथामति संशोधितम्, अत्र च यत्र मतिमान्द्येन क्वचनाशुद्धिः कृता
 जाता वा भवेत्तत्र करुणावरुणालयैः संशोधनीयं धीधनैरित्यभ्यर्थयते—

सविनयरचिताञ्जलिः प्रवर्त्तकपादपद्मषट्पदः

चतुरविजयो मुनिः

(सुरत)

श्रीमत्तपागच्छनभोनभोमणिश्रीधर्मघोषसूरिपादप्रणीता

॥ श्रीलोकनालिद्वात्रिंशिका ॥

॥ अवचूरिभूषिता ॥

जिणदंसणं विणा जं, लोअं पूरंत जम्ममरणेहि ।

भमइ जिओऽणंतभवे, तस्स सरूवं किमवि वुच्छं ॥ १ ॥

अवचूरिः - जिनदर्शनं विना यं लोकं चतुर्दशरज्ज्वात्मकं जन्म-
मरणैः पूरयञ्जीवोऽनन्तान् भवान् भ्रमति तस्य लोकस्य स्वरूपं किमपि
वक्ष्ये ॥ १ ॥

प्रथमं लोकस्य संस्थानमाह-

वइसाहठाणठिअपय-कडित्थकरजुगनरागिई लोओ ।

उप्पत्तिनासधुवगुण-धम्माइछदव्वपडिपुण्णो ॥ २ ॥

अवचूरिः - वैशाखस्थानवत्स्थितपदकटिस्थकरयुग्मनराकृतिलोकः
स्यादित्यध्याहारः । कथम्भूतो लोकः ? उत्पत्तिनाशध्रुवरूपा गुणा येषां
ते, उत्पत्तिनाशध्रुवगुणाश्च ते धर्माधर्माकाशपुद्गलजीवास्तिकायकालाश्च,
तैः षड्द्रव्यैः परिपूर्णो भूतः ॥ २ ॥

केणवि न कओ न धओऽणाहारो नहठिओ सयंसिद्धो ।
अहमुहमहमल्लगठिअ-लहुमल्लगसंपुडसरिच्छो ॥ ३ ॥

अवचूरिः - पुनः किंविशिष्टो लोकः ? न केनापि कृतः । न केनापि धृतः । अनाधार आधाररहितः । नभःस्थितः । स्वयंसिद्धः । अधोमुख-महामल्लकेऽधोमुखमहाशरावे स्थितलघुमल्लकसंपुटसदृक्षो लघुशरावसम्पुट-युग्मसदृक्षः ॥ ३ ॥

पयतलि सग मज्जेगा, पण कुप्परि सिरतलेगरज्जुपिहू ।
सो चउदसरज्जुच्चो, माघवइतलाओ जा सिद्धी ॥ ४ ॥

अवचूरिः - पुरुषाकृतिलोकः पदतले सप्तरज्जुपृथुः । मध्ये एकरज्जुपृथुः । कूर्परके पञ्चरज्जुपृथुः । शिरस्तले एकरज्जुपृथुः । एतत्तिर्यक्-प्रमाणं ज्ञेयम् । स लोक एवं चतुर्दशरज्जुच्चः स्यात् । माघवतीतलात्सप्तमनरकपृथिवीतलाद्यावत्सिद्धिः ॥ ४ ॥

सगरज्जु मघवइतला, पएसहाणीइ महिअले एगा ।
तो वुड्ढि बंभ(भि) जा पण, पुण हाणी जा सिवे एगा ॥ ५ ॥

अवचूरिः - स लोको माघवतीतले सप्तरज्जुपृथुः । ततो माघवती-तलात्क्रमेण प्रदेशहान्या महीतले रत्नप्रभामहीतले एकरज्जुपृथुः । ततो रत्नप्रभापृथ्वीतलात्प्रदेशवृद्धिस्तावज्ज्ञेया यावद्ब्रह्मदेवलोकस्तत्र पञ्च-रज्जुपृथुः । पुनर्ब्रह्मदेवलोकात्तावत्प्रदेशहानिर्ज्ञेया यावन्मोक्षस्तत्रैकरज्जु-पृथुः ॥ ५ ॥

सगवन्नरेह तिरिअं, ठवसु पणुड्ढं च रज्जु चउअंसे ।
इगरज्जुविथरायय, चउदसरज्जुच्च तसनाडी ॥ ६ ॥

अवचूरिः - सप्तपञ्चाशद्रेखास्तिर्यक् स्थापय लिख । पञ्च रेखा ऊर्ध्वं च स्थापय । चतुरंशेऽंशचतुष्के रज्जुर्ज्ञेया । अंशशब्देन खण्डुको ज्ञेयः । एषा त्रसनाडी पृथुलत्वे एकरज्जुविस्तीर्णा आयते दीर्घे

(एकरज्जायता एकरज्जुविस्तीर्णयिता एकरज्जुप्रमाणविस्तारबाहल्या)
चतुर्दशरज्जुच्चा त्रसनाडीः स्यात् । चतुर्भक्तषट्पञ्चाशद्रेखायाश्चतुर्दश-
लभ्यत्वात् ॥ ६ ॥

अथ पृथिवीतलात्प्रदेशवृद्ध्या खण्डुकानाह-

उट्टे तिरियं चउरो, दुसु छ दुसु अट्ट दस य इक्किक्के ।
बारस दोसुं सोलस-दोसुं वीसा य चउसु पुढो ॥७॥

अवचूरिः - ऊर्ध्वलोके श्रेणौ श्रेणौ तिर्यग् द्वयोः स्थानयोश्चत्वारः
खण्डुकाः । तदनु द्वयोः स्थानयोः षट् खण्डुकाः । तदन्वेकैकस्मिन्
स्थानकेऽष्टौ दश च । पुनर्द्वयोः स्थानयोर्द्वादश खण्डुकाः । पुनर्द्वयोः
स्थानयोः षोडश खण्डुकाः । पुनश्चतुर्षु स्थानेषु पृथक् पृथक् विंशतिः
खण्डुकाः स्युः ॥ ७ ॥

अथ प्रदेशहानिमाह-

पुणरवि सोलस दोसुं, बारस दोसुं च तिसु दस तिसुऽट्ट ।
छहुसु दुसु चउ खण्डुअ, सव्वे चउरुत्तरा तिसया ॥८॥

अवचूरिः - पुनरपि द्वयोः स्थानयोः षोडशखण्डुकाः । पुनर्द्वयोः
स्थानयोर्द्वादश खण्डुकाः । तदनु त्रिषु स्थानेषु प्रत्येकं दश दश
खण्डुकाः । तदनु त्रिषु स्थानेषु प्रत्येकमष्टावष्टौ खण्डुकाः । तदनु द्वयोः
स्थानयोः षट् षट् खण्डुकाः । पुनर्द्वयोः स्थानयोश्चत्वारश्चत्वारः खण्डुकाः
स्युः । सर्वे खण्डुका यथानुक्रमेण मीलिताः ८।१२।८।१०।२४।३२।
८।३२।२४।३०।२४।१२।८। सर्वसङ्ख्यया त्रीणी शतानि चतुरुत्तराणि
(३०४) स्युः ॥ ८ ॥

ओअरिय लोअमज्झा, चउचउठाणेसु सत्तपुढवीसु ।

चउर दस सोल वीसा, चउवीस वीस अडवीसा ॥ ९ ॥

अवचूरिः - लोकमध्यादवतीर्य सप्तसु नरकपृथ्वीषु, चतुर्षु चतुर्षु स्थानेष्वनुक्रमेण चत्वारो दश षोडश विंशतिश्चतुर्विंशतिः षड्विंशतिरष्टाविंशतिः खण्डुकाः स्युः ॥ ९ ॥

अथाधोलोकखण्डुकसङ्ख्यामाह-

अह पणसयबारुत्तर, खंडुअ सोलहिअ अट्टसय सव्वे ।
घम्माइ लोगमज्झं, जोयणअस्संखकोडीहिं ॥ १० ॥

अवचूरिः - अधोलोकखण्डुका अनुक्रमेण मीलिताः १६।४०।६४।८०।९६।१०४।११२। सर्वसङ्ख्यया पञ्चशतानि द्वादशाधिकानि (५१२) स्युः । ऊर्ध्वाधोलोकस्य सर्वखण्डुकसङ्ख्यामाह- “**सोलहिअ अट्टसय सव्वेत्ति**” ऊर्ध्वलोकस्य (३०४), अधोलोकस्य (५१२), एते सर्वे मीलिताः षोडशाधिकान्यष्टौ शतानि (८१६) स्युः । “**घम्माइ०**” घर्मायां रत्नप्रभायामसङ्ख्यातयोजनकोटीभिर्लोकमध्यं स्यान्नैश्चयिकमतेन । परं वै(व्या)वहारिकमतेन मेरुकन्दमध्येऽष्टप्रदेशिकरुचकाल्लोकमध्यं स्यात् ॥ १० ॥

अथाधोलोकतिर्यग्लोकोर्ध्वलोकप्रमाणमाह-

सगरज्जु जोयणसया-द्वारस ऊणसगरज्जुमाण इहं ।
अहतिरिअउड्डलोआ, निरयनरसुराइभावुल्ला ॥ ११ ॥

अवचूरिः - सप्त रज्जवः योजनानामष्टादश शतानि योजनानामष्टादशशतानसप्तसप्तसप्तमानम् । इहाधोलोकतिर्यग्लोकोर्ध्वलोकाः स्युः । इदं प्रमाणमुच्चत्वे ज्ञेयं न तिर्यग् । कथम्भूता लोकाः ? नरकनरसुरादिभावयुक्ताः ॥ ११ ॥

अथाधोलोकस्वरूपमाह-

अहलोइ निरयअसुरा, वंतरनरतिरिअजोइसतरुग्गी ।
दीवुदही तिरिलोए, सुरसिद्धा उड्डलोअंमि ॥ १२ ॥

अवचूरिः - अधोलोके नारका असुरा भवनपतिदेवाश्च स्युः ।
अथ तिर्यग्लोकस्वरूपमाह - व्यन्तरा नरास्तिर्यञ्चो ज्योतिष्कास्तरवोऽग्नि-
द्वीपोदधयश्च तिर्यग्लोके स्युः । अथोर्ध्वलोकस्वरूपमाह-सुरा द्वादशभेदा
नव ग्रैवेयकाः पञ्चानुत्तरविमानवासिनः सिद्धाश्चोर्ध्वलोके स्युः ॥ १२ ॥

अथाधोलोके नरकादीनां पृथक् पृथक् स्वरूपमाह-

इक्किक्करज्जु इक्कि-क्कनिरय सगपुढवि असुर पढमंतो ।

तह वंतर तदुवरि नर-गिरिमाई जोइसा गयणे ॥ १३ ॥

अवचूरिः - अधोलोकतलादेकैकरज्जौ गतायां सप्तसु नरकेष्वेकैको
नरकः । तथा असुरप्रथमान्तः प्रथमपृथ्वीमध्येऽसुरदेवा व्यन्तराश्च । तदुपरि
प्रथमपृथिव्युपरि नरगिरितरुद्वीपोदधिसरिदादयः स्युः । ज्योतिष्का गगने
आकाशे ॥ १३ ॥

अथ देवलोकानां प्रमाणमाह-

छसु खंडगेसु अ दुगं, चउसु दुगं छसु अ कप्पचत्तारि ।

चउसु चऊ सेसेसु अ, गेविज्जणुत्तरयसिद्धिते ॥ १४ ॥

अवचूरिः - रत्नप्रभापृथ्वीतलात् षट्सु खण्डकेषु गतेषु “दुगंति”
सौधर्मेशानदेवलोकयोर्युगं भवति । ततः खण्डुकषट्काच्चतुर्षु खण्डुकेषु
गतेषु सनत्कुमारमाहेन्द्रदेवलोकयोर्युगं भवति । ततः खण्डुकचतुष्कात्
षट्सु खण्डुकेषु गतेषु चत्वारः कल्पा देवलोका ब्रह्मलान्तकशुक्र-
सहस्राख्याः स्युः । ततः खण्डुकषट्काच्चतुर्षु खण्डुकेषु गतेषु चत्वारः
कल्पा आनतप्राणतारणाच्युताख्याः स्युः । ततः शेषेष्वष्टसु खण्डुकेषु
नव ग्रैवेयकाः पञ्चानुत्तरविमानानि अन्ते लोकान्ते सिद्धा(द्धि)श्च स्युः ।
अयम्भावः-अष्टानां मध्ये चतुर्षु खण्डुकेषु नव ग्रैवेयकाः । शेष(षेषु)
चतुर्षु चानुत्तरविमानानि । अन्तेऽन्त्यखण्डप्रान्ते सिद्धिरिति ॥ १४ ॥

अपरग्रन्थोक्तां सम्मतिमाह-

भणितं च-सोहम्मंमि दिवड्ढा, अड्ढाइज्जा य रज्जु माहिंदे ।
 चत्तारि सहस्सारे, पणञ्चुए सत्त लोगंते ॥ १५ ॥
 - (गाथासहस्री-२८१)

अवचूरिः - “सोहम्मंमि” सौधर्मदेवलोके द्व्यर्द्धा रज्जुः ।
 माहेन्द्रेऽर्द्धतृतीया रज्जुः । चतस्रो रज्जवः सहस्रारे । अच्युते पञ्च
 रज्जवः । लोकान्ते सप्त रज्जवः स्युः ॥ १५ ॥

तथागमेऽप्युक्तम्-

तथा चागमे-सम्पत्तचरणसहिआ, सव्वं लोगं फुसे निरवसेसं ।
 सत्त य चउदसभाए, पंच य सुअ देसविरईए ॥ १६ ॥
 - (आवश्यकनिर्युक्तिः ८५९)

अवचूरिः - सम्यक्त्वचारित्रसहिता जीवाः, एतावता केवलिनः
 समुद्धातवेलायां सर्वं लोकं निर्विशेषं निर्विभागं सर्वात्मप्रदेशैः स्पृशन्ति ।
 “सत्त यत्ति” श्रुतविरत्या जीवा एतावता सम्पूर्णश्रुतकेवलिनश्चतुर्दश-
 पूर्वधराः, तथा देशविरत्या जीवाः श्राद्धाश्चानुक्रमेण चतुर्दशधा विभक्तस्य
 लोकस्य सप्त भागान् पञ्च भागान् स्पृशन्ति ॥ १६ ॥

अथैकप्रदेशेन सप्तसु पृथिवीषु सूचीरज्जुसङ्ख्यामाह-

अडवीसा छव्वीसा, चउवीसा वीस सोल दस चउरो ।
 सुइरज्जु सत्तपुढवीसु, चउचउभइआ उ पयर घणा ॥ १७ ॥

अवचूरिः - सप्तषट्पञ्चचतसृतिसृद्व्येकासु पृथ्वीषु यथानुक्रमेणाष्टा-
 विंशतिः २८ षड्विंशतिः २६ चतुर्विंशतिः २४ विंशतिः २० षोडश १६
 दश १० चतस्रः ४ सूचीरज्जवः स्युः । ताः सूचीरज्जवश्चतुष्कविभक्ताः
 प्रतररज्जवः स्युः । ताः प्रतररज्जवश्चतुष्कविभक्ता घनरज्जवः स्युः ॥ १७ ॥

१. पंचेव सहस्सारे, छअच्चुए सत्त लोगंते ॥-२१८ ॥ - इति बृहत्सङ्ग्रहण्यां पाठः ।
२. औपचारिकसर्वतानिरासाय निरवशेषमिति लोकान्तनिष्कृतेष्वपि व्याप्तास्तत्प्रदेशा इति ।
३. सहार्थे इत्यत्र गम्यमानेपि सहादौ तृतीयेति सहिता इति ज्ञेयं शेषतया ।

अधोलोकोर्ध्वलोकयोरेकप्रदेशेन पृथक् पृथक् सूचीरज्जुसङ्ख्यामाह-

अडवीससयं छसयरि, अह उड्डं चउजुआ दुसय सव्वे ।

सुइरज्जु पयररज्जु, दुतीस गुणवीस इगवन्ना ॥ १८ ॥

अवचूरिः - प्रागुक्तासु सप्तसु पृथिवीषु । १८।२६।२४।२०।१६।१०।४।
रूपाः सङ्ख्या मीलिताः ५१२ । सा सङ्ख्या चतुष्कविभक्ता
जातमष्टाविंशत्यधिकं शतं (१२८) अधोलोके सूचीरज्जवः स्युः ।
“छसयरि”ति ऊर्ध्वलोकखण्डुकसङ्ख्या ३०४ चतुष्कविभक्ता जातं
षट्सप्ततिः (७६) सूचीरज्जव ऊर्ध्वलोके स्युः । “चउजुआ दुसय
सव्वे”ति अधऊर्ध्वलोकयोरङ्के मीलिते । १२८।७६। जातं द्वे शते चतुर्युक्ते
(२०४) सर्वसूचीरज्जवः स्युः । “पयररज्जु”ति अधऊर्ध्वलोकयोः
सूचीरज्जवश्चतुष्कविभक्ताः प्रतररज्जवः स्युः । तथाऽधोलोकस्यैताः
सूचीरज्जवः १२८ चतुर्भिर्भज्यन्ते लब्धम् ३२ । तथोर्ध्वलोकस्यैताः
सूचीरज्जवः ७६ चतुर्भिर्भज्यन्ते लब्धम् १९ । “इगवन्न”ति अधऊर्ध्व-
लोकयोरङ्के मीलिते जातं ५१ प्रतररज्जवः स्युः ॥ १८ ॥

अथाधऊर्ध्वलोकयोरेकप्रदेशेन घनरज्जुमाह-

घणरज्जु अट्ट हिट्ठा, पउणपणुड्डं उभे पउणतेर ।

घणपयरसूइरज्जु, खंडुअ चउसट्ठि सोल चउ ॥ १९ ॥

अवचूरिः - अधोलोकस्यैताः प्रतररज्जव ३२ चतुर्भिर्भागि हते
लब्धमष्टौ घनरज्जवोऽधोलोके स्युः । “पउणपणुड्डं”ति ऊर्ध्वलोकस्यैताः
प्रतररज्जवः १९, चतुर्भिर्भागो हियते, लब्धं पादोनपञ्चरज्जव ऊर्ध्वलोके
स्युः । “उभे”ति अधऊर्ध्वलोकघनरज्जुमीलने जातं पादोनत्रयोदशरज्जवः
स्युः । अथ घनरज्ज्वादीनां प्रमाणमाह-“घणपयरसूइरज्जु” घनरज्जु-
श्चतुःषष्ट्या खण्डुकैः स्यात् । प्रतररज्जुः षोडशखण्डुकैः स्यात् ।
सूचीरज्जुश्चतुर्भिः खण्डुकैः स्यात् ॥ १९ ॥

अथ सर्वाधरुर्ध्वलोकघनसङ्ग्रहायाह-

सयवगसंगुणे पुण, बिसयगुआला हवंति घणरज्जू ।

सङ्ढपणहत्तरिसयं, सङ्घुतिसङ्घी अहुङ्ढ कमा ॥ २० ॥

अवचूरिः - अधरुर्ध्वलोकखण्डुकानां स्वकस्वकवर्गे कृते चतुःषष्ट्या विभक्ते च घनरज्जवः स्युः । तथा (त्रा)ऽधोलोकस्य वर्गः क्रियते । अष्टाविंशतिरष्टाविंशत्या गुण्यते जातम् ७८४ । षड्विंशतिः षड्विंशत्या गुण्यते जातम् ६७६ । चतुर्विंशतिश्चतुर्विंशत्या गुण्यते जातम् ५७६ । विंशतिर्विंशत्या गुण्यते जातम् ४०० । षोडश षोडश-भिर्गुण्यन्ते जातम् २५६ । दश दशभिर्गुण्यन्ते जातम् १०० । चतुष्कं चतुष्केण गुण्यते जातम् १६ । एते वर्गा एकस्यां दिशि लब्धाः । एते वर्गास्तिसृषु दिक्षु लभ्यमानत्वाच्चतुर्भिर्गुण्यन्ते । यथैष अष्टाविंशतिवर्गः ७८४ चतुष्केण गुणितो जातम् ३,१३६ । षड्विंशतिवर्गः ६७६ चतुष्केण गुणितो जातम् २,७०४ । चतुर्विंशतिवर्गः ५७६ चतुष्केण गुणितो जातम् २,३०४ । विंशतिवर्गः ४०० चतुष्केण गुणितो जातम् १,६०० । षोडशवर्गः २५६ चतुष्केण गुणितो जातम् १,०२४ । दशवर्गः १०० चतुष्केण गुणितो जातम् ४०० । चतुष्कवर्गः १६ चतुष्केण गुणितो जातम् ६४ । सर्वाङ्गमीलने जातम् ११,२३२ । एषां चतुर्भिर्भागे हते लब्धाः सूचीरज्जवः २,८०८ । पुनरेषां चतुर्भिर्भागे हते लब्धाः प्रतररज्जवः ७०२ । पुनरेषां चतुर्भिर्भागे हते लब्धं घनरज्जूनां पञ्चसप्तत्यधिकं शतं द्वौ च भागौ १७५-२ । अथोर्ध्वलोकस्य स्वकवर्गः क्रियते । तथा चतुष्कस्य वर्गः षोडश । द्वितीयचतुष्कस्य वर्गः षोडश । उभयोर्मीलने जातम् ३२ । षण्णां वर्गः षट्त्रिंशत् ३६ । द्वितीयषट्कस्य वर्गः षट्त्रिंशत् । उभयोर्मीलने जातम् ७२ । अष्टकस्य वर्गश्चतुःषष्टिः ६४ । दशकस्य शतम् १०० । द्वादशानां वर्गश्चतुश्चत्वारिंशच्छतम् । द्वितीयद्वादशकस्याप्येवम् । उभयोर्मीलने जातम् २८८ ।

षोडशानां वर्गः षट्पञ्चाशदधिके द्वे शते २५६ । एवं द्वितीयषोडश-
कस्यापि । उभयोर्मीलने जातम् ५१२ । विंशतेर्वर्गश्चत्वारिंशतानि । एवं
चतुष्क(विंशति)त्रयेऽपि । सर्वेषां मीलने जातम् १,६०० । षोडशकस्य
वर्गो द्वे शते षट्पञ्चाशदधिके । द्वितीयषोडशकस्याप्येवम् ।
उभयोर्मीलने जातम् ५१२ । द्वादशकस्य वर्गश्चतुश्चत्वारिंशच्छतम् ।
द्वितीयद्वादशकस्याप्येवम् । उभयोर्मीलने जातम् २८८ । दशकस्य वर्गः
शतं १०० । एवं दशकयुग्मस्यापि । सर्वेषां मीलने जातं ३०० ।
अष्टकस्य वर्गश्चतुःषष्टिः । अष्टकयुग्मस्याप्येवम् । सर्वेषां मीलने १९२ ।
षट्कस्य वर्गः षट्त्रिंशत् । एवं द्वितीयषट्कस्यापि । उभयोर्मीलने
जातम् ७२ । चतुष्कस्य वर्गः षोडश । द्वितीयचतुष्कस्याप्येवम् ।
उभयोर्मीलने जातम् ३२ । सर्वेषामङ्कानां मीलने जातम् ४,०६४ ।
एतेषां चतुर्भिर्भागे हते लब्धाः सूचीरज्जवः १,०१६ । पुनरेषां
चतुर्भिर्भागे हते लब्धाः प्रतररज्जवः २५४ । पुनरेषां चतुर्भिर्भागे हते
लब्धं घनरज्जूनां सार्द्धत्रिषष्टिः ६३-२ । अध ऊर्ध्वलोकघनरज्जूनां मीलने
जातमेकोनचत्वारिंशदधिके द्वे शते २३९ ॥ २० ॥

अथाध ऊर्ध्वलोकयोः सर्वप्रतरसङ्ख्यामाह-

चउगुणिअ पयररज्जू, सत्तदुरुत्तरय दुसयचउपण्णा ।

अह उड्डु नव छपन्ना, सव्वे चउगुणिअ सुइरज्जू ॥ २१ ॥

अवचूरिः - “चउगुणिअ पयररज्जू” सर्वा घनरज्जवश्चतुर्गुणिताः
प्रतररज्जवः स्युः । प्रथममधोलोकस्यैता घनरज्जवः १७५ द्वौ भागौ च
२ चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं द्व्युत्तराणि सप्तशतानि ७०२ । ऊर्ध्वलोकस्यैता
घनरज्जवः ६३ द्वौ भागौ च २ चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं द्वे शते चतुःपञ्चाश-
दधिके २५४ । अध ऊर्ध्वलोकयोः सर्वप्रतररज्जुमीलने जातं नवशतानि
षट्पञ्चाशदधिकानि ९५६ । अध ऊर्ध्वलोकयोः सर्वसूचीरज्जुकरणायाह-
“चउगुणिय सुइरज्जू” सर्वाः प्रतररज्जवश्चतुर्गुणिताः सूचीरज्जवः
स्युः ॥ २१ ॥

तदाह-

अडवीससय अडुत्तर, दससोला अडुतीसचउवीसा ।

इअ संवगियलोए, तिह रज्जू खंडुआ उ इमे ॥ २२ ॥

अवचूरिः - अधोलोकस्यैताः प्रतररज्जवः ७०२ चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातमष्टाविंशतिशतान्यष्टोत्तराणि २,८०८ । ऊर्ध्वलोकस्यैताः प्रतररज्जवः २५४ चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं दशशतानि षोडशाधिकानि १,०१६ । अधऊर्ध्वलोकयोः सर्वसूचीरज्जुमीलने जातमष्टत्रिंशच्छतानि चतुर्विंशत्यधिकानि ३,८२४ । इति संवर्गितलोके त्रिधा घनप्रतरसूचीरज्जवो भवन्ति ॥२२॥

अधऊर्ध्वलोकयोः सर्वसूचीरज्जूनां खण्डुका इमे वक्ष्यमाणा भवन्ति । तान्याह-

एगारसहस दुसया, बत्तीसा चउरसहसचउसट्टी ।

अह उड्डं सव्वे पन-रससहस्सदुसयछन्नउआ ॥ २३ ॥

अवचूरिः - अधोलोकस्यैताः सूचीरज्जवः २,८०८ चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातमेकादश सहस्राणि द्वे शते द्वात्रिंशदधिके ११,२३२ । ऊर्ध्वलोकस्यैताः सूचीरज्जवः १,०१६ चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं चत्वारि सहस्राणि चतुःषष्ट्यधिकानि ४,०६४ । अधऊर्ध्वलोकयोः खण्डुकानां मीलने जातं पञ्चदशसहस्राणि द्वे शते षण्णवत्यधिके १५,२९६ ॥ २३ ॥

अथाधऊर्ध्वलोकयोः खण्डुकसङ्ख्योत्पत्तिमाह-

अड छ चउवीस वीसा, सोलस दस चउ अहुड्ड चउ छट्ट ।

दस बार सोल वीसा सरिसंकगुणा उ चउहि गुणे ॥ २४ ॥

अवचूरिः - अष्टाविंशतिः षड्विंशतिश्चतुर्विंशतिर्विंशतिः षोडश दश चत्वारोऽधोलोके । तथोर्ध्वलोके चत्वारः षडष्टौ दश द्वादश षोडश विंशतिः सहस्राङ्गुणाः स्वकस्वकाङ्गुणिताः । तु पुनस्ते च चतुर्भिर्गुणिताः पूर्वोक्ताः सर्वखण्डुकाः स्युः । एतेऽङ्काः स्वकाङ्गुणिता

यथाक्रमं जाताः । ७८४।६७६।५७६।४००।२५६।१००।१६। एतेऽङ्का मीलिता जातम् २,८०८ । एते पुनश्चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं ११,२३२ अधोलोका-
खण्डुकाः स्युः । ऊर्ध्वलोके यथाक्रमं अङ्का गुणिता जातम् १६।३६।
६४।१००।१४४।२५६।४००। एतेषां मीलने जातम् १,०१६ । एते
पुनश्चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातम् ४,०६४ ऊर्ध्वलोके खण्डुकाः स्युः ॥ २४ ॥

ग्रन्थकार एतदेव स्पष्टीकरणाय भेदान्तरेणाह-

चउ अडवीसा छप्पण, पयरसरिसंकगुणिअ पिहु मिलिए ।
समदीहपिहुव्वेहा, उड्डमहो खंडुआ नेया ॥ २५ ॥

अवचूरिः - चतुःखण्डश्रेणिलोकशिरःस्था ज्ञेया । अष्टाविंशति-
खण्डप्रमाणा श्रेणिलोकस्याधस्ताज्ज्ञेया । षट्पञ्चाशत्प्रमाणाः प्रतरखण्डुक-
श्रेणयस्तिर्यग्ज्ञेया । ऊर्ध्वलोके चतुष्कादयश्चतुष्कान्ताः । अधोलोके त्वष्टाविं-
शत्यादयश्चतुष्कान्तास्त्रिकाः (ताः । एते) षट्पञ्चाशत्प्रतरसदृशाङ्कगुणिताः
पृथक् पृथक् मीलिताः सन्तः समदीर्घपृथुलोद्वेधाः खण्डुका ऊर्ध्वलोके-
ऽधोलोके ज्ञेयाः । अस्या भावना प्रागेवोक्तास्ति ॥२५॥

अथ घनलोककरणोपायमाह-

दाहिणपासि दुखंडा, उड्डं वामे ठविज्ज विवरीआ ।
नाडीसहिअतिरज्जू, पिहु जाया सत्त दीहुच्चे ॥ २६ ॥

अवचूरिः - ऊर्ध्वलोके त्रसनाडीतो दक्षिणपार्श्वे द्वे खण्डे ये ते
विपरीते कृत्वा वामे पार्श्वे स्थापय । अयम्भावः - समे द्वे खण्डे
दक्षिणपार्श्वदुत्पाट्य विपरीते कृत्वाऽधस्तनं खण्डमुपरि स्थाप्यते, उपरितनं
खण्डमधः स्थाप्यते । नाडीसहितत्रिरज्जवः पृथुत्वे जाताः । दीर्घत्वे
सप्तरज्जवः ॥ २६ ॥

हिड्डा उ वामखंडं, दाहिणपासे ठविज्ज विवरीअं ।
उवरिमतिरज्जुखंडं, वामे ठाणे अहो दिज्जा ॥ २७ ॥

अवचूरिः - तु पुनरधस्तादधोलोके त्रसनाडीतो वामखण्डमुत्पाट्य विपरीतं कृत्वा दक्षिणपार्श्वे स्थापय । तत उपरितनं त्रिरज्जुमानं खण्डं समुत्पाट्य वामे पार्श्वे सन्धय(न्धेहि) । एतावता सर्वतः समत्वादेश घनलोको जातः । अधऊर्ध्वससरज्जुप्रमाणः पूर्वापरयोर्दक्षिणोत्तरयोश्च ससरज्जुप्रमाणः सर्वत्र समो घनलोकः ॥ २७ ॥

इअ संवट्टणलोगो, बुद्धिकओ सत्तरज्जुमाणघणो ।

सगरज्जु अहिअ हिट्ठा, गिह्णिअ पासाइं पूरिज्जा ॥ २८ ॥

अवचूरिः - इत्यमुना प्रकारेण संवर्तनलोकः (स्व)बुद्धिकृतः स्वबुद्धिकल्पितः ससरज्जुमान एष घनलोक उच्यते । तथाऽधस्ताद्यत्र ससरज्जुभ्यो यदधिकं खण्डं तद्गृहीत्वा पार्श्वानि पूरयेत् । यत्र कुत्रापि पार्श्वे ऊनं स्यात्तदधिकं खण्डं तत्र दत्त्वा तत्पार्श्वं पूरयेदित्यर्थः ॥ २८ ॥

तथाऽस्मिन्धनलोके कियत्यो घनरज्जवः ? कियत्यः प्रतररज्जवः ? कियत्यः सूचीरज्जवः ? कियन्ति खण्डुकानि ? इत्याह-

घणरज्जु तिसयतेआ-ल तेरबावत्तरा पयरसूई ।

चउपन्नअडसि खंडुअ, सहसिगवीसा नवदुपण्णा ॥ २९ ॥

अवचूरिः - अस्मिन्धनलोके घनरज्जुप्रमाणं त्रीणि शतानि त्रिचत्वारिंशदधिकानि ३४३ । प्रतररज्जुप्रमाणं त्रयोदश शतानि द्विसप्तत्यधिकानि १,३७२ । सूचीरज्जुप्रमाणं चतुःपञ्चाशच्छतान्यष्टाशीत्यधिकानि ५,४८८ । घनलोकखण्डुकप्रमाणमेकविंशतिसहस्राणि नव शतानि द्विपञ्चाशदधिकानि २१,९५२ स्युः ॥ २९ ॥

अथ घनरज्ज्वादीनामुत्पत्तिमाह-

सगवगो सगचउतिग-गुणिए उभय अह उड्डु खंडघणा ।

छन्नउअसयसीयाल, चउगुणिए पयरसुइअंसा ॥ ३० ॥

अवचूरिः - सप्तवर्गे सप्तगुणिते, तथा सप्तवर्गे चतुष्कगुणिते, सप्तवर्गे त्रिकगुणिते च, “उभय”ति अधोऽर्ध्वलोकस्य ३४३, अधोलोकस्य १९६, ऊर्ध्वलोकस्य च १४७ अनुक्रमेण घनरज्जवो ३४३ भवन्ति । अधोऽर्ध्वघनलोकयोः पृथक् पृथक् घनरज्जव १९६।१४७ श्वतुष्केण गुण्यन्ते घनलोकप्रतररज्जवः स्युः । घनलोकप्रतररज्जवः पुनश्चतुष्केण गुण्यन्ते घनलोकसूचीरज्जवः स्युः । घनलोकसूचीरज्जवः पुनश्चतुष्केण गुण्यन्ते घनलोकखण्डुकाः स्युः ॥ ३० ॥

अधोघनलोकस्य प्रतररज्जुराह-

सगचुलसी पणअडसी, इगतीसछतीस तिविसबावण्णा ।

पणचउआलजुआ बार-सहस चउणउअसयदुहिआ ॥ ३१ ॥

अवचूरिः - अधोलोकघनलोकस्य घनरज्जव १९६ श्वतुर्भिर्गुण्यन्ते जातम् ७८४, अधोलोके एतावत्यः प्रतररज्जवः स्युः । अथोर्ध्वलोकघनलोकस्य प्रतररज्जुराह - “**पणअडसी**”ति ऊर्ध्वलोकघनलोकस्यैता घनरज्जव १४७ श्वतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं ५८८ । एतावत्य ऊर्ध्वलोके प्रतररज्जवः स्युः । अथाधोलोकघनलोकस्य सूचीरज्जुराह- “**इगतीस-छतीसति**” अधोलोकघनलोकप्रतररज्जव ७८४ श्वतुर्भिर्गुण्यन्ते, जातं ३,१३६, एतावत्यः सूचीरज्जवोऽधोलोके स्युः । ऊर्ध्वलोकघनलोकस्य सूचीरज्जुराह-“**तिविसबावण्ण**”ति ऊर्ध्वलोकघनलोकस्यैताः प्रतररज्जव ५८८ श्वतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं २,३५२ । एतावत्यः सूचीरज्जव ऊर्ध्वलोके स्युः । अथाधोलोकघनलोकस्य खण्डुकानाह- “**पणचउआलजुआ बारसहस**”ति अधोलोकघनलोकस्यैताः सूचीरज्जव ३,१३६ श्वतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं १२,५४४ । एतावन्तः खण्डुका अधोलोके स्युः । ऊर्ध्वलोकघनलोकस्य खण्डुकानाह-“**चउणउअसयदुहिअ**”ति ऊर्ध्वलोकघनलोकस्यैताः सूचीरज्जवश्चतुर्भिर्गुण्यन्ते जातं ९,४०८ । एतावन्त ऊर्ध्वलोके खण्डुकाः स्युः ॥ ३१ ॥

इअ पयरलिहिअवग्गिअ-संवट्ठिअलोगसारमुवलब्भ ।

सुअधम्मकित्तिअं तह, जयह जहा भमह न इह भिसं ॥ ३२ ॥

॥ इति श्रीलोकनालिद्वित्रिंशिका समाप्ता ॥

अवचूरिः - भो लोका ! इत्यमुना प्रकारेण प्रतरलिखितवर्गित-
संवर्तितलोकस्य सारं तत्त्वं श्रुतधर्मकीर्तितं सिद्धान्तोक्तमुपलभ्य सम्प्राप्य
तथा यतत(ध्वं) यत्नं कुरुत यथेहास्मिन् लोके भृशमत्यर्थं न भ्रमत
॥ ३२ ॥

॥ इति श्रीलोकनालिद्वित्रिंशिकावचूरिः समाप्ता ॥

आ संपूर्ण पुस्तकमां जिनाशाविरुद्ध कंठ पक्ष लभ्यायु लोय
तो तेनुं त्रिविधे त्रिविधे 'मिच्छामि दुक्कडम्' एउं छुं.

પ્રેરણામૃત

- જે જોઈતું હોય તે બીજાને આપવું.
- બીજાના ચિત્તને અપ્રસન્ન કરનારનું ચિત્ત પ્રસન્ન ન રહે.
- ક્યારો આરોગવાથી પેટ બગડે. અશુભ વિચારો કરવાથી ભવોભવ બગડે.
- સંસારના રાગ કરતા પૂજ્યોની આશાતનાનું પાપ ચઢે.
- સામાન્યથી દ્વેષ કરતા રાગ ખરાબ છે. પણ વિષયના રાગી કરતા દેવ-ગુરુ-ધર્મનો દ્વેષી વધુ ખરાબ છે.
- બધા યોગોની સાધના એ વેપાર છે. સમતા, સમાધિ, ચિત્તપ્રસન્નતા એ કમાણી છે.
- પુણ્યોદયને પ્રગટ કરવો આપણા હાથની વાત નથી, કેમકે પુણ્યોદય તો પૂર્વબદ્ધ પુણ્યને આધીન છે. ગુણોને પ્રગટ કરવા આપણા હાથની વાત છે, કેમકે ગુણો અભ્યાસાધીન છે.
- માંદા છોકરાને પીપર ન દેખાડાય. તેમ આપણા મનને વિષયો પાસે જવા ન દેવાય.
- આલોચના કર્યા વિનાનું પાપ એ શલ્ય છે. જ્યાં સુધી આત્મામાં શલ્ય હોય ત્યાં સુધી ભાવ-આરોગ્યની પ્રાપ્તિ ન થાય.
- શુદ્ધ વ્યવહાર વિના શુદ્ધ નિશ્ચય ન આવે.
- વ્યવહારધર્મ પુણ્યબંધનપ્રધાન છે. નિશ્ચયધર્મ કર્મનિર્જરાપ્રધાન છે.
- કાચના વાસણને બહુ સાચવવું પડે. તેમ પરિણતિને બહુ સાચવવી પડે.
- પોતાને લુંટનાર ઉપર કોણ મૂરખ આનંદ પામે ? ભોજનના સારા દ્રવ્યો એ લુંટારા છે. એ આત્મગુણોને લુંટે છે ત્યારે આપણે આનંદ પામીએ તો આપણા જેવા મૂરખ કોણ ?

સુકૃતની કમાણી કરનાર પુણ્યશાળી પરિવાર

પદાર્થપ્રકાશ ભાગ ૧૪ના પ્રકાશનનો
સંપૂર્ણ લાભ 'હેમસુકૃતનિધિ'માંથી

શ્રાદ્ધવર્યા મૂળીબેન અંબાલાલ શાહ ખંભાતવાળાએ લીધેલ છે.

હ. પુત્રવધૂ રમાબેન પુંડરીકભાઈ,
પૌત્રવધૂ ખ્યાતિ શર્મેશકુમાર, મલય-દર્શી,
પૌત્રી પ્રેરણા દેવેશકુમાર, મેઘ-કુંજતા,
પૌત્રી પ્રીતિ રાજેશકુમાર, દેવાંશ-નિર્જરા.

સંપત્તિનો સદ્વ્યય કરનાર સૌભાગ્યશાળી પરિવારની
અમે ભૂરિ ભૂરિ અનુમોદના કરીએ છીએ.

